ಮದಿಪು

ಬೊಂತೆಲ್ - ಜಾರ್ದೆ - ಪೆರಾರ್ದೆ

2001

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಡಾ. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ
ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
ಡಾ. ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ
ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗನ್
ಮನೋಹರ ಪ್ರಸಾದ್
ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಎಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ
ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ
ಗೋಪಾಲ ಕೋಟ್ಯಾನ್ (ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್)
ಸದಸ್ಯೆರ್

ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಕಚೇರಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003.
407

ಮದಿಪು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ

ಕುಡಲ ೫೭೫ ೦೦೩

ಮುಡಿ - ೧೩
ಬೊಂತೆಲ್ - ಜಾರ್ದೆ - ಪೆರಾರ್ದೆ

MADIPU

A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture :
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy,
Mangalore - 575003. ✆ : 459389

Chief Editor	:	Dr. Vamana Nandavara
Managing Editor	:	S.H. Shivarudrappa
Cover Design	:	Gopadkar
Printed at	:	Tulunaad Press Kadri, Mangalore - 575 002
Pages	:	64
Vol.:6	:	Issue : 3
ಬಿಲೆ	:	ಪದಿನ್ಯೆನ್ ರೂಪಾಯಿ
ಅಜೀವ ಚಂದಾ	:	ಐನೂದು ರೂಪಾಯಿ

ಚಂದಾ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರತಿಕ್‌ಲೆಗ್

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು. ೫೭೫ ೦೦೩.

ಎದುರು ಪುಟ

6 ನವೆಂಬರ 2001ನೇ ದಾನಿ ಉಜಿರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ನಡತ್ತಿನ ದಿ. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರೆನ ತುಳು ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿ ಪುಸ್ತಕ ಬುಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭೊಡು ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಬೂಕು ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಾವತಿ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಡಾ.ಯಶೋವರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಏರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವೆರ್, ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ.ಅಗ್ರಹಾರ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪೆರ್ ಒಟ್ಟುಡುಲ್ಲೆರ್.

ಪಿರವು ಪುಟ ಮಿತ್ತವು

ಕರಿನ 2001, ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 27ನೇದಾನಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ್ ಕಾಯಬುಡುದು ಕೈಲಾಸ ಸಂದಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿನ ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ ಆರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಪಿರಿಯೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಏರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವೆರ್. ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್. ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲು, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಶ್ರೀ ಮುನಿರಾಜು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪೆರ್ ಒಟ್ಟುಡುಲ್ಲೆರ್.

ಪಿರವು ಪುಟ ತಿರ್ತವು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಹಯೋಗೊಡು ನಡತಿನ ಸ್ಪಂದನ ತ್ರಿಭಾಷಾ ನಾಟಕೋತ್ಸವದ ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾಯಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತಿ, ಉದ್ಯಮಿ ಡಿ. ಕೆ. ಚೌಟೆರ್, ಮೂಡಬಿದಿರೆ ಆಳ್ವಾಸ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಡಾ. ಮೋಹನ ಆಳ್ವೆರ್, ಖ್ಯಾತ ಚಿತ್ರನಟಿ ಉಮಾಶ್ರೀ, ಸನ್ಮಾನ ಪಡೆಯಿನ ಜಯರಾಮ್ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ಜಯರಾಮ್.

ಬತ್ತಿ ಸಾದಿ ಎತ್ತಿ ಸಾದಿ
ಮದಿಪುಗೊಂಜಿ ಮದಿಪು

ಮದಿಪು ೨೩ ನಿಕ್‌ಲ್ನ ಕೈಟ್ಟ್ ಉಂಡು. ಇನಿಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುಟ್ಟುದು ೬ ವರ್ಷ ಕರಿಂಡ್. ತುಳುವೆರೆ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಷದ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗ್ ಪ್ರತಿಫಲವಾದ್ ತಿಕ್ಕಿನ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಉದಿಪ್ಪುಗ್ ಅಪಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಲಾದಿತ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ ಕಾರಣ, ಪನ್ಪುನವು ನಂಕ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲ ತೆರಿದಿನವು. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುರುತ್ತ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ನೇಮಕ ಆಯಿನ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕ್ಲು ರಡ್ಡ್ ಅವಧಿಡ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮರ್ಥೆರಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ನಡಪ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಕಾಲೊಡು ಪಾಡೊಣ್ಣ ಮಸ್ತ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷೆದ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆಡ್ ಈ ಮದಿಪು ಪನ್ಪಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಲಾ ಒಂಜಿ.

ಇನಿಗ್ ಈ ಮದಿಪು ಇಡೆ ಬುಡಂದೆ, ಕಾಲ ಕಾಲೊಡು ವೇಳ್ಯ ವೇಳ್ಯೊಡ್ ಪ್ರಕಟವಾದ್ ಬತ್ತೊಂದ್. ಅಯಿತ್ತ ೨೩ ಎಸಳ್‌ಲೆನ್ ಕೊರ್ತುಂಡ್. ಉಂದು ಅಕಾಡೆಮಿಲು ನಡಪಾವು ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆಲೆಡ್ ಏನಿದ ಕಾಲೊಡುಲಾ ದಾಖಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನವು. ಕರಿನ ೬ ವರ್ಷಡ್ದಿಂಚ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ ಆದ್ ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಸಂಮಂದವಾದ್ ಬೇಲೆ ಬೆನ್ಪಿ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕಿನೆಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ಮಸ್ತ್ ಸಂತೋಸು ಪಡೆಯೊಂದು ಉಲ್ಲೆ.

ಸುರುಟು ಯಾನ್‌ಲಾ ಇನಿಗ್ ನೆಂಪಾದ್ ಒರಿತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಡ್ಡನೆದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಾಯಿನ ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿದಾರ್‌ಲ ಮದಿಪುದ ಸಂಚಿಕೆಲೆನ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ನೆಂಪು.

ಈ ಮದಿಪುಗು ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಚೌಕಟ್ಟ್ ದೀವೊಂದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್. ಅವು ೬ಳ ಪುಟತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆಡ್ದ್ ದಿಂಜೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ವರ್ತಮಾನ ಇತ್ತೆ ತುಳುವ ದರ್ಶನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಬತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಮದಿಪು ಪೂರ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಯಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಆಂಡ್. ಕೆಲವು ಸಂಚಿಕೆಲೆನ್ ದಲಿತ ದನಿ, ಪೊಣ್ಣದನಿ, ಜೋಕ್ಲೇ ದನಿ ಇಂಚ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಲಾದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿನ ಉಂಡು.

ಮದಿಪು ತಿಂಗೊಲುಡು ೪ ಸಂಚಿಕೆಲಾದ್ ಬರೊಂದು ಉಂಡು. ಸುರುತ್ತ ವರ್ಷದ ಸಂಚಿಕೆಲೆಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಬೂಳ್ಯ, ಗಗ್ಗರ, ಅಣಿ, ಬಾರಣೆ ಪನ್ಪಿ ಭೂತಾರಾದನೆದ ಅಧ್ಯಯೊಲೆನ್, ದುಂಬುದ ಸಂಚಿಕೆಲೆಗ್ ಚೌಕಿ, ರಂಗಸ್ಥಳ, ಒಡ್ಡೊಲಗ, ಪ್ರಸಂಗ ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಸಂಚಿಕೆಲೆಗ್ ಮೂಡಾಯಿ, ಪಡ್ಡಾಯಿ, ತೆನ್ಕಾಯಿ, ಬಡಕಾಯಿ ಅಂಚೆನೇ ಏಣೇಲ್, ಸುಗ್ಗಿ, ಪಟ್ಲ, ಕೊಳಕೆ, ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕ್‌ಡ್ದ್ ಪುದರುಲೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತುದ್ ಕೊರ್ಪಿ ಕ್ರಮ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಆಲೋಚನೆ ಆದ್ ಇನಿಗ್ ಒರಿದ್‌ಂಡ್.

ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಇತ್ತಿ ಕಾಲೊಡ್‌ಲಾ ಮದಿಪು ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಸಂಪಾದನದ ಕೆಲಸ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕಿನೆಡ್ದಾವರ ಅತೊರ್ತುಡ್ ಆ ಕೆಲಸದ ಅಲ್ಮೆಗ ಪಡೆಯಿನವು ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮದಿಪುದ ಸಂಚಿಕೆಲೆ ಸಂಪಾದನೆಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ್. ಇನಿದಾನಿಗ್ ಈತ್ ಸಂಚಿಕೆಲೆನ್ ಬುಡಂದೆ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕ್ಲೆನ ಅ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪ್ರೀತಿ ಬೊಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಡಾ. ದೇವರಾಜ್, ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪೆರ್, ಅಂಚೆನೇ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿತ್ತಿ

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್, ಡಾ.ಯು. ಪಿ.ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್, ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ, ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್, ಸೀತಾರಾಮ ಕೆದಿಲಾಯ, ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ, ಗುಣಪಾಲ ಕಡಂಬ, ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್, ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ಡಿ. ಕೆ. ಚೌಟ, ಯಶವಂತ ಬೋಳೂರು, ಡಾ. ಅಭಯಕುಮಾರ್, ಎಮ್. ಎಸ್.ಇಬ್ರಾಹಿಂ, ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್, ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಪಿ. ಪುತ್ತೂರಾಯ, ಕೆ. ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ, ದಾಮೋದರ ನಿಸರ್ಗ, ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುನಿರಾಜು ರೆಂಜಾಳ, ಅ. ವಿಠಲ ಕಬಕ ಮೊಕ್ಲೆನ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಾರಣಾಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದೆ. ಅಂಚಾದ್ ಇನಿಗ್ ಮದಿಪುದ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಲೇಖಕೆರ್ ತೋಜೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಯಿಟ್ ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯ ಕವಿ ಸಾಹಿತಿಲು ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆತೆ ಆತ್ತಂದೆ ಮದಿಪುಗು ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಓದುಗ ಬಳಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇನ್ನೂರ್‌ದೆಡ್ಡ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್, ಆತೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದದಾರೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರದ ಲೇಖನೊಲು ಮದಿಪುಡು ಪ್ರಕಟ ಆದುಂಡು.

ಮದಿಪು ೨೩ ಸಂಚಿಕೆ ಈಯೊಂಜಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿದ ಕಾಲೊಡು ತಯಾರಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿ ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ್ ನಿಧನ ಆಯಿನೆಡ್ದವರ ೨೭ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೦೧ ಡ್ದ್ ೧೨ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೦೧ ಮುಟ್ಟದ ಅವಧಿಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಜ್ಜೊಲೆಗ್ ಒಂತೆ ಅಂತ್ವಾರ ಆದ್‌ಪೊಂಡು. ಆಂಡ ಈ ವರ್ಷ ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟ ಪಂಡ ೩೧ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೦೧ ಮುಟ್ಟದ ಕಜ್ಜೊಲೆಗ್ ಉಂದೆಕ್ ದುಂಬೇ ಅನುಮೋದನೆ ತಿಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ನೆಡ್ದಾವರ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿ ಗ್ರಂಥ ಬುಡುಗಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉಜಿರೆಡ್ ನಡ್‌ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚನೇ ಈ ಮದಿಪು 23 ಸಂಪಾದನೆದ ಕಜ್ಜೊಲಾ ಆವೊಂದೇ ಪೋಂಡು.

ಇನಿದಾನಿಗ್ ೧೯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೦೧ ಡ್ದ್ ನನಮಿತ್ತ್ ಮೂಜಿ ಒರ್ಸೊ ಕಾಲಾದಿಗ್ ಎನನ್ ಕಾರ್ನಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆದ್ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ಡಾ. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ, ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ, ಡಾ. ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ, ಶ್ರೀಮತಿ ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್, ಮನೋಹರ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ಎಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ , ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ , ಗೋಪಾಲ ಕೋಟ್ಯಾನ್ (ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್) ಮೊಕುಲೆನ್ ಸದಸ್ಯೆರಂದ್‌ದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಲ್ತ್‌ದುಂಡ್‌ಂದ್ ಪನಿಯರೆ ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಸಂತೋಸಾವೊಂದುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಉಲಯಿ ಪಿದಯಿ ಪಟ್ಟ್ ಪಸೆರೆದುಪ್ಪಿ ಎಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ತುಳುವೆರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಲಾದ್ ತುಳು ಭಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಲೆ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ದ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗಾದ್ ಬೇಲೆ ಬೆನೆರೆ ಎಂಕ್‌ಲ್ ಆಯ್ಕೆ ಆದುಲ್ಲ. ಈ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ ಮಾತಾ ತುಳುವೆರೆ ಸಹಾಯ ಸಕಾಯೊಡು ನಡೊಪೊಡಾಯಿನವು. ಅಂಚಾದ್ ಉಂದೆಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮದಿಪು ಸಂಚಿಕೆಲೆನ್ ಪೊಸ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಸಂಪಲಿತ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಉಲ್ಲೆರ್.

ಪೊಸ ಸರ್ವ ಸದ್ಯಸ್ಯೆರೆ ಸಭೆ ಸೇರ್‌ದ್ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಬರ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬು ಉಂದೆತ್ತ ಸಂಪಾದಕೆ ಯಾನೇ ಆದ್ ಈ ಮದಿಪು ನಿಕ್ಲೆ ದುಂಬು ದೀವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಇಡೆ ಮುಟ್ಟ ಉಂದೆನ್ ಒರಿತ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್‌ಲಾ ಕಾತೊಂದು ಬರ್ಪಿ ಆರ ಬಾರ ನಿಕ್ಲೆ ಶಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿದ ಚಿತ್ತೊಡು ಉಪ್ಪಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಜ್ಜೊಲು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಒಂಜಿ ಮಾದರಿ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಯಕುವೆ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಸಂಪಾದಕೆ

ಕುಡಲ
12-12-2001

ಮದಿಪುಡು

ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಮದಿಪು		3
ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣೊ	ತಾಳ್ತಜೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ ವಿದ್ವಾನ್	6
ನಮ್ಮ ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಊರ್ಜಿತ ಎಂಚ ?	ವಿಠಲ ಕಬಕ	11
ಪೊಸ ತುಳು ಲಿಪಿತ ಬಗ್ಗೆ	ಕೆ. ಕೆ. ಗಟ್ಟಿ	14
ಕರ್ಂಗೋಲು	ವಸಂತ ಎಂ. ದ್ರಾವಿಡ್	17
ತುಳುವೆರೆ ಬದುಕ್	ಜ್ಯೋತಿ ಪೆರಾಜೆ	20
ಬನ್ನಲಿಗೆ	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ	25
ಉಂದು ಎಂಚ ಆಂಡ್ ?	ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್	26
ತುಳುನಾಡ್ದ್ ಇಲ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಜನೊಕುಲು	ಕೆ. ಯಶೋಧರ ಎನ್. ಆಚಾರ್ಯ	31
ಮುಗಲ್ ರಾಶಿದ ಚಂದ್ರನ ಬಿನ್ನಯೊ	ಡಿ. ಜಯರಾಮ ಪಡ್ರೆ	36
ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಪಿಲಿ	ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	37
ಮೂಡೆದ ಮುಳ್ಳು	ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್ ಕಾವೂರು	39
ಕುರುವೆಡ್ ದಿಂಜದಿ ದೆಂಜಿಲು	ಕೆ. ಉಷಾ ಪಿ. ರೈ	41
ಮಂದಾರದಾರ್ - ಪೊಳಲಿದಾರ್	ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	42
ಸಾಪೊದ ಪಲೊ	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ	44
ಸಂಕಲ್ಪೊ	ಸತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅಂಡಿಂಜೆ	49
ಲಕ್ಕುವರೆಯೇ ಲಕ್ಕುಜರೆಯೇ	ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ	52
ರಡ್ಡ್ ಕಬಿತೆಲು	ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ	53
ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ನೆಂಪು	ಯಲ್. ಟಿ. ಬೆಂಗಳೂರು	54
ಗುಡ್ಡೆಗ್ ಗುಡ್ಡೆ ಅಡ್ಡ	ಎಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್,	57
ಸತ್ಯೊದ ತುಡರ್	ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ನಾಯಕ್	59
ಮದಿಪುದ ಅಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್		40
ಪೊಸತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು		10,16, 19,30,38
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು		63
ಮದಿಪುದ ಲೇಖಕೆರ್		

ಮಂದಾರ ರಾಮೊಯಣೊದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣೊ

ತಾಳ್ತಜೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ವಿದ್ವಾನ್

ಅಂದೊಡು ಲಲಿತ ರಗಳೆದ ಛಂದೋಬಂದೊಡು ಸುಂದರ ಸುರುಪನಾಂದ್‌ದ್ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಜೀವನೊದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬೊನು ಕುಂದುದಾಂತಿನ ಕಿರಮೊಟು ತೋಜಾವುನ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾದ್ ತುಳು ಸಜ್ಜನೆರೆ ಕೈಕ್ಕೊದಗಿದ್‌ಂಡ್. ಬರೆಯಿನ ಕವಿ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟೆರ್. ತಾರೇಪುಗು ತಕ್ಕವಾತುಪ್ಪುನ ತೀರಾ ಪೊಸ ಬಿರ್ಸದಿಗೆದ ರೀತಿದ ಈ ಕೃತಿಟ್ಟ್ ಮುಗುರ್ದಿಪ್ಪಿನ ಜನಕುಳೇನ ಚಿತ್ರಣೊಗಾದೀ ಎಲ್ಲಿ ಬರೆವು.

ಚೆನ್ನೆ ಒರಿ ಮಲೆ ಕುಡಿಯೆ. ಪಡ್ನೈ ಕಡಲ ಬರಿತ ಓಓ ಒಂಜಿ ಹಳ್ಳಿತ ಜೆನೊ. ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ಏಳ್ ಬಾಲೆಲೆನಪ್ಪೆ. ತಾನೊರಿ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಆ ಕುಟುಮೊದ ನುಪ್ಪು ಕುಂಟುಗು ಜದ್ರದಾಂತೆ ನಡಪೊಂದು ಬರ್ಪೆದೆ. ಆಯನ ಬೆನ್ಪಾಟ ತಾದಿ ಪೋಪಿನಾಕ್ಲೆನ್ ತರೆ ಹಾಕ್‌ದ್ ಗಂಟ್‌ನೊಯ್ತ್‌ದ್ ಕೊನಪ್ಪು ನಾಂಡಲಾ ಓದು ಕಲ್ಪು ಇಜ್ಜಾಂಡಲಾ ನಿಚ್ಚೊ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕೈಕ್ಕಂಜಿಲೆಗರ್ಕಂಜಿ ಮೈಯ್ಪುನ, ಬೈ ಕುಡ್ಪುನ, ನೀರ್‌ಕೊಣತ್‌ದ್ ಪದ್ಪೆ ಬಸಲೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟಿಲೆಗ್ ಮೈಯ್ಪುನ, ಕುಕ್ಕುದಿರೆಟ್ಟ್ ಕೂಲಿದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಮೋಣೆ ಕೈಕಾರ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ತೂರಿಡ್ ನೀರ್ ದೆತ್ತೊಂದು ತೊಲಸಿ ಕಟ್ಟೆಗ್ ಮೈಯ್ಪುನ ತೊಲಸಿ ತೆಗ್ಲೆನ್ ಕೈಟ್ಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ನೀರ್ ದಿಂಜಾದ್ ತೀರ್ತೊಂದು ಪರ್ಪುನ, ಮೂವಲ ಸುತ್ತು ಬರ್ಪುನ ಪೊರ್ತು ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ತೊಲಸಿ ಕಟ್ಟೆದ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಪುರುಸಾದೊಂದು ಮುಂಡೊಗ್ ಮುಟ್ಪಾವೊಣ್‌ನ, ಬುಗುತಿಪ್ಪಿಡಿತ್ತಿ ಬಸ್ಮೊನು ಪಾಡೊಣುನ. ಆತೊರ್ತುಗಾಯನ ಬುಡೆದಿ ಕರಕೈಲ್ ದೆಕ್ಕೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ತಜ್ಞಣ ಬಳಸ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪುನ. ಉಂದು ಮಾಂತ ತುಳುನಾಡ ಜನೊಕುಲೆ ನಿಚ್ಚೊದ ರೀತಿಲು, ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಲೆಲು.

ಪಾಪೊ ಪುಣ್ಯೊಲೆ ತಿರ್‌ಲ್ ಆಯಾಗ್ ತೆರಿದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಏಳ್‌ರುಸಿಕುಲೊಂಜಿ ದಿನೊ ತಿಕ್ಕ್‌ನಾಕ್ಲ್ ಈ ಮಂಡೆ ಹಾಕುನ ಪಾಪೊತ್ತ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆಯೆ ದೂರೊ ಬಡೆಕಾಯಿ ತಮಸಾ ತುದೆತ್ತ ಬರಿಪೋದು ತಪಸ್ಸ್ ಮಲ್ತೆ. ಪುಂಚೊ ಬರೆತ್‌ದ್ ಆಯೆ ಐನ ಉಳಾಯಿ ಆಯೆ. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ದಿನೊ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪಿಂದಿನ ರುಸಿಯಾದ್ ರಾಮಾಯಣೊನ್ ಬರೆಯೆ.

ಕೌಸಲ್ಯೆ ಮಗೆ ರಾಮೆ ಎಲ್ಲಿಟೇ ಮಲ್ಲತಿಗೆತ ಗುಣೊತಾಯೆ. ಆಯಗ್ ಬುದ್ಯಂತಿಕೆಲಾ ಮಲ್ಲೆನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಸ್ಪಾಮಿತ್ರೆರೊಟ್ಟುಗು ಪೋದುಪ್ಪಗ ಗೌತಮೆರೆಗಲಾ ಆರೆ ಬುಡೆದಿಗ್ ಅಹಲ್ಯೆಗ್‌ಲಾ ದಾನ್ಲೊ ಮನ್ಯಟ್ ಕಸಂಟಿತ್ತ್‌ಡ್ ಆಳೆನ್ ಅಸ್ರಮೊಡ್‌ತ್ ಪಿದಾಯಿ ನೂಕುದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಪಂಚಾದಿಕೆನ್ ರಾಮೆ ತೀರ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬುಗು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಉಪ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಾಳ್ತೆ.

ರಾಮನ ಸಾಮಾರ್ತಿಗೆ ಬುದ್ಯಂತಿಗೆ ಮಲ್ಲೆನೇ, ಮಿತಿಲೆಡಿತ್ತಿ ಬಿರುನು ಬಗ್ಗಾದ್ ಪೊಲಿತ್ತೆ. ಚತ್ರಿಗುಳೆ ಯಮೆ ಪಣ್ಪಾಯಿ ಕುಡರಿ ರಾಮೆ ಸಾದಿಟ್ ಅಡ್ಡ ಬನ್ನಗ, ಮಾಂತೆರ್‌ಲಾ ಪೋಡಿದ್ ಕಂಗಾಲಾದಿಪ್ಪುನಗ ರಾಮೆ ಆರೆ ಎದುರುಗು ಪೋದುಂತ್ಯೆ. ತೂಯಿನ ಭಾರ್ಗವೆರ್, ಧೈರ್ಯೊಗು ಮೆಚ್ಚಿದ್, ಆರೆ ಬಿರು ಪಗರಿಗುಳೆನ್ ಕೊರ್ದು ದುಂಬುಗು ಈ ಬಿರು ರಾಮೇಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಲಾಂದೆರ್. ಹಿರಿಯೆರೆಡ ರಾಮನ ಬಕ್ತಿ ಮಲ್ಲೆ. ಅಮ್ಮೇರ್ ತಿದ್ಯಪ್ಪೆಗ್ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊಡಾದ್ ಐನ್ ನಡಪುಡುನೆ ಬಾಲೆ ಆದುಪ್ಪುನ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯೊಂದ್ ಆಯೆ ಕಾಡ್‌ಗ್ ಪಿದಾಡ್ಯೆ. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಆಯೆ ಪನ್ಪೆ ಬರತೆ ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯೆನೆ.

ಎನ್ನಾತ್ ಆಯಗ್‌ಲ ತೀರು. ಅತಿಕಾರೊಗಾದ್ ಅಮ್ಮೆರ್ ಕೊರಿ ಪಾತೆರೊನು ತತ್ತ್ಂಡ ಮರ್ಯಾದಿ ಇಜ್ಜಿ. ಆ ಕಲೆ ನಂಕ್ ಮಾಂತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತಟ್ಟು. ನಮ್ಮ ಸಂತಾನೊಗೇಪಲಾ ಆ ಕಲೆ ಮಾಜಂದೆ ಕುಳ"

ಗುಹಟಲಾ ರಾಮೆ ಪಾತೆರ್ನಗ ಆಯನ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ತೆರಿವುಂಡು 'ಜನೊಕುಲು ಮಾಂತ ಅತಿಕಾರ ಪಣವೊಂದ್ ಲಾಗ್ಪೆರ್? ಕಾಸಿತ್ತಿನಾಯೆನೆ ಮಲ್ಲಾಯೆ ಎಂದ್ ಪಣ್ಪೆರ್. ಅಮ್ಮೆರೆನ್ ಅತಿಕಾರೊಗಾದ್ ಡಂಕ್‌ಂಡ ಏನ್ ಆರೆ ಮಗೆನಾ? ಎಂಕ್ಲು ಮೂಜಪ್ಪೆಗ್ ನಾಲ್ ಬಾಲೆಲಾಂಡಲಾ ಒಂಜಪ್ಪೆ ಪೆದ್ದಿನ ಬಾಲೆಲೆ ಲೆಕ್ಕೊ ಉಲ್ಲೊ. ಮುರ್ತಾಪೊ ತೋಜಾದ್ ಸಂಪೊತ್ತು ಮನ್ತೊನೊಲಿ, ಈತ್ ಪ್ರೀತಿದ ಮೆಗ್ಯಲೆನ್ ಏಳ್ ಜನ್ಮೊಲೆನ್ ಪಡೆದ್‌ಂಡಲಾ ಪಡೆಯರ ಬಲ್ಲಿ. ಬರತೆ ಬಂಗಾರಾಣ್ ಊರುಗ್ ಪಾಪದಕ್‌ಲೆಗ್ ಬಂಜೊ ಕೊರ್ಪಿನಕುಲೆನ್ ರಾಮೆ ಸೈರಿಪುನಾಯೆನೇ ಅತ್ತ್. ಪಂಚವಟಿಟ್ ರುಸಿಕುಲೆಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ರಕ್ಕಸೆರೆನ್ ಪೊಡಿಮಲ್ತೆ. ತಾದಿಡ್ ಕಬಂದೇನ್ಪಿನ ಒರಿ ಪಟ್ಟಂಗೆ ಆ ಊರ್ದ ಗುರ್ಕಾರಾದ್ ಇಡೀ ಊರುನು ಗೋರಿ ಒಯ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯ ದಿಸೆಟ್ಟ್. ಆ ಊರುದಕ್‌ಲೆಗೆ ಬುಳೆ ಬುಳೆಪ್ಪಾದ್ ತಿನಿಯರೆ ತಿಕ್ಕಂದಿತ್ತ್ಂಡ್, ಕೋರಿ ಸಾಂಕ್‌ಂಡ್ ಅವು ಆಯನ ಚಾವಡಿಗೇ ಅತ್ತಂದೆ ಮುಕುಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಅಂಚಿತ್ತ್‌ನಯನ್ ರಾಮೆ ಮಣ್ಣ್ ಮುಕ್ಕಾಯೆ. ಆತೊರ್ತುಗು ಊರುದಕುಲು 'ನಿಕ್ಲ್ ದೇವೆರೇ ಬತ್ತ್‌ನೆಂದೆರ್. ರಾಮಡ ತಾನ್ ಮಲ್ಲಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಕಡ್ಮೆ ರಜೊಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಆಯೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟ್‌ಡ್ ಅನ್ಯಾಯೊನು ತಲಿಪೊಡತ್ತಂದೆ ಒಂಜಿ ದಿನೊ ದೇವೆರೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಾಂತ ಉದ್ಧಾರೊ ಮಾಲ್ಪೇರೆಂದ್ ಮೂಢ ಭಕ್ತಿಟುಪ್ಪುನೆ ತಪ್ಪು ಪನ್ಪುನೆನ್ ತೆರಿಪಾಯೆ. ರಾಮೆ ತನ್ನ ಕಡೆತಕ್‌ಲೆನ್ ಏಪೊಲಾ ಸೋಲ್ಯರ ಬುಡಯೆ. ಸುಗ್ರೀವಗ್‌ಲಾ ಆಯ ಅಣ್ಣ ವಾಲಿಗ್‌ಲಾ ಕಿಸ್ಕಿಂದಾಯೆ ತಾನೊಟು ಪಾತೆರೊಗು ಪಾತೆರ ಏರ್ಡ್ದ ಕಡೆಕ್ ವಾಲಿ ರಾಮನ್‌ಲಾ ಹಂಗ್ಸಾದ್ ಸುಗ್ರಿವನ್ ಮಗ್ತ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಕುತ್ಯರ ತಯಾರಾಯೆ. ಆಪಗ ರಾಮೆ ಒಂಜಿ ಪಗರಿ ಬುಡ್‌ದ್ ವಾಲಿನ್ ಮಗ್‌ರ್‌ಪ್ಪಾಯೆ.

ಕಡಲ ಬರಿಟ್ಟ್ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಗುರಿಗಾರೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನಾಡ್‌ದ್ ದಾದ ಸೇವೆ ಆವೊಡೆಂದ್ ಕೇಂಡೆ ರಾಮೆ ಆಯರೆಗ್ ಲಂಕೆಗ್ ರಾವಣಡ ಪುಣೆಯಾರ ಪೋವೊಡಿತ್ತ್ಂಡೆಂದ್‌ನೆಕ್ ಆಯೆ ತನ್ನ ಕಡೆತ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಮಾಂತ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಒಡೊ ಕೊರ್ದು ಉಪಕಾರೊ ಮಲ್ತ್‌ನೆನ್ ರಾಮೆ ಮದಪಂದೆ ಪಿರ ಬನ್ನಗ 'ನಿಕ್ಲೆಡ್‌ದ್ ಬಾರಿ ಉಪಕಾರಾಂಡ್‌ಂದ್ ತನ್ನ ಸೌಜನ್ಯೊನು ತೂಪಾವರ ಮರತಿಜ್ಜೆ.

ಕುಂಬಕರ್ನನ್ ರಾವಣೆ ಮರ್ದ್ ಪಾಡ್ತ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತ್‌ದತ್ತಂದೆ ಕೆರ್ಪಾಯೆರಾಂದೇ ಲಡಾಯಿಗ್ ಕಡಪುಡುನೆನ್ ತೆರಿದಿ ರಾಮೆ ಆಯನ್ ಕೆರಂದೆ ಉಪಾಯೊಡು ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕೋಚಣ್ಣ ಪಂಡಿತಡ ಮರ್ದ್‌ಮಾಲ್ಪಾಯೆ. ರಾವಣಡ್‌ದ್ ಬುಕ್ಕೊ ಆಯನ್ ಅರಸು ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡ ವಿಭೀಷಣನ ಬುಡೆದಿ ಸರಮೆ ಮಗಳ್ ಸೋಮಕ್ಕೆ ಮಾಂತ ಸೀತೆನ ಚಾಕ್ರಿ ಮಾಲ್ತ್‌ನೇಕ್ಕ್‌ಲಾ ಕುಂಬಕರ್ಣೆ ಒಂತೆ ಬುದ್ದಿ ಮಾಂದ್ಯೊತಾಯೆ ಆತ್ ತೋಜ್ಮೆಟ್ ಕುಂಬಕರ್ಣೆ ಗುಡಿತ್ತ ಉಲಾಯಿ ದೇವೇರೆಂದ್‌ಲಾ ವಿಭೀಷಣೆ ಆಡಲ್ತೆಗಾರೆ ಆದ್ ರಾಜ್ಯೊನಡಪಾವೊಡಾಯ್ನೇಡ್ ಆಯೆ ಉತ್ಸವೊತ ಪಿದಾಯಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ದೇವೆರೆಂದ್‌ಲಾ ನಿಗಂಟ್ ಪಂಡೆ. ರಾವಣೆ ತೈನಗ ಮುದ್ರೆ ಉಂಗಿಲೊನು ರಾಮಾಗ್‌ಕೊರ್ಯರ ಬಯಕ್ನಾಗ ರಾಮೆ ನಿನ್ನಾಕ್ಲೆಗಿತ್ತಿನೆನ ಯಾನ್ ಮುಟ್ಟಾಯೆ. ಅವು ನಿನ್ನಾಕ್‌ಳೆಡುಪ್ಪುನವು ಪೊರ್ಲುಂದ್ ಕುಂಬ ಕರ್ಣಗ್ ಕೊರ್‌ಪಾಯೆ.

ಲಂಕೆಡ್‌ದ್ ಪಿರ ಬನ್ನಗ ಶಬರಿನ್ ರಾಮೆ ಮದಪಂದೆ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಕೈಕೇಯಿಡಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಂದೆ ಮಂದರೆನ್‌ಲಾ ಮನ್ನಿತೆ.

ಪಿರಿಯೆರೆಡ ಭಕ್ತಿ ಕಿರಿಯೆರೆಡ ಪ್ರೀತಿ ಸಜ್ಜನೆರ್‌ಡ ಸಂತೋಸೊ ದುರ್ಜನೆರೆಡ ಕೋಪಿಸ್‌ದ್ ಬುಡೆದಿಡ ಆತ್ಮ ಭಾವೊ ಇಂಚ ಪತ್ತ್ ಪದಿನೆಣ್ಮೊಡ್‌ಲಾ ರಾಮನ ನಡಕೆ ಪೊರ್ಲು. ದಾನೆ ಬತ್ತರ್ ಬಲೆ ಬಲೇನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊ ಒಂಜಿ. ಕುಳ್ಳಿ ಆಸರ್‌ಗ್‌ಂದೊಂಜಿ ಚೊಂಬುನೀರ್, ಬಡವುಗ್ ಒಂಜಿ ಕೈಲ್ ಗಂಜಿ ಇರ್‍ಲ್ ತಡೆವರ ಜೆಪ್ಪರೊಂಜಿ ಪಜೆ, ಇಂದು ರಾಮನ ನೀತಿದ ಕಿರಮೊ, ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊಡು ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟ್‌ದುಂತಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೊರ್ಮೆಲಾ ತೋಜುನ ರಸತ್ತ ಒರತೇನ್ಪಿನ ರಾಸಿ ಚಿತ್ರೊಳುಂಡು. ಮಂತ್ರಾದಿ ಅಮಲ್‌ಕೋರೆರ್. ಒಕ್ಕೆಲ್ ಜನೊಕುಲು ಇಂಚತ್ತ್ಂದೆ ಹಳ್ಳಿಡೊರ್ತಿ ಮೀದ್ ಕುಂಟು ಮಾಪುನ ಚಿತ್ರಣೊ ಇಂದೆನತ್ತ್ಂದೆ ದಸರತೆ, ಕೌಸಲ್ಯೆ ಸುಮಿತ್ರೆ, ವಿಸ್ವಾಮಿತ್ರೆ, ಮಿತಿಲೆದರಸು ಕುಡರಿರಾಮೆ ಮುಕುಲೆ ಚಿತ್ರಣಲು ಜಾಗೆಗ್ ತಕ್ಕೊ ಪಣೊಡಾಪುಂಡು.

ಕಂಬಧೆ - ನಾಲಿದಡೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬಂಜಿ. ಮಲ್ಲಮಂಡೆದ ಮಿತ್ತ್ ತೂರಿ ಕಂಕಣೆ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜುನ ಮೋನೆ ತನ್ಕ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನೆನ್ ಊರುಡ್ದು ಒಯ್ತ್ ತರ್ಪಾವು ಲೆಕ್ಕಂತಿನಾ ಮಲ್ಲ ಕೈಕ್ಕುಳು. ಆಯನ ಪರ್ತೆ ಮುರ್ತಾಪೊನೇರೆಂಚ ತಡೆವರ್ ಬದ್ಕುವೆರ್ ಪಣಿಯರ ಬಲ್ಲಿ.

ಆಯೆ ಮೊಗಸಾಲೆನ್ ಕಟ್ಟಾನಗ ಊರುತ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ತಕುಲು ಮಗದೊಂದಿತ್ತಿ ಪಣೆನ್ ಗದ್ದಾದ್ ಬೆರಿ ಮರೊನುಲಾ ಸಾಗಾದ್ ಬುಳೆನ್ ಹಾಳ್ ಮಾಳ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಬಿನ್ನೆರ್ ಪೊದ್ದೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್‌ಂದ್ ಏರೇರೆ ಗೂಡುಡಿತ್ತಿ ಪೆರಡೆ ಪೂಂಜೆರ್ಲೆನ್ ಸಾಗಾದ್ ಅಡಾವುನಾಯೆ. ಕಿನ್ನಿ ಪುಡಪ್ಪಾಯರ ಕಾಪುಡಿತ್ತಿ ಪೆರಡೆಗುಳೊರಿಯಾಂಟ ಅವೇ ಪುಣ್ಯೊ. ಊರ್ದ ಜನೊ ಮೂನ್ನುತ್ತ್‌ಜ್ಪದಿನೊಲಾ ಆಯನ ಬುಟ್ಟಿ ಚಾಕಿರಿಡ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಜಲ್ಮೊಸಂದಾಂಡ್. ಸೂಡಿ ಬೈ ಕುಡ್ಪಂದೆ. ಪುಂಡಿ ಕುಡು ಎಡ್ಪಂದೆ ಏರೇರ್ ಸಾಂಕಿನ ಎರ್ಲೆಡ್ ಊರುಡ್ ನಾಯೆರ್‌ದ ಕೊಡಿ ಕಂಡೊಗು ತಾಗೊಡಾಂಟ ದುಂಬೇ ಬೆನ್ನಿ ಮುಗಿಪಾವಿ ಬಿರ್ಸೆ. ಓಳೊಂಜಿ ಲೇಸ್ ಅಂಕೊ ಆಯನೊ ಆವಾಡ್ ಇಂಬೈ ಊರಿಡೀ ಜನೊ ಕಡಪುಡುದು ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ, ತಾರಾಯಿ, ಕಾಯ್ಕಜಿಪ್ಪು, ಬೊಂಡೊ, ಪಂದ್‌ರ್ ಕಣಪಾದ್ ತನ್ನ ಜಾಲ್‌ಡ್‌ದೆ ಸಾಲಾದ್ ಕೊಂಬು ವಾದ್ಯೊಟು ಸಾಗಾದ್ ತನ್ನ ಪುದಾರ್‌ಡೊಪ್ಪಾಪಿ ಮಂಡೆಲಿಗಾರೆ. ಜಾಲ್‌ಟೊಂದಾಯಿ ದಡ್ಡ್ ದಡ್ಡ್ ಪೆಜ್ಜರ ತಕ್ಕೊಲಾ ಒಂಜಿ ಚೆಲಾವು ಇಜ್ಜಾಂಡಲಾ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಪಂತೊಡು ನೂದು ಕೋರಿಲೆನ್ ಸಾಲ್‌ಗುಂತಾದ್ ದೆರ್ಪುನ ತಿರ್ತ್‌ಗಪಗನೇ ಕೈಯ್ಕೊರ್ದು ಕಟ್ಟದ ಕಳೊಟ್ಟೊರೆಂಕುನ ದೂದುಗಾರೆ. ಮೊರಂಪುಡ್‌ತ್ ತಿರ್ತ್ ಜತ್ತಿ ಮಡಿ ಕುಂಟು ತುತ್ತುದೆನ್ ತೂಯರಾವಂದೆ ಕೆಮ್ಮಡೆನೊರೆಂಕಾದ್ ಕುರೆಕಟ್ಟಾದ್ ಕಡಪುಡುನ ಕಿಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚೆರದಾಯೆ. ಬೇಲೆದ ಕೂಲಿಗ್ ಮೂಂಕು ನಿಂಗಾಲ್‌ನ್ ಅಲಪ್ಪುನಾಯೆ. ಆಯಗಾಪುಜಿಡ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಳು ತಿನ್ಪಿ ಪೊರ್ತುಡ್ ಕರಕೈಯ್ಲ್ ಪಿದಾಯಿದೀಪಾದ್ ತೊಟ್ಟು ಕೋಮನೊಟು ಕಡಪುಡುನ ನರಮಾನಿ. ಇರ್‍ಲ್ ಪುಲ್ಯಾವೊಡ್ಡ ಒಂಜೆಲ್ಲ್‌ನ್ ಮಗ್ತ್‌ದ್ ಕಲತ್ತ್‌ದ್ ಕಂಡ ನಡ್‌ಪಾಪಿ ಬಂಟೆ. ಎದುರುಂತಿನ ಎಂಚೆಂಚಿನಕುಲೆನ್ ಪಚ್ಚ ಪಗೆಲ್ ಕಡ್ತ್ ಕೆರ್ಪಾದಿ ತುಂಡರಸು. ಅವುಲು ಸುಳ್ಳುಡ್ ನಡತ್‌ದೆಂಚಲಾ ಬದ್ಕೆರ ಬಲ್ಲಿ. ಸತ್ಯೊಡಾಂಡ ಆಯೆ ಪೋಯೇಂದೆ ಲೆಕ್ಕೊ.

ಶಬರಿ : ಆಳೆ ತರೆಪೂರಾ ನರೆತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೆಬಿಕ್‌ಳೆ ಒಟ್ಟೆಡ್ ಕೊಂಡೆ ನೂರಾಯರ ತೀರು ಪಣ್ಪೆ ಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯ್ಕ್ ಒಲಿ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುಂಡೊ ನೆರಿ ಬೂರ್ದ್ ಕಣ್ಣ್ ಮಾಟೆಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಕೂಲಿಲು ಮಾತ ತಾಲ್ದ್, ಕೆಪ್ಪೆ ಗುರಿ ಬೂರ್ದ್ ಬಿಮ್ಮೊಲು ಸಿರ್‌ಂಟ್‌ದ್, ಮೋಣೆ ಚಪ್ಪೆಗಟ್ಟ್‌ದ್, ನಾಲಿ ಮಡಕೆ ಮಾಜಿದ್, ಮೈಯ್ಯಾಜಿದ್, ಮಿತ್ತ್ ಲಕ್ಕನೆಲು ಗೆಣ್ಪೆರಾಪಿದಿನ ಕೋಲು ಉದಲ್ ಪರತಿನಂಗೆ ನರಂಬುಲು ಲಕ್ಕ್‌ದಿನ ಪೀಂಚಿಲಾದಿತ್ತಿ ಕೈಕ್ಕಾರ್ ಕುಂಬರುನ ನಡಪುನಗ

ಕಾರ್‌ಗ್ ಕಾರ್ ತಾಂಟುನ ಪರಬೆದಿ.

ಪಾಕವರ್ಸ‌ದ ಪುದೆನ್ ತುಂಬುದ್ ನಾಲಿ ಬಗ್ಗ್‌ದಿನ ಮೈ ಪೊಳಿಯಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ದಂಟೆನೂರೊಂದ್ ಬಗ್ಗ್‌ದಿತ್ತಿನಾಲ್ ತೆಮ್ಮ ಲತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪಾಳ್. ಆಳ್ ಪ್ರಾಯ ಆಯಿನಾಳ್, ಮಾನ ಮರ್ಯಾದಿ ತೆರಿನಾಳ್. ಅಂಚಾದ್ ಆಳಿತ್ತ್‌ನಾಡೆ ಬತ್ತ್‌ನಾಕ್ಲೆನ್ ಮಣೆ ಕೊರ್ದು ಕುಳ್ಳಾತ್, ಆಸರ್‌ಕೊರ್ದು ಅಕೇರಿಗ್ ಆಳೆಟತ್ತಿನ ರಾಗಿ ಗಂಜಿನ್‌ಲಾ ಕೊರ್ದು ಉಪಚಾರೊ ಮಲ್ಪುನಾಲ್.

ಅಪ್ಪಣ್ಣೆ : ಕಡಲ ಬೆನ್ನಿದ ಮಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರೆ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಗುರ್ಕಾರೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಈತೆಲ್ಯ ಬಾಲೆಲಾ ಪಣ್ಪುಂಡು. ವರ್ಸಗೊರೊ ಆಪಿನ ಮಾಗಣೆದ ದೈಯ್ಯೊಗಾಪಿನ ಕೋಲೊಗ್ ಆಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಎಲ್ಯ ಆಣಾಂಡಲಾ ಒರಿ ಪೋಯಿಜಿಡ ಬೂತ ಆವಾರ ಕೈಯ್ಯೊಣಂದ್. ಒಂಜನೇ ಮರ‍್ಯಾದಿದಿಲ್ಲ್ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವು. ಒರೊ ಮೀನ್ ಪತ್ತ್‌ನಗ ಆಯನ ಓಡೊ ಅಂಚಿ ಲಂಕೆದ ಗಡಿಕಡತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಆಯನ್ ಪಿಚ್ಚಂಡಿ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಲಂಕೆಗ್ ಕೊಂಡು ಪೋದು ಅವುಳ್ ಎಕ್ಕಸಕ್ಕೊ ಬೊಡಿಪಾದ್ ಬುಡುದಿತ್ತೆರ್.

ಅಪಗಪಗ ಲಂಕೆದಕುಳು ಅಪ್ಪಣ್ಣನ ಊರುನು ಸುಲಿಗೆಲಾ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆಯೆ ರಾಮನ ಸೈನ್ಯೊಗು ಬೋಡಾಯಿ ಸಹಾಯೊಗು ತಯಾರಾಯೆ. ಜನೊನು ಕೊರ್ಯೆ. ಓಡೊಡು ಆಯರೆಗ್ ಕಡಪಾಯೆ.

ಲೆಂಕಿಣಿ - ಕುಳ್ದಿತ್ತಿ ಬಾರಿಗ್ ನಾಲ್ ಕೋಲುದ್ದ ಪತ್ತಂಗಿಲದ ದಪ್ಪೊದ ಮಂಚಾವು ನಡುಬಾವು ಬಯ್ದ್‌ಂಡ್, ಕೋಲೆತ್ತರದ ಒಂಜಿ ತಲೆಂಬು. ಬರಿಟ್ಟೊಂಜಿ ಕಡ್ಪತ್ತಿ. ತಿರ್ತ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಮುಟ್ಟೆ. ನೇಲ್ಯ ಗುರ್ಕೆ, ತುತುದಿ ಕುಂಟುನ್ ತೂಂಡ ಪೊಣ್ಣು. ನಾಲಿದ ಮುದೆಲ್, ರಟ್ಟೆ ತಿಗಲೆ ಕಾರ್ದ ಪೊಟ್ಟೆಲೆನ್ ತೂಂಡ ಆಣ್. ಬೇತೆ ಜನೊ ಮಿನಿ ತೂಂಡ ಮೂಜಿ ತಿಂಗಳುತ ಜರೊ ಬಯ್ಯು. 'ಆನೆ ಬಾಕಿಲ್‌ಟ್ ಆಳ್ ಒಂಜಿ ಆನೆ ಉಂತಿ ಲೆಕ್ಕೊ. ಕಳುವೆ ನಾಲ್ ಅಂಗಡಿ ಕಂಡ್‌ಂಟ ದಾಲ ಬಿರ್ಸೆ ಆವಾಯೆ. ಆಯಾಗ್ ಲೆಂಕಿಣಿನ್ ಲಕ್ಕಾಯರ ಧೈರ್ಯೊ ಉಪ್ಪಾಂದ್. ಗರ್ವ ಕಟ್ಟೆಡ ಆಯ ಕಣ್ಣ್ ಪೀಂಕು. ಆಳೆನ್ ಏರ್ ತೂಂಡಲ ಒರೊ ಪೋಡ್ಯೊಡೆ. ನೇಲ್ಯ ರಾವು ಮೋನೆದ ಮಲ್ಲ ಪಿಲ್ಚಂಡಿ ಬೂತೊನೇ ಸೈ, ಮಾಯದಪ್ಪೆ ಆಳೆ ಕೈಪತ್ತಿ ಕಂಡಾನಿ ಅಪ್ಪೆ ಪೆದಿ ಮಗೆ ಅಂದಾಂಡ ಬದ್ಕಾಯೆ. ಆಳೆನ್ ಹನುಮಂತೆ ಏರ್ಮೆ ಎಂದೇ ಗುರ್ಕೆಟ್ ಧ್ವನಿತೆ.

ರಾವಣನ ಸೈನ್ಯೊತ ಜವಣೆರ್ - ಕಾಟಿಲೆಟ ಪುಣೆತಿನಕುಲು ಪಂಜಿಲೆಡ ಪೊಮ್ಮ್ಯರ್‌ದಿನಕುಲು, ಕಡಲ್ ಲಾಗಿದಿನಕುಲು, ತಾರಿಪೊರ್ಸುನಕುಲು, ಪಿಲಿನ್ ಪುಂಟುದಿನಕುಲು, ಒಂಜಿ ಗುದ್ದುಡು ಪಾದೆನುರ್ಗ ದಿನಕುಲು, ಪೆರ್ಮರಿನ್ ಪಿಜಿತ್ತಿನಕುಲು. ಜೋಡು ಬೋರಿ ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಕೆ ದಿಂಜಾದರಿತ್ತ ಮುಡಿ ಮರಂಕಣೆ ಜೆಯ್ದಿದ್ ಅಡಿಯೆ ಕಾರ್ ಕೊರ್ದು ಗಾಡಿ ದೇರ್ತಿನಕುಲು, ಜೆತ್ತ್‌ದ್ ತಿಗಲೆಡ್ ಆನೆನುಂತಾದಿನಕುಲು, ಇಂಚಿ ರಕ್ಕಸೆರೆಡ್, ಪುಚ್ಚೆ ಕಣ್ಣ್, ಪೊಟ್ಟೆ, ಕೊಂಗರೆ ಕೂಲಿದಾಯೆ ಬೆರಬೆರೆದೊಂಡೆದಾಯೆ. ದೂಜಿ ಮುಸುಂಟೆ ಗುಜು ಗುಂಟೆ ದೋಲುಡೆ ದೋಲ್ಬಂಜೆ, ಬಿರ್ಕೆಲ್ ತರೆತ್ತಾಯೆ. ಕುಮ್ಬಿಲ್ ಕುಜಲ್‌ತಾಯೆ. ದರ್ಪೆ ರೋಮೊದ ತೆಪ್ಪುಗಡ್ಡ ಮೀಸೆದ ಗುರ್ಕೆ ಬಂಜೆ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪುದಾರ್‌ದಕುಳಿತ್ತೇರ್.

ನೀಲಪ್ಪೆ ಲಡಾಯಿ ಗುಂತಿನ ಕಾರೇಪು - ಬಲತ್ತ ಕೈಟತ್ತಿ ತಾರೆದ ತಂದೆಲ್‌ದ ಕೊಡಿ ನೆಲಕ್ಕೊರ್ದ್ ಕಡೆ ಬಿಗ್ತ್ ಪತ್ತಿ ಪುಂಡಿನ್ ಸೊಂಟೊಗೂರ್ದು ಕೊರ್ದು ಒರೆಗೊಂದು, ಕಾರ್ ಕತ್ತೆರಿಪಾಡ್ದ್ ಉಂತೊಂದು ದತ್ತಕೊಡಿ ಬಿರೆಲ್‌ಡ್ ಮೀಸೆನೀಸೊಂದು ಕೊಡಿ ಮೀಸೆ ಪಿರಿಕಾಯ್ತೊಂದು ರಕ್ಕಸೆರೆ ಪಡೆನೊಂಜಿ ಲೆಕ್ಕೊಗೇ ಕಣವಂದೆ, ಕಡೆಕಣ್ಣ್‌ದಡಿ ಕಣ್ಣ್‌ಡಪಗಪಗ ತೂವೊಂದು ಅಂಚಿಂಚಿ ಪಂದಂದೆ ಗಟ್ಟೆಟುಂತುದಿತ್ತೆ.

ಮಂತ್ರಾದಿ ದೊಂಬೆ ಕಣೆಯಿ - ಆಯೆ ಬಾರೀ ಬಿರ್ಸೆಗೆ. ಸುಡುಕಾಡ್‌ಡಿರ್ಲ್ ಬಜನೆಡ್ ಬದ್ರಮಾಂಕಾಳಿ ಸಿದ್ದಿಯುಂಡುಗೆ, ಮಾಸ್ತಿ ಬಜನೆಯುಂಡುಗೆ, ಊರುಟಿತ್ತಿ ಸಾರತೆಣ್ಮ ಬೂತೊಲು ಆಯನ ಕೈತುಲಾಯಿಗೆ. ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಆಯೆ ಒಡೆಗೋ ಪೊನಗೆ ಕಂಡನಡೊಂದಿತ್ತಿನೊರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು ಆಯನ ಬಂಜಿನ್ ತೂದು 'ಇಂದ್ ಪೆದಂದೆ ಕುಳ್ಳಂದೆಂದ್ ಗೇಲಿ ಮಲ್ತಲಿಗೆ. ಇಂದೆನ್ ತೂಯಿ ಕಣೆಯೆ ಕೈಬಳೆನ್ ತಟ್ಟ್‌ಡ್ದ್ ಮಿತ್ತೇರಾದ್ ಬುಡಿಯೆಗೆ, ಅಪಗನೇ ಕಂಡೊಡಿತ್ತಿನ ಮಾಂತ ಪೊಂಜೊವುಲೆ ಸೀರೆ ಸೊಂಟೊಡ್ದು ಮಿತ್ತತ್ತಂದೆ ದಾನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪಂದಾಂಡ್‌ಗೆ. ಅಕ್ಲುಮಾಂತ ಬುಳ್ತ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ಯೆರ್‌ಗೆ. ಆಪಗ ಕಣೆಯೆ ತನ್ನ ಬಳೆನ್ ಪಿರ ಕೈತಟ್ಟ್‌ಗ್ ಜಪುಡಾಯೆಗೆ, ಸೀರೆ ದುಂಬಿತ್ತಿನಂಗೇ ತಿರ್ತ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಒರೊ ಮಲ್ಲ ಮಾಟ ಕಳೆಯರ ಬಡಕಾಯಿಗ್ ಪೋದು ಬನ್ನಗ ಪತ್ತ್ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಪೋಲಿಲು ಗಂಟ್‌ನೊಯ್ಪರ ಬತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಇಂದೆನ್ ತೆರಿದ್ ಕಣೆಯೆ ಕಂಟೊನು ನೆಲಟ್ಟೂರಿಯೆಗೆ ಆಕುಲುಮಾಂತ ಬಲ್ಲ್‌ದಾಂತೆ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕೊ ಅವುಲೆ ಪಂದ್ಯರಲ ತೀರಂದೆ ಬೂರ್ಯೆರ್‌ಗೆ.

ತಾನಿದ್ಯಂದ್ನಾನಿ ಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ರಡ್ನುಜ್ಜರೆನುಂತಾದ್ ಆಯೆ ಪೋಪಿನೆಗೆ. ಏರಾಂಡಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮುಟ್ಟುಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಕಾರ್‌ದೀಂಡ, ಮಂಡೆಗ್ ಉಜ್ಜೆರ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರುಗೆ.

ಇಂಚನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರೆನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊಡು ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊರ್ಲುದ ಚಿತ್ರಣೊ ಉಪ್ಪಿ ಕಾರಣ, ವುಂದು ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯನೇ ಆದ್ ಜನಕುಲೆನ ಮನಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನೊ ಪಡೆದುಂಡೊಂದು ಪಣ್ಪುನೇಟ್ಟ್ ವಾ ಸಂಶಯಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ಪೊಸತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ಆತ್ಮ ಜ್ಯೋತಿ
ತುಳು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ
ಬಿ. ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ (2001)
ಸಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಕಾಶನ 345,ಸಮೃದ್ಧ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಸ್ತೆ
ಶಾಂತಿ ನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು - 27
ಪುಟ 95 ಬಿಲೆ - 50/-

ಋಣ ಕಡ್ಪೆರಾವ
ತುಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ
ಅನುವಾದ ಶಾರದಾ ಆರ್.ರಾವ್ (2001)
ಮೂಲ: ಕನ್ನಡ ಋಣ ಮುಕ್ತರಲ್ಲ
ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿ,
ಸಂದೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತ್ರಾಡಿ ಉಡುಪಿ 576 123
ಪುಟ 74 ಬಿಲೆ - 36/-

ಒಡಿಯೂರುದ ತುಡರ್
ನೆಂಪು ಸಂಚಿ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದೆಕೆರ್
ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ (2001)
ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವದತ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಮ್
ಒಡಿಯೂರು 574243
ಪುಟ 160 ಬಿಲೆ - 60/-

ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್
ಜೀವನ ಸಾಧನೆ
ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು (2001)
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಂಗಳೂರು 575 003
ಪುಟ 54 ಬಿಲೆ - 15/-

ನಮ್ಮ ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಊರ್ಜಿತೊ ಎಂಚ?

ವಿಠಲ ಕಬಕ

ಈ ವಿಷೊಯದ ಪರವಾದ್ ಬರೆವೊಡು ಪನ್ನಗ ನಮ್ಮ ದುಂಬು ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಗಂಭೀರವಾಯಿ ಪ್ರಶ್ನೆಲು ಬತ್ತ್‌ದುಂತವ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಒವು ಪಂಡ್‌ಂಡ?

ರಂಗ ಭೂಮಿ ಪಂಡ ಎಂಚಿನ? ಊರ್ಜಿತ ಪಂಡ ಏರೆಡ್ದ್?

ಸುರೂಕ್ಕು ಒಂಜನೇ ಪ್ರಶ್ನೆನ್ ದೆತೊನುಗೊ

ರಂಗ ಭೂಮಿ ಪಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ರಂಜನೆ ಕೊರ್ಪಿನ, ಕುಡ ಒರಿಯನ್ ರಂಗ್ ಮಕ್ಕಾರ್ ಮಲುಪಿನ ಜಾಗೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸುಲಭೊಡು ಜಾರೊನೊಲಿ. ಅಂಚಾಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾರಾಸಗಟಾದ್ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆನ್ ನೂಕುದು ಬುಡ್‌ಂಡ ಅವು ರಂಗ ಮಾತೆಗ್ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯಿಲೆಕ. ಅಂಚಾದ್ ಈ ವಿಚಾರೊನು ಒಂತೆ ಎಡ್ಡೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ದೀವೊಂದು ವಿವೇಚನೆ ಮಲುಪುಗೊ.

ವೇಷ ಭೂಷಣ ಪ್ರಸಾದನ - ರಂಗ ಪರಿಕರೊ ಕತ್ತಲೆ ಬೊಳುಪು, ಕೆಬಿಕ್ ಇಂಪು ಕೊರ್ಪಿ ಸಂಗೀತೊ. ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತಂಪು ಕೊರ್ಪಿ ನೋಟೊ. ಸಹೃದಯಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೆರೆ ಕೂಟೊ. ಈ ತರತ್ತ ಆಟೊಗು ಒಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ. ಅಯಿಟ್ ಪಾತೆರ ಪಾತೆರೊದ ಪಿರವುದ ಪಾತ್ರ, ಆ ಪಾತ್ರದ ಅಭಿನಯೊ, ಅಭಿನಯೊ ತೂದು ತಣಿದ್ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶದಂಚಿನ ಅನುಭವ ಪಡೆವುನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೆ. ಇಂಚ ನಾಟಕದ ನಟೆಲ ತೂಪಿನಾಯೆಲ ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಪಿನ ಜಾಗೆನೇ ರಂಗ ಭೂಮೀಂದ್ ಪನೋಲಿ. ಈತೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಈ ವಿಷಯ ಮುಗಿಪ್ಯಾರಾಪುಜಿ. ಈ ಮಾತಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆದ ಪಿರವು ನಿರ್ದೇಶಕೆ, ವಿನ್ಯಾಸಕಾರೆ, ಪರದೆ ಒಯಿಪುನಾಯೆ,ಲೈಟ್ ಬುಡುಪಿನಾಯೆ ಅತ್ತಂದೆ ಇತರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ವರ್ಗದ ಶ್ರಮಲಾ ಸೇರೊಡಾಪುಂಡು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಆಪಿ ಜಾಗೆನೇ ಪರಿಪೂರ್ಣ ರಂಗ ಭೂಮೀಂದ್ ತಜ್ಞೆರೆನ ತೀರ್ಮಾನ.

ಆಂಡ ಈ ರಂಗ ಭೂಮಿ ಪರತ್ತಾಂಡ್. ತೂಪಿನ ಜನ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಮನರಂಜನೆದ ಮಾಧ್ಯಮೊದಂಚಿ ಮಾಲೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ನಾಟಕೋದ ಸ್ಥಾನೊಡು ಸಿನೇಮ ಬವುದ್‌ಂಡ್. ಮನರಂಜನೆಗ್ ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ಟಿ.ವಿ. ಉಂಡು. ದುಡ್ಡು ದೊರಿತ್ತ್‌ಂಡ ತರತರತ್ತ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಇಂಪಾಯಿ ಸಂಗೀತೊ ಕೇನೊಲಿ. ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಚೆಂಡೆ ಮದ್ದೊಲಿದ ಸವುದೊಗು ಮರ್ಲಾದ್ ನಲಿಪೊಲಿ. ಉಂದು ಪೂರಾ ಆಧುನಿಕ ದಿನ ಮಾನೊದ ಇನಿತ ಸುಖ ಸೌಕರ್ಯೊಲು. ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ನೆನೆಪುನಗ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕೆರೆನ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಪಾತೆರ ನೆನಪಾಪುಂಡು. ಒವು ಅಂಚಿತ್ತಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯಿನ ಪಾತೆರೊ? ಕಾವ್ಯೇಷು ನಾಟಕಂ ರಮ್ಯಂ

ದಾಯೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಈ ಪಾತೆರ ಪಂಡೆರ್? ಈ ನಾಟಕ ಪನ್‌ಪ್ಪಿ ಸವುದೊಗು ದಾನೆನಾ ಒಂಜಿ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜಂದಿನ ಶಕ್ತಿ ಉಪ್ಪೊಡು. ರಂಗ ಭೂಮಿಡ್ ಅಭಿನೀತ ಆಪುನ ಎಡ್ಡೆಂದಿನ ನಾಟಕೊಗು ಜನ ಮಂದೆನ್ ಮರ್ಲ್ ಮಲುಪಿ ಅಪೂರ್ವ ಶಕ್ತಿ ದಾಂತೆ ಪೋತುಂಡ ಈ ರಂಗ ಮಾಧ್ಯಮೊನೆ ಕಾಲೊದ ಗರ್ಭೊಡು ಐಕ್ಯ ಆದ್ ಪೋತು. ಅಂಚಾದ್ ರಂಗ ಕ್ರಿಯೆಡ್ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ಆಯಾಮ ಆಯಾಯ ಕಾಲೋಗು ಸರಿಯಾದ್ ಪುಟ್ಟುದು ರಂಗ ಭೂಮಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಮರತ ಲೆಕ ನಿತ್ಯ ನೂತನ 'ಆದ್ ಮನರಂಜನೆ ಕೊರೊಂದೇ ಸಾಗ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯ.

ರಂಗ ಭೂಮಿ ಪಂಡ - ಸಿನೇಮಾ ಸಂಗೀತ ದೂರದರ್ಶನ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೂಡಾ - ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಮನರಂಜನಾ ಎಗ್ಗೆಲೆನ ಪ್ರದಾನ ಪರ ಮರತ್ತ ಕುತ್ತಿಡ್ ಪೊಸ ಚಿಗುರುದ, ಮುಗುರು ಮೂಡುದಿಲೆಕ ಪೊಸ ಅಲೆ ಪನುಪಿ ಒಂಜಿ ಗೆಲ್ಲ್ ಮೂಡುದು ಇತ್ತೆ ರಂಗ ಭೂಮಿನ್ ಆಳೊಂದುಂಡು.

ಈ ಶತಮಾನದ ಅಜಿಪ್ಪನೇ ದಶಕೊದ ಅಂತ್ಯೊಗಾನಗ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿ ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ ಶಾಲೆ (ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಡ್ರಾಮಾ) ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಅಲ್ಲ್ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಷೆದ ರಂಗ ಭೂಮಿ ತಜ್ಞೆರ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್‌ದ್ ಕಡಿಮೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಸಹಕಾರೊಡು ಹೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚ ಮನರಂಜನೆ ಎಂಚ ಕೊರೊಲೀಂದ್ ಒಂಜಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತೇರ್. ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಕಪಿ ಮುಷ್ಟಿಡ್ದ್ ಪ್ರಜಾಶ್ರಯೊದ ಎದುರು ಬೂರ್ನಗ ನಮ್ಮ ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಈ ತರತ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಇತ್ತೆ ಪೊಸ ಅಲೆತ್ತ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗದ ಸುರ್ಪ ಎಂಚಾದ್ ತೂಕ. ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಆಯಿನಾಯೆ ಲೇಖಕೆ ಒರಿ ಬರೆತಿನ ಬರವುನು ಆಧಾರ ದೀವೊಂದು ಸ್ವತಃ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಲೇಖನ ಬರೆಪಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ತಿನಾಯೆ. ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ನಾಟಕ ಒಂಜೆತ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿತ್ತ್‌ದ್, ತನ್ಕ್ ಸರಿ ತೋಜಿನ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ದ ಉಳಾಯಿ ಆ ನಾಟಕೊನು ರಂಗದ ಮಿತ್ತ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರ್ಪೆ. ಆ ಪ್ರದರ್ಶನೊಡು ಮೂಲದ ಲೇಖಕನ ದೃಶ್ಯ ಆವಡ್ ರಂಗ ಸೂಚನೆ ಆವಡ್ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆವಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿನವು ಗಮನೊಗು ಬರುಪುನ ತೀರಾ ಸಹಜ. ಮೆಲೊಡ್ರಮಾಟಿಕ್ ಆಯರೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತಿನ ಭಾಗೊಗು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಹಾಸ್ಯ, ಇಂಚ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಲುಪಿ ತಂತ್ರೊಲೆಡ್ ತೇಲಾವೆ. ಅಪಹಾಸ್ಯೊಗು ಉಲಾಯಾಪಿ ಗಂಭೀರ ಸನ್ನಿವೇಶೊನು ಜಾಣತನೊಡು ಜಾರಾವೆ. ರಂಗ ಭೂಮಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ನಟ ನಟಿಯೆರ್ ಜಮಾವಣೆ ಆನಗ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬೇಲೆ ಕೊರ್ದು ಒಂಜಿ ರೀತಿ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಪಾಲನೆ ಮಲುಪುವೆ. ತತ್ತ್ಂಡ ಮೇಳ ಸಂಗೀತ ನಿರೂಪಕನ ಸ್ವಗತ ನಲಿಕೆ ನಾಟ್ಯ ಪಂಡೊಂದು ದುರಂತ ನಾಟಕ ಆವೊಡಿತ್ನ ಹಾಸ್ಯಾತ್ಮಕ ತಿರುವು ಪಡೆವುಂಡು, ಕೆಲವೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆಂದಿನ ನಾಟಕೊಲು ಬಯಲಾಟದ ಶೈಲಿಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಡೆಯಿನ ನಿದರ್ಶನಲ ಉಂಡು.

ಅಂಚ ಪಂಡ ಉಂದೆನ ಅರ್ಥ ಈತೆ. ನಾಟಕಕಾರೆ ಎಂಚಿನ ಬರೆಪ್ಪೆ... ಪನುಪುನೆಡ್ದ್ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೆರೆಗ್ ಎಂಚಿನ ಕೊರ್ಪೆ...? ಪನುಪಿನವೇ ಪೊಸ ಅಲೆತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶೊ. ಊರ್ಜಿತ ಪಂಡ ಎಂಚ... ಬೊಕ್ಕ ಯೆರೆಡ್ದ್? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆದಂಚಿ ತೂಕ.

ನಮ್ಮ ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಸೇವೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಮೋನೆ. ಒಂಜಿ ವೃತ್ತಿರಂಗ ಭೂಮಿ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ರಂಗ ಭೂಮಿ. ಎಮೆಚೂರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್. ವೃತ್ತಿ ರಂಗ ಭೂಮಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟೊಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗೊಡು ಕದಿಕೆ ಪಂತಿದ ಲೆಕ ಜೀವ ಒರಿತ್ತೊಂದುಂಡು. ಪ್ರವೃತ್ತಿ ರಂಗ ಪಂಡ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗ ಭೂಮಿ. ಅಲ್ಲೊಂಜಿ ಮೂಲೊಂಜಿ ರಂಗ ಶಿಬಿರತ್ತ್ಂಡ ಅಪರೂಪುಗೊಂಜಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರುದು ಕೂರೊಂದು ಕುಲ್ಲುನೇನ್ ತೂನಗ ಕರಕರೆ ಆಪುಂಡು. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣ ನೀರ್ಲಾ ಒಸರುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದುಪ್ಪಗ ನಮ್ಮ ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಊರ್ಜಿತೊದ ಬೇಲೆಗ್ ವಾ ರೀತಿಡ್ ತೊಡಗೊಲೀಂದ್ ತರೆ ಕಿರುಂಬುಂಡ ತಿಕ್ಕುನಿ ಸಿದ್ಪ್ವೆಸೀರ್

ಕೊಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ.

ಇತ್ತೆ ನಂಕ್ ಬೋಡಾಯಿನಿ ಸಧ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಟ್ ನಾಟಕ ತೂಪಿನ ಜನ.ಇಂಚಿತ್ತಿ ಜನಮಾನಿ ಒಲ್ತು ಎಂಚ ಸಂಪಲಿಪ್ಪುನಿ...ಅಯಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾದ್ ನಮ ಇಂಚ ಮಲ್ಪೊಡು.

"ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ನಾಳಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು... ಈ ಪಾತೆರೆ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲ ಕೇನ್‌ದ. ಅಂಚಾದ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬುದ ಪಂಡ ರಡ್ಡನೇ ಸಾವಿರ ವರ್ಸ ಬೊಕ್ಕದ ಪ್ರಜೆಕ್ಕುಲಾಯಿನ ಇನಿತ್ತ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೌಢಮಿಕ ಹಂತೊಡ ವಿದ್ಯೆ ಮುಗಿತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣೊಗು ಬನ್ನಗ ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿನ ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮ ಜಾರಿಗ್ ಬರೊಡು. ಒಂಜಿ ವಾರೊಡು ಮೂಜಿನಾಲ್ ಪಿರಿಯೆಡ್ ಆಂಡಲ ಪ್ರತೀ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಈ ಪಾಠ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ್ ನಡಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಂಡ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಾಧ್ಯಮೊ ಜೀವೊಡು ಒರಿವು.

ಉಂದೆಕೊಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಉದಾರ್ನೆ. ಎಂಕುಲು ಮಾತ ಎಲ್ಯೆ ಉಪ್ಪು ಪಂಡ ದೇಶೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕಿ ಸಮಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊದ ಪೊರ್ತು, ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಡ್ಲಾ ತಿಂಗಳ ಪರ್ಬ ಪಂಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕೆರಮ್ಮೊ, ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ಟ್ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆದ ಒಂಜಿ ಗಂಟೆದ ಎಲ್ಯೆಲ್ಯ ಕಿನ್ನಿ ಕಿನ್ನಿ ಜೋಕುಲೆ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ಕಾಲೊಡು ಚಾಲ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆಟ್ಟ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆ ಜವ್ವನ್ಯೆರ್ ಸಭಾ ಕಂಪನದಂಚಿನ ದುರ್ಬಲತೆನ್ ದೂರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯೊಗು ಆ ಕಾಲದ ಶಿಕ್ಷಕ ವರ್ಗದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸದಾ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್.

ಯಾನ್ ಶುರೂಕ್ಕು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಲ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕೆರಮ್ಮೊಗು ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕೆರ್ ಯೇರ್ ಪಂದ್ ಯೋಚಿತ್ತ್‌ಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಡ್ ಪದವಿ ಪಡೆದ್ ಉದ್ಯೋಗದಾಂತೆ ತಿರುಗುನ ಕೆಲವೆರೆಗಾಂಡಲ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊರ್‌ಂಡ ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಊರ್ಜಿತೊಗೊಂಜಿ ಗರ್ಜಿ ಯಾಯಿನ ಗುರ್ಜಿ ತಿಕ್ಕು.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಕೆಲವು ಸಮಯೊಗು ದುಂಬು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಆ ಸಮಯೊಡು ನಮ್ಮ ಜವ್ವನೆರ್ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ಪಂಡ ಎಂಚಿನಾಂದ್ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿ ಸುತ್ತುದು ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಪಾಠ ಪಂಡೇರ್. ಈ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ಕ್ರಿಯೆಗ್ ರಂಗ ಭೂಮಿ ಒಂತೆ ದೂರ. ಆಂಡಲ ಬೀದಿ ನಾಟಕೊದ ಕ್ರಿಯೆ ಜನ ಸಮುದಾಯೊನು ಸುಲಭ ರೀತಿಡ್ ತಟ್ಟುಂಡು.

ನಿಜವಾದ್‌ಲ ಸರಕಾರೊಗು ರಂಗಭೂಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂದೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅರ್ತಿಪಿರ್ತಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ವಿಷಯೊಡು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಂಶೋಧನೆದ ಕಾರ‍್ಯಕೆರಮ್ಮೊ ಪಾಡೊನೊಡು. ರಂಗ ಭೂಮಿದ ಊರ್ಜಿತೊಗಾದ್ ತೀರಾ ಪೊಸ ರೀತಿಡ್ ಯೋಜನೆ ಪಾಡೊನೊಡು. ಅವು ಕಾರ್ಯ ರೂಪೊಗು ಬನ್ನಗ ಪೊಸ ಬಗೆತ್ತ ರಂಗ್ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜೊಡು, ವುಂದೆಕ್ಕ್ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯೆರ್ಲ ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗೊದ ಶಾಶಕೆರ್ಲಾ ಇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಮಾತ ಬೆರಿ ಸಹಾಯ ಕೊರೊಡು.

ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಇತ್ತೆ ಪುಟ್ಟುದು ಪುಡೆರುನ ಪೊಸ ಅಲೆತೊಟ್ಟುಗು ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಮಲಕ ಮಗ್‌ರ್‌ದ್ ಆ ಮಲಕದ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಕಲೆ ಪನ್ಪ್ಪಿ ಕಡಲ್ದ ಒಡಲ್ಗ್ ಪೂ ಪುರ್ಪ ಕೊರಿಯರ ಅನುವು ಒದಗಡ್‌ಂದ್ ಬಯಕ್‌ಗ.

ಪೊಸ ತುಳು ಲಿಪಿತ ಬಗ್ಗೆ

ಕೆ. ಕೆ. ಗಟ್ಟಿ

ತುಳು ಲಿಪಿ ದಾಯೆ ಬೋಡು ಪಂಡ್ದ್ ಬರೆಯೆರೆ ಪೋಂಡ, ಬರೆಯಿನಾಯನ್ ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ವಿಧೊಟು ಕಂಡಿತ ಬದ್ಕೆರೆ ಬುಡಯೆರ್ಂದ್ ಎನ್ನ ಯೋಚನೆ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ ತುಳು, ಪ್ರಪಂಚದ 156 ಮಲ್ಲ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬಾಸೆ ತುಳು, ಭಾರತದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸೇರ್ಪಡೆ ಆಪಿ ಬಾಸೆ ತುಳು, ನಮ ದೇಶದ ಮಾತ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್‌ಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆ ದಾಕುಲೆನ ಅಧಿಪತ್ಯ ಉಂಡು, ದೇಶ ವಿಧೇಶೊಡ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್ದ ತುಳು ತೆರಿನಾಕುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ...! ತುಳು ಲಿಪಿತ ಬಗ್ಗೆ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಕೊರತೆ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅವು ಇತ್ತೆ ಎಂಚ ಆತ್ತ್ಂಡ್ ಪಂಡ ಪ್ರಾಯೋಗು ಬತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ, ಬಾರಿ ಬುದ್ಧಿದ, ಏರ್ ತೂಂಡಲ ಮಾತ ವಿಷಯೊಡುಲಾ ಮೆಚ್ಚುನಂಚಿತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಬಾಲೆ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ದ್. ಆಯೆ ಪೊದು ಸಂಬಂಧ ಕೇನ್ಯಗ ಆಯೆಅಮ್ಮೆರ್ ಏರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾಂದೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಬಾಲೆದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ, ಆ ಬಾಲೆದ ಅಪ್ಪೆನ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಸಂಶಯೊಗು ಬೂರುನಂಚಿತ್ತಿ ಕಥೆ ಇತ್ತೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಬೇತೆ ಏರೆನ್ಲಾ ತೋಜಾಂಡಲ ಅಪ್ಪೇಂದ್ ಒಪ್ಪುವೆರ್ ಅಮ್ಮೆಂದ್ ಒಪ್ಪುಜೆರ್ ಪಂಡ್ದಾತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಇತ್ತೆ ತುಳುತ ಕಥೆ.

ಅವು ಎಂಚಾಂದ್ ಪನ್ಪಿನೇಕ್ ಮಸ್ತ್ ಉದಾಹರಣೆಲು ಮೂಲು ನಮಕ್ಕ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಈ ತುಳು ಲಿಪಿತ ಬಗೆಟ್ ಏತೋ ವಿಮರ್ಶೆಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನವೆನ್, ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಓದ್‌ನಗ ಬಂಜಿದಿಂಜಿದ್ ಉರ್ಕರುಂಡು. ಆಂಡ ಈತ್ ವರ್ಸೊಡು ಆ ತುಳುತ (ಲಿಪಿ) ಅಕ್ಷರೊಲೆನ್ ನಮ ತುಳುವೆರೇ ಕಲ್ಪಾವುನ ಕಾರ್ಯೊಗು ಪಿದಾಡ್ದ್, ತುಳುವೆರೆ ಕೈಕ್, ಬಾಯಿಗ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಆತ್ಜಿ.

ಈ ನಡುಟು ನಮ ತುಳುನು ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಬರೆತೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಅಕ್ಷರೊಲೆನ್ ತೂಯಿನ ಮಲೆಯಾಳಿ ಬಾಸೆದಾಕುಲು, ಆ ಅಕ್ಷರೊಲು ಮೂಲತಃ ಪರ್ಪಾ ಮಲೆಯಾಳಿ ಅಕ್ಷರೊಲು, ಅವೆಟ್ ಕೆಲವು ತಮಿಳ್ ಅಕ್ಷರೊಲುಲಾ ಸೇರ್ದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ದುಂಬುದು ಕಾಲೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ದ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಅಕ್ಷರ ಕಲ್ತಿನಾಕುಲು ಬರೆಯಿನ ಕಥೆ ಅವು ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅವು ಎಂಚಾಂದ್ ಪಂಡ ಇತ್ತೆ ನಮ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ತುಳುನು ಎಂಚ ಬರೆಪನೊ, ಅಂಚನೆ ಬರೆಯಿನ ಗ್ರಂಥೊಲು. ಅಂಚಾಂದ್ ಅವು ತುಳು ಲಿಪಿ ಪಂಡ - ಎಂಚ...? ಎಂಕ್ಲೆ ಮಲೆಯಾಳ ಬಾಸೆದ ಲಿಪಿಯೇ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕಾಂಡತ್ತ... ಪನ್ಪಿ ವಾದ. ಮಲೆಯಾಳೀ ವಿಮರ್ಷಕೆರೆನ ಈ ಪಾತೆರೊಗ್ ಸವಾಲಾದ್ ಮಲೆಯಾಳಿ ಭಾಷೆದ ಮುಖ್ಯ ಶ್ಲೋಕ, ಅಂಚೆನೆ ಕೇರಳದ ಮಲ್ಲ ಆರಾಧನಾ ದೇವಿಯಾಯಿನ ದೇವಿ ಆರಾಧನಾ ಶ್ಲೋಕೊಲೆಡ್ 'ದೇಶವುಂ ತುಳುವ ನಾಡ್' ಪನ್ಪಿ ಶಬ್ದ, ಮಲೆಯಾಳಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕತೆಲೆಡ್ ಕೇರಳದ ಅರಸು ಪೀಳಿಗೆಡ್ 'ನಮವು ತುಳುನಾಡ್ ಪನ್ಪಿ ಏತೊ ಸನ್ನಿವೇಶೊಲು' ಉಂಡು ಪಂಡಿನೇಕ್, ಈ ಶಬ್ದೊಲು ಎಂಚ ಬತ್ತ್ಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಕೇಂಡಿನೇಕ್, ದೇಶೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆ ಇತ್ತ್‌ದುಪ್ಪೆರೆ ಯಾವು, ಅಕ್ಷರಲಾ ಅವ್ವೇ ಆವೊಡು ಪಂಡ್ದಿಜ್ಜಿ... ಪನ್ಪಿ ವಾದ. ತುಳು ಲಿಪಿ ಓದೆರೆ ತೀರುನ ಮಲೆಯಾಳಿ ವಿಮರ್ಶೆಕೆರೆ ವಾದ.

ಆಂಡಲ ಒರಿ ಪನ್ಪೆ ಪಂಡ್ದ್ ನಮೊ-ನಮ ನೀತಿನ್, ಕೆಲಸೊನು ಬುಡಿಯೆರಾಪುಜಿ. ಆಂಡ-

ಆ ನಮ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ತುಳುವೆರ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಕಲ್ಪೊಡು, ತೆರಿಯೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ದುಂಬು ಕನಯೆರೆ ನಿಯತ್ತಾದ್ ದುಂಬು ಬರ್ಪಿ ಗಣ್ಯೆರಾವಡ್, ಸಂಸ್ಥೆಲಾವಡ್ ತೋಜಂದೆ ಇಪ್ಪುನ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಇತ್ತೆ ಇಂಚ ಬಲತೊಂದುಪ್ಪಿ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಇನಿಮುಟ್ಟ ವಾ ಬಾಸೆಡ್‌ಲಾ ತೂವಂದಿನಂಚಿತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಲಿಪಿನ್ ನಮ ತುಳು ನಾಡ್ದ ತುಳು ಭಾಷೆದ ಒರಿ ತುಳು ಕಲಾವಿದೆ ಯಾರ್ ಮಲ್ತಿನೇನ್ ದೆತೊಂದು 'ಆ ಲಿಪಿಡ್ ನಮ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬರೆಯೊಡು' ಪನ್ಪಿ ತುಳುವೆರ್ ಕೆಲವೆರೆ ಉಮೇದ್ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಉಂದು ಸುಮಾರ್ 25 ವರ್ಸೊಡ್ದು ಇಂಚಿ ಈ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಲಿಪಿನ್ ಒರಿ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಆ ಲಿಪಿಟೇ ಮಸ್ತ್ ಸುಧಾರಣೆಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು, ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಉಚ್ಚಾರ, ಸ್ವರ, ಅನು ಸ್ವರೊಕುಲೆಗ್ ಸರಿ ಬರ್ಪಿನಂಚಿತ್ತಿ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರೊಲೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವರೊಕು ಸರಿಯಾಯಿ ಸನ್ನಿವೇಷದ ಅರ್ಥ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗ್ ಸೇರುನಂಚಿತ್ತಿ ಲಿಪಿನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಅವೆಟ್ ಬೋಡಿತ್ತಿ ರೀತಿಡ್ ಬರೆದ್ ವಿವರಣೆ ತೆರಿಪಾಯಿ ಕ್ರಮೊನು ತೂಯಿನ ಕೆಲವು ತುಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೆರ್ ಇಂದೆನೇ ತುಳು ಲಿಪಿಯಾದ್ ದಾಯೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಈ ಲಿಪಿತ ಲಿಪಿ ಕರ್ತುವಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಕೆ. ಬೋಳಾರ್ ಮೆರೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಂಚ ಈ ಲಿಪಿನ್ ಟೈಪ್ ಮೆಶಿನ್‌ಗ್, ಎಂಚ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗ್ ಎಂಚ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ಬಗೆಟ್ ಆತ ತಜ್ಞೆರೆಡ ಕೇಂಡ್‌ದಾನಗ ಅಕುಲೆನ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಇತ್ತೆ ನಮ ತುಳು ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಅಗ್ರಮಾನ್ಯರಾಯಿ ಕೆಲವು ಮಹನಿಯೆರೆನ ಎದುರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೊಕುಲೆಡ ಈ ಲಿಪಿತ ಬಗೆಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಮನ್ನಣೆದ ಓಲೆ ಪಡೆವೊಂದು ಬತ್ತಿನೆನ್ ತೂಯಿ ಕೆಲವು ತುಳು ಮಹಾನಿಯೆರ್ ಬೋಳಾರ್‌ರೆಗ್ ಬೆರಿ ತಟ್ಟೆರ್.

ಇಂದೆನ್ ತೋಯಿನ ಬೋಳಾರ ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ದೈವಸ್ಥಾನ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿದಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಊರ್ದಾಕುಲು ಸೇರೊಂದು ಈ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಕಲ್ಪುನ ಕ್ಲಾಸ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಈ ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಮಸ್ತ್ ತುಳುವೆರ್, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಈ ಲಿಪಿನಾಂಡಲ ನಮ ತುಳು ಲಿಪಿ ಪಂಡ್ದ್ ಕಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ಕುಡ್ಲದ ನಾಲೈನ್ ಜಾಗೆಡ್ ಈ ತುಳುನು ಕಲ್ಪುನ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡತೊಂದುಂಡು.

ಆಂಡ ಈ ವಿಷಯೊಡು ಕೆಲವು ತುಳುತ ಗಣ್ಯರ್, ಕೆಲವು ಲೆಕ್ಕೊಗು ತಿಕ್ಕಂದಿನಕುಲು ಉಂದೆನ್ ಕಲ್ತ್‌ಜೆರ್‌ಡಲಾ...ಕಲ್ತಿನಾಕುಲೆಗ್ ವಾ ರೀತಿದ ದೋಷೊಲಾ ಬರಾಂದ್ ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ನ ಯೋಚನೆ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಕೆಲವೆರೆ ಯೋಚನೆ ದಾದ ಪಂಡ, ಇಂಚನೆ ಇತ್ತಿ ಬೇತೆ ಲಿಪಿಲೆನ್‌ಲಾ ಮಲ್ತೆರ್‌ಡ ಅವೆನ್‌ಲಾ ತುಳು ಲಿಪಿ ಪಂಡ್ದ್ ಕಲ್ಪುನಿಯಾಂದ್? ಈತ್ ಸುಲಭೊಡು ಲಿಪಿ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪಿ ಕೆಲಸ ಅತ್ತ್ - ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ವಿಷಯ ದಾದ ಪಂಡ, ತುಳುಟು ಮಸ್ತ್ ರೀತಿದ ತುಳುನು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಪಾತೆರುವೆರ್. ಅಕುಲೆಡ ಮಾತ ಒಂಜೇ ರೀತಿದ ತುಳು ಪಾತೆರ್ಲೇ ಪಂಡ್ದ್ ಪನಿಯರಾಪುಜಿ. ಅತ್ತ್‌ಡ ಇಡೀ ಭಾರತೊಡು ಹಿಂದಿ ಅಕ್ಷರ ಮಾತ್ರ ದಾಯೆ ಮಲ್ತಿಜೆರ್? ಹಿಂದಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಮರಾಠಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲಿಪಿಕುಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಉಂಡು. ಒಂಜೇ ರೀತಿದ ಅಕ್ಷರ ಮಾತ್ರೆ ಯಾವು ಪಂಡ್ದ್ ಏರ್ಲಾ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಲ್ತಿನ ಕಥೆ ಕೇನ್‌ದ್‌ಜಿ.

ಅಂಚಾದ್ ತುಳುತ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಅಂತಸ್ತ್, ಪೊರ್ಲುನು ತೂವಂದೆ ಇಪ್ಪುನಾಕುಲೆಗ್ ಈ ಅಕ್ಷರೊಲೆನ್ ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ದಾಲ ತೊಂದರೆ ಬರಾಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆ. ಆ ಕಾರಣೊಡ್ದಾದ್ ದಾದನೋ ಇತ್ತೆ ಸುಮಾರ್ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ, ಶಾಲೆದ, ಟೀಚರ್, ಮಾಸ್ಟ್ರನಾಕುಲು ಈ ಲಿಪಿನ್ ಕಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ದುಂಬು ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಮೊಕುಲೆ ಈ ಹುಮ್ಮಸ್ಸ್, ತುಳು ಕಲ್ಪುನಾಕುಲೆ ಸಾಹಸ ಈ ಲಿಪಿ ಮಲ್ತಿನಾರೆನ ಬಿರುದುಗತ್ತ್, ಲಿಪಿತ ಪೊರ್ಲುಗತ್ತ್, ತುಳುತ ಸ್ವಂತಿಕೆಗ್ ನಮೊ ಮಲ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಸಾಹಸ ಪಂಡ್ದ್ ಬಾವನೆ.

ಅತ್ತಂದೆ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಲಿಪಿನ್ ಕಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಇರಾದೆ ಅತ್ತ್ ಆ ಲಿಪಿತ ಬಗೆಟ್ ಇತ್ತೆನೆ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಬರೆಯಿನಂಚನೆ ಅವು 'ತಿಗಳಾರಿ ಲಿಪಿ' ಮಲೆಯಾಳಿ ಲಿಪಿ, ತಮಿಳ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿ ಪನ್ಪಿ ಅಪವಾದೊಗು ಬೂರೊಡು ಪಂಡ್ಡಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುವೆರಾಯಿ ನಮೊ ಅಕುಲೆ, ಮೊಕುಲೆ ಪಾತೆರೊಗು ಬೂರಂದೆ ಇಂಚನೆ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಬಳಕೆಗ್ ಕನತೊ ಪಂಡ್ದಾಂಡ,ಕೆಲವು ವರ್ಸೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕಾಂಡಲ ಈ ತುಳುಕೊಂಜಿ ನೆಲೆ ಬರು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆಡ್ ಪೊಸ ಲಿಪಿಟ್ ತುಳು ಬಾಷೆನ್ ಬರೆವೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಮಾತೆರೆ ಬಿನ್ನಯೊ.

ಬೊಕ್ಕ ಆಕ್ಷರದ ಬಗೆಟ್ ಲಿಪಿಕಾರೆ ಮಲ್ತಿ ಉಚ್ಚಾರ, ವಿನ್ಯಾಸ, ಶಬ್ದಾರ್ಥೊಲೆನ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊಲೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪುನಗ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪಿ ಅಕ್ಷರೊಲೆನ ಬಿಲೆ ಅರ್ಥಾಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ತುಳು ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಇಜ್ಜಂದಿನಾಕುಲೆಗ್ ಉಂದೆನ್ ಬಾರಿ ಸುಲಬೊಡೆ ಕಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಅಂಚ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನ ಇಜ್ಜಾಂದಿ ಪರಬೆರೆಗ್‌ಲಾ ಉಂದೆನ್ ಕಲ್ಪಾಂಡ, ಕಲ್ತೆರ್‌ಡ್ ಆ ಬಾಷೆದ ವ್ಯಾಕರಣ, ನೈಜ ಶಬ್ದೊಲು ಅಕುಲೆಡನೆ ಉಪ್ಪುನವೆಡ್ದಾವರ ತುಳು ಬಾಷೆ ನನಲಾತ್ ಎಡ್ಡೆ ಆವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆ.

ಪೊಸತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ
ಯಕ್ಷಗಾನ ರೂಪಕ
ಪೇರೂರು ಜಾರು **(2001)**
ಚಿಂತಕ ಪ್ರಕಟನಾಲಯ ಅಂಗಡಿ ಮನೆ,
ಪೇರೂರು **576 213**
ಪುಟ **32** ಬಿಲೆ **- 6/-**

ಡಾಂ ಡೀಮ್ ಡುಸ್
ತುಳು ಒಗಟುಲು
ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್ ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಕಾಶನ
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡ, ಮಂಗಳೂರು **575 003**
ಪುಟ **24** ಬಿಲೆ **- 12/-**

ತನಿಕೆ
ಕಿನ್ಯ ಕತೆಕುಲು
ಡಾ. ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ **(2001)**
ಹೇಮಾಂಶು ಪ್ರಕಾಶನ ದೃಶ್ಯ,ಗೊಲ್ಲಚ್ಚಿಲ್
ದೇರೆಬೈಲು ಮಂಗಳೂರು **- 575 006**
ಪುಟ **68** ಬಿಲೆ **- 36/-**

ತುಳು ಲಿಪಿ
ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ **(2001)**
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ
ಲಾಲ್ ಭಾಗ್ ಮಂಗಳೂರು **575 003**
ಪುಟ **32** ಬಿಲೆ **- 10/-**

ಕರ್ಂಗೋಲು

ವಸಂತ್ ಎಂ. ದ್ರಾವಿಡ್

ತುಲುವಪ್ಪೆನ ಪುರಪ್ಪು ನಂಕ್ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿಯೋಡುಂದು ಅಂಡಾ ನಮ ಮಾತ ಪೆರಿಯಕ್ಲೆನ ಕೈತಲ್ ಕುಲ್ದು ನಮ್ಮ ಸತ್ಯ ದೈವೊಲೆನಾ ಕಬಿತೆ ಪಾಡ್ದನ ಕೇನೋಡು. ಸುಗ್ಗಿದ ಪುನ್ನಮೆದಾ ಎದುರು ಒರುಂಬ ದಿನೊಟ್ಟು ನೆಕ್ಕಿದ ತಪ್ಪುನು ಇರುವೆರ್ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಕೈಟ್ ಪತ್ತೊಂದು ಸೇಡಿ ಮನ್ನ್‌ಡ್ ಬೊಲ್ಪು ಮೈಕ್ ಮೆತ್ತವೊಂದು ರಡ್ಡ ಜನ ಪಾಡ್ದನ ಪಂಡೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಕರ್ಂಗೋಲು ಪನ್ಪೆರ್. ಉಂದು ದಾದಪ್ಪ? ಉಂದು ಕರಿಕಾಲೊದ ಬಿರುವ ಬೀರೆರ್ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯೆರೆನಾ ಅಪ್ಪೆ ದೇಯಿ ಬೈದಿದಿನ ಮೂಲೊದ ಮಗಲ್‌ಬೊಲ್ಲೆನಾ ಅಮರ್ ಜೋಕ್ಲು ಕಾನದ-ಕಟದೆರೆನಾ ಕತೆ. ಈ ಕಾನದ-ಕಟದೆರ್ ಈ ತುಲು ಮನ್ನ್‌ಗ್ ಅತ್ಕಾರೆ ಬಿದೆನ್ ಗಟ್ಟದ ಊರ್ದು ಕನತ್‌ದ್ ಮೂಲು ಬುಲೆದೆತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಕಾರಿಬೋರಿ ಕಬಿಲ ಬೋರಿನ್ ಜತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಬುಲೆತಪ್ಪೆ, ಕಲೆತಪ್ಪೆ ಚಾಮುಂಡಿನ್ ಅಂಕೊದ ಅಲಟ್ಟ್ ಸೋಪಾದ್ ತುಲುನಾಡ್ಗ್ ಬರ್ಪುಲೆಕ್ಕಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಪೋರ್ತುಡು ಕಾನದ-ಕಟದೆರೆಗ್ ಸತ್ಯ ಸಾರಮಣಿ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ಡ್ ಆಗ ಬೋಗ ಕೋರೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್.

ಕರ್ಂಗೋಲು ಪಂಡಾ ಊರ್ದ ಮಾರಿನ್ ಗಿಡಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕಜ್ಜಾದ್ ಉಂಡು. ಈ ಕರ್ಂಗೋಲು ನಮ್ಮ ಜಾಲ ಮುಂದಿಲ್ಗ್ ಬನ್ನಗ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ತುಡರ್ ದೀವೊಡು... ಅಪಗಾ ಮೊಕ್ಲು ಈ ಪಾಡ್ದನ ಪನ್ಪೆರ್. ಇರುವೆರ್ ಮಣಿ ಆಡಾದ್

ಪಾತೆರ : ಪೊಲಿ ಪೊಲಿ ಪೊಲಿಚ್ಚಿಲಾ
ಕರ್ಂಗೋಲುದ ಜೇರ್ಲು ಬತ್ತ
ತುಡರ್ ಪೊತ್ತಲೆ, ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಮೆನ್ಪುಲೆ

ಪಾಡ್ದನ : ಪೊಲಿಯೆ ಪೊಲ್ಯೆರೇಪೋ
ಪೂವೆ ಪೋಂಡು ಉಲ್ಲಯ
ಮಾಯಿದಲಾ ಪುಣ್ಣಮೆ ಉಲ್ಲಯಾ
ಮಾಯೊಡೆ ಪೋತುಂಡೆ
ಸುಗ್ಗಿದಲಾ ಪುಣ್ಣಮೆ ಉಲ್ಲಯಾ
ನಲಿತ್‌ದೇ ಪೋತುಂಡೆ
ಲಾ ಕರ್ಂಗೋಲು ಕನಯರ ಏರಿಂಚಾ ಪಿಂದ್ದೆರಾ
ಕರ್ಂಗೋಲುದ ಜೇರುಲು ಉಲ್ಲಯಾ
ಅಕುಲೇ ಪಿಂದೆರಾ
ಲಾ ಕರ್ಂಗೋಲು ಪುಟ್ಟಿನ ಓಲುದೇ ಕಾಂತಕ್ಕ
ಮೂಡಾಯಿದ ರಾಜೋಡು ಉಲ್ಲಯಾ
ಕಂಡೊದ ಮೂಡಿಯೆಡ್
ಬಡಕ್ಕಾಯಿದ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಉಲ್ಲಯಾ
ಕಲ್ಲನೇ ಬಾರ್‌ಡೇ

ನ್ಕಯಿದ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಉಲ್ಲಯಾ
ನೀರಾ ಚಿಲುಮೆಡ್
ಏರ್‌ಯಾ ಓಲಂಗರ ಬಾಕುಡ ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಲ
ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಾವೆ ಉಲ್ಲಯಾ ನಿಗ ಒಂಜಿ ಇಜ್ಜತ್ತೆ
ಕುಂಬುರು ಕೆತ್ತಲಗ ನಿಗವೊಂಜಿ ಮಲ್ಪಲಾ
ಏರ್‌ಯಾ ಓಲಂಗರ ಬಾಕುಡ ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಾಲ
ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಾವೆ ಉಲ್ಲಯಾ ನಾಯೆರ್ ಒಂಜಿ ಇಜ್ಜತ್ತೆ
ಕಾಯೆರ್‌ನ್ ಕಡ್‌ಪ್ಪಾದ್ ನಾಯೆರ್ ಒಂಜಿ ಗುರಾಲ
ಏರ್‌ಯಾ ಓಲಂಗರ ಬಾಕುಡ ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಲ
ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಾವೆ ಉಲ್ಲಯಾ ಪುನಕೆದಾ ಬಲ್ಲ್ ಇಜ್ಜತ್ತೆ
ಕೇರಿನ್ ಪತ್ತ್‌ಲಯಾ ಪುನಕೆದ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್‌ಲಾ
ಏರ್‌ಯಾ... ಓಲಂಗರ ಬಾಕುಡ ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಲ
ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಾವೆ ಉಲ್ಲಯಾ ಬಡು ಒಂಜಿ ಇಜ್ಜತ್ತೆ.
ಒಲ್ಲೆನ್ ಪತ್ತ್‌ಲಯಾ ಕಲಿಕಚ್ಚಾಪಾಡ್‌ಲಾ
ಏರ್‌ಯಾ ಓಲಂಗರ ಬಾಕುಡ ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಾಲ
ನಾಲೆರೊಂಜಿ ಮಾದಾವೆ ಉಲ್ಲಯಾ ಗುಂಡಲೊಂಜಿ ಇಜ್ಜತ್ತೆ
ಪಾಮೊರಿನ್ ಪತ್ತ್‌ಲಯಾ ಗುಂಡಲೊಂಜಿ ಇಜ್ಜತ್ತೆ
ಪಾಮೊರಿನ್ ಪತ್ತ್‌ಲಯಾ ಗುಂಡಲೊಂಜಿ ಬೊಟ್ಟುಲಾ
ನೆಕ್ಕಿದ ತಪ್ಪುಡು ಪೊದ್ದಿದೆ ಕನತೆರಾ
ಸೂರಿದ ಮುಲ್ಲುಡು ರುಸಿದೆ ಕನತೆರಾ
ಕುಲಾಯಿ ಬುರುಡು ಸುತ್ತುದೆ ಕನತೆರಾ
ಕಾಢೀನ್‌ಲಾ ಕಬಿಲನ್ ಜತೆ ಮಲ್ತೆರಾ
ಕಾನದನ್ ಕಟದನ್ ಮಣಿ ಮಲ್ತೆರಾ
ಅಯಿತ ಮುದೆಲೊಂಜಿ ಓಟೆದಾ ಮುದೆಲ್
ಜೆತ್ತ್‌ದ್ ಬುಲೆಯಾರ ಪಂಜಣ್ಣೆ ಬುಡುಚೆ
ಉಂತುದು ಬುಲೆಯಾರೆ ಗಿಳಿಯಣ್ಣೆ ಬುಡುಚೆ
ಪಂಜಣ್ಣನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಉಲ್ಲಯಾ ಗುತ್ತುಪಾಲ್ ಪಾಡೋದು
ಗಿಳಿಯಣ್ಣನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಉಲ್ಲಯಾ ಗೂಡುದೊಂಜಿ ಪಾಡೋಡು
ಏರ್‌ಯಾವು ಜೇವು ಮದಿಮಾಲೆ ಉಲ್ಲಯೆಲಾ ಇಜ್ಜೆರಾ
ಲೆಪ್ಪುನಾರ್ ಬುಲ್ಪನಾರ್ ಕೂಟೋಗೆ ಪೋತೆರಾ...
ಕೂಟೋರ್ಡುಲಾ ಬದ್ಕಗ ಉಲ್ಲಯೆ ದಾನೆ ಮದಿತೆರಾ
ಏರಿಯಾವು ಜೇವು ಮದಿಮಾಲೆ ಉಲ್ಲಯನ್ ಮೆನ್ಪುಲೆ
ಬಟಲ್ದ್ ಪೇರ್‌ಪತ್ತಿ ಗಿಂಡೆಡೊಂಜಿ ನೀರ್ ಪತ್ತಿ
ಮೂವೆರೆಗ್ ಮೂಜಿಪತ್ತ್ ಬೇಗೋಡೆ ಲತ್ತೆರಾ

ನಾಲ್‌ವೆರೆಗ್ ನಾಲ್‌ಪತ್ತ್ ಬೇಗೋಡೆ ಲತ್ತೆರಾ...
ಉಲ್ಲಯಿಲಾ ಉಲ್ಲದಿಲಾ ದಾನೆ ಮಾಲ್‌ತೆರಾ
ದಡ್ಡ್‌ನ್‌ಲಾ ಬಾರ್‌ನ್‌ಲಾ ಗಯಾ ಗಯಾ ಮಲ್ತೆರಾ...
ನೀರ್‌ನ್‌ಲಾ ಪೇರ್‌ನ್‌ಲಾ ಗಲಗಲ ಮಲ್ತೆರಾ
ಅಂಚಂಚಾನೆ ಪಂಡ್‌ದಾ ಉಲ್ಲಯಾ ಪುಲ್ಯದೇ ಪೋವುಯೆ
ಪೊಲಿಯೇ ಪೊಲಿ ಪೊಲಿಜ್ಜಿಲಾ...

ಇಂಚ ಪಾಡ್ದನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂತವೆರ್. ಈ ಪಾಡ್ದನೋನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಪರೆ ಒಂಜಿ ಇರ್ಲ್, ಒಂಜಿ ಪಗೆಲ್ ಬೋಡು ಪನ್ಪಿಂಚಿ ಪಾತೆರ ಉಂಡು. ಈ ಪಾಡ್ದನ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಇಲ್ಲದ ಯಜಮಾನೆ ಅರಿ ತಾರಾಯಿ, ಬಜ್ಜಯಿ, ಬಚ್ಚಿರೆ, ಬಾರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬುಲೆ ಭಾಗ್ಯದಾಂತಿನಕ್ಲು ಪನವು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಈ ಕರ್‌ಂಗೋಲು ಬನ್ನಗ ಬಾಕಿಲ್ ಗೆತ್ತ್ ಜೇರ್‌ಂಡಾ...ಕರ್‌ಂಗೋಲುದ ಜೇರ್ಲು ರಡ್ಡ್ ನೆಕ್ಕಿದ ತಪ್ಪುನು ಪಾಡ್‌ದ್ ಕಾರ್‌ಡ್ ದೊಂಕ್ಯೆರ್‌ಂಡ - ಆ ಇಲ್ಲಗ್ ಬೇತೆ ಮಾಟ ಬೋಡ್ಚಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಉಂಡು... ಈ ಕರ್‌ಂಗೋಲುದ ಕಡೆತಾ ದಿನೊಟ್ಟು ಪುಂಡಿ ಅಂಚನೆ ಉಲಿಗ್ಯೆಲ್ ಮೀನ್ ಕಜಿಪ್ಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಗೆಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕೈ ಮುಗ್ಗಿದ್ 50-60 ಸೂಟೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಮಾರಿನ್ ಗೆಡಪ್ಪರೆ ಉಂಡು... ಕಡೇಕ್ ಈ ಅಗೆಲ್‌ನ್ ಗಡಿಕಲ್ಲ್‌ದವುಲು ದೀದ್, ಕರ್‌ಂಗೋಲುದ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಬಣ್ಣಗೆತ್ತ್‌ದ್ ತಾರಾಯಿ ಆಕ್‌ದ್ ಬರ್ಪುನ... ಉಂದು ಕರ್‌ಂಗೋಲು ಪೂಜೆದಾ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಲೆ ಆದ್ ಉಂಡು.

ಉಂದು ಜನಪದ ನಲಿಕೆ ಆದ್ ಈ ತುಲು ನಾಡ್‌ಡ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಂದ್‌ಂಡ್ ಪನಿಯರೆ ಯಾನ್ ಸಂತೋಸ ಪಡೆಪ್ಪೆ.

ಪೊಸತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ಪುಲಿ ಮುಂಚಿ
ತುಳು ಹಾಸ್ಯ ಚುಟುಕು
ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲಹರಿ ಪ್ರಕಾಶನ
ಸ್ವರ ಸಂಗಮ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿ
ನ್ಯೂ ಶ್ರೇಯ ನಗರ ಔರಂಗಬಾದ್ 431005
ಪುಟ 121 ಬಿಲೆ - 50/-

ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕನ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ
ಹಂಝು ಮಲಾರ್ ಮಧುರ ಪ್ರಕಾಶನ
ಅರಸ್ತಾನ, ಪಾವೂರು 574182
ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು
ಪುಟ 66 ಬಿಲೆ - 30/-

ಬಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ
ತುಳು ಗೀತಾಂಜಲಿ
ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ
ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರು (2001)
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕುಡಲ - 575003.
ಪುಟ 40 ಬಿಲೆ - 15/-

ಬೀರೆ ದೇವು ಪೂಂಜೆ
ತುಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ
ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ (2001)
ಜಾಗತಿಕ ಬಂಟರ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (ರಿ)
ಮಂಗಳೂರು - 575003.
ಪುಟ 60 ಬಿಲೆ - 25/-

ತುಳುವೆರೆ ಬದ್‌ಕ್

ಜ್ಯೋತಿ ಪೆರಾಜೆ

"ಸತ್ತಿಗೆ ದಾತ್ ಮಲ್ಲೆ, ಹರಿವಾಣೊದಾತ್ ಉರುಂಟು,

ಪಣವುದಾತ್ ಪೊರ್ಲು, ತಿರ್ತ್ ತುಳುರಾಜ್ಯ

ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲು ತೋಜುಂಡು"

ಇಂಚ, ಪಾಡ್ದನೊಡು ಪುಗರ್‌ದಿನ ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸ ಉಂಡು. 'ಪ್ರಪಂಚ ಹೃದಯ'ಪನ್ಪುನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥೊಡ್ ಸಪ್ತ ಕೊಂಕಣಾದ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿನ್ ಸೇರ್‌ದಿನ ಜಾಗವಾಯಿನ ಪರಶುರಾಮ ಭೂಮಿನ್ ಸಪ್ತಕೊಂಕಣಾಂದ್ ಪನ್‌ಪೆರ್. ಕೂಪರ, ಕೇರಲ, ಮೂಷಿಕ, ಆಲುವ, ಪಶುಕೊಂಕಣ ಬೊಕ್ಕ ಪರಕೊಂಕಣ ಪನ್ಪುನ ಎಳ್ ದೇಸೊಲಾದ್ ಸಪ್ತಕೊಂಕಣನ್ ತುಂಡುಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಈ ಏಳ್ ಭಾಗೊಳೆಡ್ ಆಲುವ ದೇಸೊನೇ ಈ ತುಳುನಾಡ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆ ಪರಶುರಾಮನ ದಿನೊಡ್ದ್ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸುಲೆನ ಕಾಲಮುಟ್ಟ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿ ನಾಡ್‌ದ ಗಡಿಕುಲು ದುಂಬು ಇತ್ತಿನಂಚನೇ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಕಾಲಕಾಲೊಗ್ ಅವು ಬದಲಾವೊಂದು ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೇರೆಲೆನ್, ಗ್ರಾಮಪದ್ಧತಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಖಂಡ, ಕೇರಳೋತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಗಲೆನ ಪುರಾಣೊಡ್ದ್ ತೆರಿಪುಂಡು. ಅಂಚನೆ ಭೂತೊಳೆನ ಪಾಡ್ದನೊಡ್ಲು ತೆರಿಪುಂಡು. ತೆನ್ಕಾಯಿಗ್ ಗೋಕರ್ಣೊ, ಬಡಕಾಯಿಗ್ ಪಯಸ್ವಿನಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ತುದೆ; ಪಡ್ಡಾಯಿಗ್ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಡಾಯಿಗ್ ಮೂಡಾಯಿಗಟ್ಟೊ ಮುಟ್ಟ ತುಳುನಾಡ್ ಉಂಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜಾಗೆದ ವಿಸ್ತಾರೊ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆದುಂಡು.

ರಕ್ತೇಶ್ವರಿ ಭೂತೊದ ಪಾಡ್ದನೊಡು ತುಳುನಾಡ್ "ಬಡಕಾಯಿ ಅಂಕೋಲೆಡ್ದ್ ತೆನ್ಕಾಯಿ ರಾಮೇಶ್ವರೊ, ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ್‌ಮುಟ್ಟ ಉಂಡುಂದು"ಪನ್‌ಪುಂಡು. ನನ ಕೆಲವು ಭೂತೊಳೆನ ಪಾಡ್ದನೊದ -ಲೆಕ್ಕ ತೆನ್ಕಾಯಿಗ್ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ತುದೆಲಾ, ಬಡಕಾಯಿಗ್ ಮಳೆಯಾಲಿ, ಮೂಡಾಯಿಗ್ ಗಟ್ಟಮುಟ್ಟ ತುಳುನಾಡ್ ಉಂಡುಂದು ತೆರಿಪುಂಡು.

ನನ ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಂದ್ ಪುದರ್ ಎಂಚ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ? ದಾಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ? ಒಯಿಡ್ದಾವರ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್? ಪನ್ಪುನ ವಿಚಾರೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಉಂಡು. ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ಆಲುವ, ಶಾಂತಿಕ , ಆಲೂಕ, ಸಾತೀಯ, ಕುಂತಳ, ತುಳುವ ಪನ್ಪುನ ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಒಂಜೊಂಜಿ ಶಾಸನೊಳು ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಸತೀಯ ಪುತ್ರ, ಕೇರಳ ಪುತ್ರ, ಆಲುವಖೇಡ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಶೋಕನ ರಡ್ಡನೇ ಶಾಸನೊಡು ಸತಿಯ ಪುತ್ರಂದ್ ಲೆಪ್ಪುಂಡು. ಆಲುವಖೇಡ, ಆಳ್ವಖೇಡ ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್ ಸುರುಕ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುನಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟದ ಅರಸು ಮೂಜನೆ ಗೋವಿಂದನ ಮಾವಳಿ ಶಾಸನೊಡು. ತಮಿಳ್ ಸಂಗಮ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಹೆಚ್ಚ ತುಳುವೆ ಪೆಲಕಾಯಿ ಬುಳೆಪುನೆಡ್ದಾವರ ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಂದ್ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪುನಕುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆರ್ ಪನ್ಪುಲೆಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್ ತಗ್ಗ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನೇಡ್ದಾವರ ತುಳುನಾಡ್‌ಂಡ್ ಪುದರಾಂಡ್. ಕ್ರಿ. ಶ. 1012ನೇ ಇಸವಿಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಬಲ್ಮುರಿ ಶಾಸನೊಡ್ ಸುರುಕು ಈ ನಾಡ್‌ನ್ 'ತುಳುವ'ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪುಂಡು.

ತುಳು ಭಾಷೆದ ವಿಷಯೊಡ್ ತೂನಗ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಲೆನ ಗುಂಪುಗ್ ಸೇರ್‍ದಿನ ದಿಂಜ ಬುಲೆಯಿನ ಭಾಷೆಲೆಡ್ ತುಳುಭಾಷೆ ಒಂಜಿ. ತುಳು ಒಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಷೆ. ಈ ಭಾಷೆ ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿ ಭಾಷೆದ ಉಪ ಭಾಷೆ ಅತ್ತ್. ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಸಾರ ವರ್ಸೊಡ್ದುಲಾ ಪಿರಾಕ್‍ಡ್ ಇತ್ತಿನ ತುಳು ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲೊದ ಮಲ್ಲ ಭಾಷೆಲೆನ ಸಾಲ್‍ಗ್ ಸೇರ್‍ದ್‍ಂಡ್. ಭಾರತೊದ ಪದಿನಾಜಿ ಭಾಷೆಲೆಡ್ ತುಳು ಪಿಳನೆತವು. ಜಗತ್ತ್‌ದ ನೂತ್ತ ಮುಪ್ಪತ್ತ ಮೂಜಿ (133) ಭಾಷೆಲೆಡ್ ಪದಿನೇಳ್ ಭಾಷೆಲು ಮಾರ್ಯಾದಿ ಪಡೆತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಡ್ ತುಳು ಭಾಷೆಲಾ ಒಂಜಿ. ಆಂಡ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನೊದ ಎನ್ಮನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡ್ ಸೇರಿಯೆರೆ ತುಳುಭಾಷೆಗ್ ನನಲಾ ಆತಿಜಿ. ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಜಾತಿದ ಜನಕುಲು, ಅಕುಲು ಪಾತೆರುನ ಭಾಷೆ. ಶಬ್ದಲೆಡ್ ದಿಂಜ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚೆನೇ ಭಾಷೆದ ಸ್ವರೂಪ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಪುಂಡು. ತುಳುಟು ಬರೆತಿನ ದುಂಬುದ ಗ್ರಂಥೊಲು ತಿಕ್ಕಂದಿನೇಡ್ದಾವರ ಈ ಭಾಷೆದ ದುಂಬುದ ಪಿರಾಕ್‍ದ ರೂಪೊನು ತೆರಿಯೆರೆ ಕಷ್ಟ ಆಪುಂಡು.

ಸುರು ಸುರುಕು ತುಳುಭಾಷೆಗ್ ಲಿಪಿ ಉಂಡು ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನ್ನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದು ಒಂಜಿ ಚರ್ಚೆದ ವಿಷಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ತುಳುಕ್ ಲಿಪಿ ಉಂಡು ಪಂಡ್ದ್ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯೆರ್ ನಾಡ್‍ಪತ್ತ್‌ದೆರ್. ಐವ ಅಕ್ಷೊರೊಳೆನ್ ಪಡೆಯಿನ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಬೈಲ್ ಸೀಮೆಡ್ 'ತಿಗಳಾರಿ'ಲಿಪಿಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್‍ಂದ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್. ಸುಮಾರ್ ಪದಿನಾಜಿನೇ ಶತಮಾನೊಡು ತುಳುಡ್ ಬರೆಯಿನ ವಿಷ್ಣು ತುಂಗನ 'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ; ತೆಂಕಿಲ್ಲಾಯನ ದೇವಿಮಹಾತ್ಮೆ (ಗದ್ಯೊ), ಭಾಗವತೋಡ್ದುಲಾ ದುಂಬುದ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತ ಬೊಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ ಪನ್ಪುನ ಕೃತಿಕ್‍ಲೆನ್ ನಾಡ್ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ಲಿಪಿ ಉಂಡುಂದು ತೆರಿಪಾಯೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ ಪಿರಾಕ್‍ಡ್ಡೇ ಕಂಡಸಾಗೋಲಿಗ್ ಪುದರ್ ಪಡೆತ್‍ಂಡ್. ಹೆಚ್ಚಿನಕುಲು ಕಂಡಸಾಗೋಲಿ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ಜೀವನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚಾದುಪ್ಪುನಗ ಕಂಡಸಾಗೋಲಿ ಮಲ್ಪುನಾಯಗ್ ಮರ್ಯಾದಿ. ಈ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ಬಾಕಿಮಾರ್, ತಿಮಾರ್, ಕುಂಟೆಮಾರ್, ನಾಗನಡಿ, ಪೆಜತ್ತಡಿ, ಬಾನಬೊಟ್ಟು, ಮೂಡಾಯಿಬೊಟ್ಟು, ಪೆಲತ್ತಡಿ ಕೇದಾಯಿದಡಿ, ಕುಕ್ಕುದಡಿ, ಪುಣ್ಕೆದಡಿ, ನೆಲ್ಲಿದಡಿ, ದಡ್ಡಲ್‍ದಡಿ ಈ ಮಾತ ಪುದರ್‍ಲೆನ್ ಕೇನ್ನಗ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡ್ ಕಂಡೊಲೆಗ್ ದೀತಿನ ಪುದರ್‍ಂದ್ ತೆರಿಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಆ ಜಾಗೊಡ್ ಕಂಡ ಇಜ್ಜಿಂಡಲಾ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ಕಂಡಸಾಗೋಲಿ ಮಲ್ಪುನೆನ್ ತೂಯೆರೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಮಾತ ಕಡೆಟ್‍ಲಾ ಕಂಗ್ ತೋಟ, ಬಾರೆತೋಟ, ತಾರೆತೋಟ ತರೆದೆರ್ತ್‍ದ್ ಉಂತುದ. ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಏನೇಲ್ ಸುಗ್ಗಿ, ಕೊಳಕೆಂದ್ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಸಾಗೋಲಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇತ್ತೆ ವಿಜ್ಞಾನೊಡು, ತಾಂತ್ರಿಕತೆಟ್ ದುಂಬು ಬಯಿದಿನ ನಮ ಟಿಲ್ಲರ್‍ಡೇ ದಪ್ಪಾವ! ಅಂಚ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊದ ನುಗ ನಾಯೆರ್, ಪಲಾಯಿ, ಕಂಡ ಬಿತ್ತ್‌ನಗ, ನೇಜಿ ಪಾಡ್‍ನಗ ಬೋಡಾಯಿನ ಕುರುಂಟು ಕಲ್ಲ್ ಕೈಪುಲು, ಬಾರ್ ಎಡ್ಪುನ ಉಜ್ಜೆರ್ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ತೂಯೆರೆನೇ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಮುಡಿ ಕಟ್ಟುನೆಟ್ಟ್, ತುಪ್ಪೆ ಕಟ್ಟುನೆಟ್ಟ್, ಕದಿಕೆ ಪಾಡುನೆಟ್ಟ್ ಬಲ್ಲ್ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ ಕೈ ಚಲಕ ತೆರಿಪುಂಡು. ಅರಿ ಬಾರ್‍ಲಪ್ಪುನಂಚಿನ ಕಳಸೆ, ಸೇರ್, ಪಾವು, ಕೊಂಡೆ ಉಂದು ಮಾತ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ದಾದ ಪಂಡ್‍ದ್‍ಲಾ ತೆರಿದುಪ್ಪಂದ್.

ಆಟಿ ತಿಂಗೊಳುನೊಂಜಿ ಬುಡ್ದು ಸೋಣ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ನಗ ತುಳುನಾಡ್‍ಗ್ ಪರ್ಬೊಲೆನ ಸಾಲೇ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ಪರ್ಬೊಲೆನ್ ಗೌಜಿಡೇ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಷ್ಟೆಮಿ, ನಾಗರ ಪಂಚೆಮಿ, ದೀಪಾವಳಿ, ಷಷ್ಠಿ, ಯುಗಾದಿ ಕೊಡಿಪರ್ಬ, ಚೌತಿ, ಕೆಡ್ಡಸ, ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಇಂಚ ನನಲಾ ಕೆಲವು

ಪರ್ಬೊಲೆನ್ ಗೌಜಿಡೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅವ್ವುತ್ತುಂದೆ ಇಲ್ಲ್‌ದಿಂಜಾವುನಿ, ಪುದ್ದರ್ ಉನ್ಪುನಿಲಾ ಒಂಜಿ ಪರ್ಬ. ಒರ್ಸ ಒರ್ಸ ಗಮ್ಮತ್‌ದೇ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಂಜೊಂಜಿ ಪರ್ಬೊಗ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ತರೊತ ಅಡಿಗೆ ಅಡ್ಯೆಲೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಷ್ಟೆಮಿಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಕಾವೇರಿ ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಗ್ ಉರ್ದುದ ದೋಸೆ, ಚೌತಿಗ್ ಇಡ್ಲಿ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ನಾಗರ ಪಂಚೆಮಿಗ್ ಮಂಜಲ್‌ದಿರೆತ ಅಡ್ಯೆ, ಆಟಿದ ಅಮಾಸೆಗ್ ತಾರಾಯಿದ ಗಂಜಿ, ಮೆತ್ತೆದ ಗಂಜಿ, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಪತ್ರೊಡೆ ಇಂಚ ಅಡ್ಯೆಲೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಬಾರ್‌ಡ್ದ್ ಮೂಜಿ ತರೊತ ಅರಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಾರ್‌ನ್ ಉಣ್‌ಗಾದ್ ಎಡ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಪುನ ಅರಿ ಎದುರು ಬೊಲಂತೆ, ಬೆಯಿಪಾದ್ ಉಣ್‌ಂಗಾದ್ ಎಡ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಪುನ ಅರಿ ಉರ್ಪೆಲರಿ. ತುಳುವೆರೆಗ್ ಉರ್ಪೆಲರಿತ ಗಂಜಿ ಪಂಡ ದಿಂಜ ಇಷ್ಟ. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡ್ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ದುಂಬುನಾನಿದ ತಂಞಣೊಗ್ ಬೆಂಞಣ ಮಯ್ತ್‌ದ್ ಉನ್ಪುನಿಲಾ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮ. ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುವೆರ್ ಅರಿಟ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಮಲ್ಪುನಾತ್ ಬೇತೆ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಯಂದ್. ತೆಲ್ಲವು ಉರ್ದುದೋಸೆ, ಸೇಮಯಿದಡ್ಯೆ, ಕೋರಿರೊಟ್ಟಿ, ಪುಂಡಿ, ಗಟ್ಟಿ, ರೊಟ್ಟಿ, ಇಡ್ಲಿ, ಪಜೆಮಡ್ಯೆ, ಪೇರಡ್ಯೆ, ಅಪ್ಪೊದಡ್ಯೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಪೆಲತ ಇರೆತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಮಣ್ಣಿ, ಗೆಂಡದಡ್ಯೆ, ಪತ್ರೊಡೆ, ಗೋಲಿದ, ಉಪ್ಪೊಲಿಗೆ, ಚಲ್ಲಾಂಗಾಯಿ, ಬಾರೆದ, ಪೊಂಗಾರೆದ ಇರೆತ ಅಡ್ಯೆಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿ ಪುದರ್ ಪೋತಿನ ಅಡ್ಯೆ. ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿ ಸೇಮಯಿದಡ್ಯೆದ ಸಮ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನಿ ತುಳುವೆರೆನ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅಡ್ಯೆಲೆಗ್ ಅಯಿನವೇ ಆಯಿನ ರುಚಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬೆನ್ಪುನ ಜನಕುಲೆಗ್ ಪತ್ತುನ ತಿನಿಯೆರೆ. ಆಂಡ ಅಡ್ಯೆದ ವಿಷಯೊಡು ದುಂಬುದ ಕಟ್ಟ್ ಒರಿದ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಕ್ ಅಯಿತ ರುಚಿ ಕಾರಣೊನೊ ದಾನ್ನ? ಆಟಿ ತಿಂಗೊಳುಡ್ ಬೇವು, ತಜಂಕ್ ತಿನೊಡು ಪಂಡ್‌ದೇ ಕಟ್ಟ್ ಉಂಡು. ಪತ್ರಡ್ಯೆಲಾ ಆಟಿ ತಿಂಗೊಳೊಡು ಮಲ್ಪುನಿ ಜಾಸ್ತಿ. "ಕಂಚಲ ಕಯಿಪೆಂದ್ ದಕ್ಕೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಅಂಬಡೆ ಪಾಡ್ದ್ ಆಜಾವೊಡು, ಕಂಚಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಚಲ ಉನೋಲಿ ಈ ಗಾದೆಲೆನ್ ತೂನಗ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಕುಲು ಕಂಚಲದಂಚಿನ ಕಯಿಪೆದ ಕಜಿಪುನು ತಿನ್ಪೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿಪುಂಡು. ಚಟ್ನಿ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ತುಳುವೆರ್ ಬಿರ್ಸೆರ್. ತಿಮರೆ, ಕುಕ್ಕು, ನೆಲನೆಕ್ಕರೆ, ನಾನಿಲ್‌ದ ಕೊಡಿ, ಪುಳಿತಪ್ಪುದ, ಸೇರೆದ ಕೊಡಿ, ಗೋಳಿಕೊಡಿ, ಇಂಚ ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಬಗೆತ ಚಟ್ನಿಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಚೇವುದ ಕಂಡೆ, ಕೇನೆದಕಂಡೆ, ತುಪ್ಪೆಕೆರೆಂಗ್, ಮರೆಕೆರೆಂಗ್ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕುಕ್ಕು, ನೆಲ್ಲಿ, ಬಡ್ದ್‌ಪುಳಿ, ಕರಂಡೆ ಪುಳಿ, ಲಿಂಬೆ ಪುಳಿ ಉಂದೆತ ಪೂರ ಉಪ್ಪಡ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅರೆಗಾಲ ಮರಿಯಾಲ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒವ್ವೇ ಇಲ್ಲಡ್ ಉಪ್ಪಡ್ ತಪ್ಪುಜಿ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಕುಲೆನ ದುತ್ತೈತೊದ ವಿಷಯೊನ್ ತೂನಗ ದುಂಬುಗ್‌ಲಾ ಇತ್ತೆಗ್‌ಲಾ ದಿಂಜ ಬದಲಾವಣೆ ತೋಜುಂಡು. ದುತ್ತೈತೊಡು ತುಳುವೆರೆನನೇ ಆಯಿನ ವಿಶೇಷತೆ ತೋಜುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟುಗ್ ಮಾರ್ಯಾದಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಮುಂಡು, ಸೀರೆ, ಮೇಲ್ ಪೊದಿಕೆ, ಮುಂಡಾಸ್ ಉಂದು ದುತ್ತೈತೊಳು ಆಂಡ, ಚೂಡಾಮಣಿ, ಮೂಂಕುತ್ತಿ, ನತ್ತ್, ಮಿಸ್ರಿಮಾಲೆ, ಲೋಲಿಕ್, ಚಕ್ರಸರ, ಉದ್ರಿಗೊಂಡೆ, ಒಂಕಿ, ಉಸ್ಸಿಲ, ಸೊಂಟ ಪಟ್ಟಿ, ಬೊಳ್ಳಿದ ಕಾರ್‌ಚೈನ್, ಕಡಗ, ಕಾರುಂಗಿಲ ಮಾತ ಪೊರ್ಲುಗು ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕನ್ಯಾಪು ಪಾಡ್ದನೊಡು ದುತ್ತೈತೊದ ವಿಚಾರ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊಂಜೆವುಳು ಸೀರೆ ತುತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಗೌಜಿದ ದಿನೊಟ್‌ಲಾ ಸೀರೆನೇ ತುತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಮಾತೆರ್‌ಲೆಕ್ಕನೆ ಮಗ್ಗದ ಸೀರೆನೇ ತುತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಇತಿಹಾಸ ಓದುನಗ ತೆರಿಪುಂಡು. ಆಂಜೊವುಳು ಮುಂಡು ತುತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಪುಗೆಲ್‌ಗೊಂಜಿ

ಬೈರಸ್, ತರೆಕೊಂಜಿ ಮುಟ್ಟಾಳೆ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ ಚಳಿ ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತ್‌ನೇಡ್ದಾವರ ಒಂತೆ ಕುಂಟು ಅಂಗಿ ಯಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುಂಡಾಸ್ ಗೌಜಿದ ದಿನೊತಾನಿ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕಾಲಕರಿವೊಂದು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ದುತ್ತೈತೊಡು ದಿಂಜ ಬದಲಾವಣೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆದ ಈ ಕಾಲೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದ ಜನೊಕುಲು ಆಕ್‌ಲೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಗ್ ತಕ್ಕ ದುತ್ತೈತೊನು ಪಾಡುನೆನ್ ನಮ ದಿನೊಲಾ ತೂವೊಂದುಲ್ಲ.

ಎಲ್ಯ ಜೋಕುಲೆಡ್ದ್ ಪರಬೆರ್ ಮುಟ್ಟ ನರಮಾನಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಗೊಬ್ಬುಕೊಸಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನೊಕುಲು ಗೊಬ್ಬುನೆಟ್ಟ್ ದಿಂಜ ಬಿರ್ಸೆರ್. ಚೆಂಡ್ ಪಾಡುನಿ, ತಾರಾಯಿದ ತೆಪ್ಪಂಗಾಯಿ, ಚೆನ್ನೆ ಮಣೆ, ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ, ತಾರಾಯಿ ಕುಟ್ಟುನಿ, ಕಂಬುಳ, ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ಉಂದು ಮಾತ ತುಳುವೆರೆನ ಗೊಬ್ಬುಲು. ನೇಮಕೋಲದವುಳು ಕೋರಿದಕಟ್ಟ, ತಾರಾಯಿ ಕಟ್ಟುನಿ, ತೆಪ್ಪಂಗಾಯಿ, ಚೆಂಡ್ ಪಾಡುನಿ ಇಂಚ ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಗೊಬ್ಬು ಇತ್ತೆಲಾ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು. ಸತ್ತಿಕಲ್ಲ್ (ಶಕ್ತಿಕಲ್ಲ್)ದೆರ್ಪುನಿಲಾ ಒಂಜಿ ಗೊಬ್ಬು. ಈ ಗೊಬ್ಬುನು ಶಕ್ತಿ ತೋಜಾವುನ ಗೊಬ್ಬುಂದೇ ಪನ್‌ಪೆರ್. ದುಂಬುದ ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ ಗೊಬ್ಬುದ ಕೌಶಲ್ಯ ಇತ್ತೆ ಪೂರ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್. ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ, ಜಿಬಿಲಿ, ಪಲ್ಲಿ ಪತ್ತುನಿ, ಬಿಲ್ಲಿಸ್ ಉಂದು ಮಾತ ಜೋಕುಲು ಗೊಬ್ಬುನ ಗೊಬ್ಬುಲು. ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ದಂಚಿನ ಪೊಸ ಪೊಸ ಗೊಬ್ಬುಲೆಡ್ದ್ ದುಂಬುದ ಗೊಬ್ಬುಲು ಕಣ್ಣ ಎದುರುಡ್ದೇ ಮಾಯಕ ಆವೊಂದುಂಡು.

ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲು ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಲೆಲು ನರಮಾನಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಒಂಜಿ ಅಂಗ. ತುಳು ಸಮಾಜ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ನಂಬಿಗೆದ ನಿರೆಳ್‌ಡೇ ಬುಳೆದ್ ಬತ್ತಿನವು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಕುಲು ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸೊಲೆನ್‌ಲಾ ನಂಬಿಗೆದ ಮಿತ್ತೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪಿಂಗಾರ ಎಂಚ ಪಾಲೆದ ಮಟ್ಟೆಲೆಡ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಅರಳುಂಡ ಅಂಚೆನೇ ಜೋಕುಲೆನ್ ಪಾಲೆಡ್ ಜೆಪ್ಪುಡವುನಿಲಾ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮ. ದೈವ ದೇವೆರೆನ ದರ್ಶನ ತುಳುವೆರೆನ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ತುಳುವ ಸಮಾಜೊಡು ಬೊಕ್ಕ ದೈವದೇವೆರೆನ ಆರಾಧನೆಡ್‌ಲಾ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಬಗೆನ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನಿಯರೆ ಕೊರ್ಪುನಿಲಾ ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟ್. ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸಲಾ ಬಚ್ಚಿರೆ ಇಜ್ಜಂದೆ ನಡಪುಜಿ. ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೊಳಸಿಗ್ ನೀರ್ ಮಯಿಪುನಲಾ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮ. ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾವುನಿ, ಕುರಲ್ ಕಟ್ಟುನಿಲಾ ಒಂಜಿ ಪದ್ಧತಿ. ಇಂಚ ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಕಟ್ಟ್‌ಲೆನ್ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಳೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ಅವೆನ್ ಒರಿಪಾವೊಂದು ಬರ್ಪುನಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

ತುಳುನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತೌಳವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಅಂಶ ಆಂಡಲಾ ಅಯಿನವೇ ಆಯಿನ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟೊಲೆನ್ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನಕಟ್ಟ್, ನಾಗಾರಾಧನೆ, ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾತ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ಕಂಬುಳ, ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋಪುನಿ ಉಂದುಲಾ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದ ಜನೊಕುಲು ಅಕ್‌ಲೆನವೇ ಆಯಿನ ಕುಲ ಕಸುಬುಲೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕುಂಬಾರೆರ್ ಕರ ಮಲ್ಪುನಿ, ಬಿರುವೆರ್ ಮೂರ್ತೆ, ಕೊರಗೆರ್ ಬಟ್ಟಿ, ತಡ್ಪೆ, ಮೊಡೆಪುನಿ, ನಲ್ಕೆದಕುಲು ಭೂತಕಟ್ಟುನಿ, ಪಜೆ, ತತ್ರ ಕುತ್ತರಿ ಮಕ್ಕೇರಿ ಮಲ್ಪುನಿ ಇಂಚನೇ ಅಕ್‌ಲೆನವೇ ಆಯಿನ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನರಮಾನಿಯಾದ್ ಪುಟ್ಟುದ್ ತ್ಯಾಗ ಸತ್ಯಗಾದ್ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸೈಯಿತಿನ ಏತೋ ಜನಕುಲು ಭೂತೊಳಾತೆರ್‌ಂದ್ ನಮ ಕೇನುವ, ಉಂದು ಜನಪದೆರೆನ ನಂಬಿಕೆ. ಮೊಕುಲೆನ ಸಾಲ್‌ಗ್ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯೆರ್, ಕಲ್ಕುಡ-ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ, ಕೊರಗತನಿಯ ಮಾತ ಸೇರುವೆರ್.

ಜಾನಪದೊಟು ನಲಿಕೆಲಾ ಒಂಜಿ ಮಜಲ್. ಜಾನಪದ ನಲಿಕೆಲು ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿ ಜಾಗೆಡ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪದವೇ ಆಯಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಲೆನ್ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಪರವೂರುದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಲೆಕ್ಕ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪುನ ಈ ಕಾಲೊಡು ಜಾನಪದ ನಲಿಕೆಲು ಮೂಲೆ ಸೇರೊಂದುಂಡು. ಒರ್ಸೊದ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಳ್‌ನ್ ಬುಡುಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಮಾತ ತಿಂಗೊಳುಡ್‌ಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತರೊತ ಜಾನಪದ ನಲಿಕೆಲು ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕರಂಗೋಲು, ಆಟಿಕಳೆಂಜ, ಮಾಯಿದ ಪುರುಷೆ, ಪಿಲಿಪಂಜಿ ನಲಿಕೆ, ಎರುಕೋಲ, ಕುದುರೆ ಕೋಲ, ಜೋಗಿಕುಣಿತ ಇಂಚ ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ನಲಿಕೆಲು ಉಂಡು. ಆಟಿ ತಿಂಗೊಳುಡ್ ಆಟಿಕಳೆಂಜ, ಸೋಣ ತಿಂಗೊಳುಡ್ ಸೋಣದ ಜೋಗಿ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತಿಂಗೊಳುಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಲಿಕೆಲು ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ದುಂಬುದ್ದೇ ಬುಳೆದ್ ಬತ್ತಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊನ್ ಪಾಡ್ದನ, ಉರಲ್, ಕಬಿತೆ, ಗಾದೆ, ಎದುರುಕತೆ, ಐತಿಹ್ಯ, ನುಡಿಕಟ್ಟುಲು ಇಂಚ ವಿಭಾಗಿಸದೆರ್. ನೇಜಿನಡ್‌ನಗ, ಕಂಡಕೊಯಿನಗ, ಬಾರ್ ಎಡ್ಪುನಗ, ಕಂಡದಪ್ಪುನಗ, ಬೋರಿಗಾಡಿಲೆನ್ ದೇರ್‌ನಗ, ಬಾಲೆತೂಂಕುನಗ ಉಲ್ಲಾಸೊಗಾದ್ ಸಂದಿಲೆನ್, ಕಬಿತೆ, ಉರಲ್ ಗಾದೆಲೆನ್ ಮಾತ ಪನ್‌ಪೆರ್. ನೇಮದ ಕಳೊಟು, ನಟ್ಟಿದ ಕಂಡೊಡು ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಬರ್ಪುನ ಕಬಿತೆ ಉರಲ್ ಸಂದಿ ಪಾಡ್ದನನೇ ತುಳುತ ಸುರುತ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಲು ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಟ್ಟೆರೆ ಕಾರಣವಾಯಿನಕುಲೇ ತುಳುತ ಸುರುತ ಸಾಹಿತಿಲು, ಕವಿಕುಲು. ಉಡುಪಿದ ಸೋದೆ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಳು 'ದಶವತಾರ' ಕೀರ್ತನೆಡ್ದೇ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಸುರುವಾಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ತೆನ್ಕಾಯಿಗ್ ಗೋಕರ್ಣ ಬಡಕಾಯಿಗ್ ಪಯಸ್ವಿನಿ ತುದೆ;ಪಡ್ಡಾಯಿಗ್ ಕಡಲ್ ಅಂಚೆನೆ ಮೂಡಾಯಿಗಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಪದ್‌ರ್‌ದಿನ, ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಪಂಡ್‌ದೇ ಪುದರಾಯಿನ ಅಮರ್ ಬೀರೆರಾಯಿನ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಅರಸು ಬಲ್ಲಾಕ್ಲು ಅಂಚೆನೆ ಗುತ್ತು ಬಾರಿಗೆದ ಗುರ್ಕಾರ್ಲೆನ ಬೂಡು, ಕಂಬುಳ, ಭೂತದಕೋಲ, ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ದಂಚಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಪಡೆತಿನ ಈ ತುಳುನಾಡ್ ಇತ್ತೆ ಅಯಿನ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪೊನು ಕಳೆವೊಂದುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದುಂಬು ಇತ್ತಿನಂಚ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ಪೂರ ಪರದೇಸೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಬಲಿ ಆವೊಂದುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಮಾತ ಬಗೆಟ್‌ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷೆ, ಜಾನಪದ ನಲಿಕೆಲು, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಗೊಬ್ಬು ಅಂಚೆನೆ ತಿನ್ಪುನ ತೆನಸ್‌ಡ್‌ಲಾ ದಿಂಜ ಬದಲಾವಣೆ ಅತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಕಂಬುಳ, ನೇಮ, ಕೋಲ ಅತ್ತಂದೆ ಮಾತ ವಿದೋಟ್‌ಲಾ ದಿಂಜ ಬದಲಾವೊಂದು ಉಂಡು. ತುಳು ಭಾಷೆಲಾ ಅವ್ವೆ. ತರೊಟ್ ಬದಲಾವೊಂದುಂಡು ಸುಕ ಸುಪ್ಪೊತ್ತಿಗೆದ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಬದುಕುನ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡ್ ಜಾನಪದ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ನಮ ಬೇತೆ ದೇಸೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದಲೆಕ್ಕ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪುನನೇ ಉಂದೆಕ್ ಪೂರ ಕಾರಣ. ಅಂಚೆನೇ ಮಾತ ಬಗೆಟ್‌ಲಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಇತ್ತೆದ ಈ ಕಾಲೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ದುಂಬುದ ವಸ್ತ್ ಒಡವೆಲು ಹಾಳಾ ವೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಪೂರ ಎಂಕ್ಲೆನ ಹಿರಿಯೆರೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಪಂಡ್ದ್ ಒರಿಪಾವೊಂದು ಬರೊಡು. ಅಂಚಾದುಪ್ಪುನಗ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಮಾತ್ರ ನೆತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್‌ತಂಡ ಯಾವಂದ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬದುಕುನ ಮಾತೆರ್ಲ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಂಚ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಂಚೆನೇ ದುಂಬುದ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಒರಿಪಾಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುಗ ಒರಿಪಾಗ.

ಬನ್ನಲಿಗೆ

ಶಿಮುಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ

ಓಲುಲ್ಲೆರ್ ಅಕುಲು ಆನಿ ರೀತಿ ನೀತಿಗ್ ಪಂತ ಪಾಡ್ದಿನಕುಲು ?
ಮದಿಪು ಮೀರಂದಿ ಮಾಣಿಕೊಲು, ಮದಪೆರಾವಂದಿನಕುಲು,
ಬೂರ್ದಿನಕ್‍ಲೆನ್ ತಾಂಗ್‍ದ್ ತರ್ಕ್‍ದ್ ಆದೆರ್ದಿನಕುಲು
ಗಿಂಡೆ ನೀರ್ ಕೊಂಡೆ ಪೇರ್ ಕೊರ್ದು ಸಲ್ಮಂತ ಮಲ್ದಿನಕುಲು
ದೇಸದ ಸೇವೆಗಾದ್ ಪೆರಣೊನೇ ಮುಡಿಪು ಕಟ್‍ದಿನಕುಲು
ಮೋಸ ಮಲ್ದಿನಕ್‍ಲೆ ಮೀಸೆ ಕಡ್ತ್‍ದ್ ದೇಸಂತಿರಿ ಮಲ್ದಿನಕುಲು
ಕರ್ಗಲ್ಲ್‍ಡ್ ಕಾಯಿ, ಬೊರ್ಗಲ್ಲ್‍ಡ್ ಪೂಗೆಪ್ಪರಿತ್ತಿನಕುಲು
ಉಪ್ಪುನು ಕರ್ಪೂರ, ಮಂಜೊಲು ಪಕ್ಕಿನ್ ಕಪ್ಪು ಮಲ್ಪರಿತ್ತಿನಕುಲು
ಓಲುಲ್ಲೆರ್ ಅಕುಲು ಆನಿ ರೀತಿ ನೀತಿಗ್ ಪಂತ ಪಾಡ್ದಿನಕುಲು ?

ಒಲ್ತುರ್ದು ಬತ್ತೆರಪ್ಪ ಮೊಕುಲು, ಬೊಕ್ಕಸೊನು ಮುಕ್ಕು ತಿನ್ಪಿ ರಕ್ಕಸೆರ್ ?
ಕಲ್ಪಕೋಮಟಿಗೆದ ಪೊದಿಕೆ, ಕಂತ ಕೋಂತುಂಡಲಾ ಲಕ್‍ದ್ ಬರ್ಪಿನಕುಲು
ತಿಗಲೆಗ್ ದೀವೊಂಡೆರ್ ದೇಶದ ನೆಲ, ಜಲ, ಗಾಳಿನ್ಲಾ ಇಸಮಲ್ತ್‍ದ್,
ಬಲಪರಿತ್ತಿ ದೇಸೊನೇ ಜಾತಿದ ನೀತಿಡ್ ಬಲೆತ್ತ್ ಪಾಡಿಯೆರ್.
ಓಡೆಮುಟ್ಟದ ಅಂಗಲಪು ?
ಮದ್ಮಲ್ ಪೊಣ್ಣನ ತರೆನ್, ಸದ್ಮಲ್ ಪೊಣ್ಣನ ಮಿರೆನ್
ಬಲ್ಲೆಡ್ ದೆಂಗ್‍ದ್ ಕುದ್ಕಲೆಕ್ಕ ದೊಲ್ಲೆ ಜಪುಡಾದ್ ತೂಪೆರ್
ದೇಸ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುವೆಂದ್ ಗೀತೆದ ಆಜಪಾಡ್‍ದ್‍ಲಾ
ಪರ್ದೆದ ಪಿರವು ಕಾದಿ ಜಾರಾದ್ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆದ ಗೊಬ್ಬುಡುಲ್ಲೆರ್,
ಒಲ್ತುರ್ದು ಬತ್ತೆರಪ್ಪ ಮೊಕುಲು, ಬೊಕ್ಕಸೊನು ಮುಕ್ಕು ತಿನ್ಪಿ ರಕ್ಕಸೆರ್ ?

ತಂದೂರಿದ ದಿಕ್ಕೆಲೆಡ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕೋರಿದಲ್ಕ ಕರ್ವಾದ್
ಕುಂಬ ಮೇಲೊಡು ಕುಂಬರೊಂದು ತೀರ್ಥ ಮೀಪಿನ ಬಿರ್ದ್,
ಕಾಡ್ ಕಡ್ತ್‍ದ್ ನಾಡ್ ಮಲ್ತ್‍ದ್ ಬೂಡುಗು ಮಾಡ್ ಏರಾದಿ ಕಾಡೆಲ್ಲು,
ಗೆಂದಾದಿನ ನಮನಿತ್ತೆ ಒಂಜಿ ಬಿರೆಳ್‍ಡ್ ಪಂದಾದ್ ಪತ್ತ್ ಬಿರೆಳ್‍ಡ್ ಗೋರುವೆರ್
ಪಾಪದ ಪುದೆ ತುಂಬರಾವಂದೆ ಭೂಮಿ ಆದ್‍ರೊಂದುಂಡು,
ಬೇನೆ ಬೆಸರ್‍ದ ಬೇಂಕೆಡ್ ಬಾನ ಸಮೇತ ಬಾಯಿ ಬುಡೊಂದುಂಡು,
ಗೆಲ್ಲ್ ಗೆಲ್ಲ್‍ಗ್ಲಾ ಪತ್‍ದಿ ಬನ್ನಲಿಗೆ ತಿರ್ಲ್‍ನ್ಲಾ ತಿನ್ಪಿನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು
ಮರ್ಲ್ ಬುದ್ಧಿ ಬುಡ್ದು ಈ ದೇಸೊನು ಒರಿಪರೆ ತಯಾರಾಕ.
ಓಲುಲ್ಲೆರ್ ಅಕುಲು ಆನಿ ರೀತಿ ನೀತಿಗ್ ಪಂತ ಪಾಡ್ದಿನಕುಲು ?

(ಮುಂಬಯಿ ಎಣ್ಮಾನೆ ತುಳು ಪರ್ಬದ ಕವಿತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಸುರುತ್ತ ಇನಾಂ ತಿಕ್‍ದಿನ ಕವಿತೆ)

ಉಂದು ಎಂಚ ಆಂಡ್...?

ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್, ಕುಡ್ಲ

ಗೋಪಾಲೆ ಒರಿ ಸಜ್ಜನೆ. ಸೌಭಾಗ್ಯನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯೆ.ಅತ್ತ್, ಸಂಬಂಧಿಕೆರ್ ತೂದ್, ಮಲ್ಪುನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತ್ದ್,ಆಯಗಾದೇ ಪುಟ್ಟಿನ ಪೊಣ್ಣೊಂದ್ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಮದ್ಮೆ ನಡತಿನಿ. ಆಯಗ್ ತಿಂಗೊಳುಗು ನಾಲ್ ಅಂಕೆದ ಸಂಬಳಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಗೌರವಡ್ ಮೆರೆಯಿನಾಯೆ. ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರೊಡೆ ಆಯೆಗ್ ತೃಪ್ತಿ. ಬಾಕಿದಾಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ತೂದು, ಮತ್ಸರನ್ ಉರ್ಕ್ಯಾದ್, ಬಂಜಿಡ್ ನಂಜಿ ದಿಂಜಾದ್, ಉರಿ ಕಾರುನ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಯೆಗ್ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ.ಆಯೆನ ಬುಡೆದಿಲಾ ಅಂಚನೆ. ನಡಪೊಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡಲ,ಆಲ್ ಗೋಪಾಲನ ಮಾತಾ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಒಪ್ಪಿಯೆರೆ ತಯಾರಿತ್ತಿಜ್ಯಲ್. ಪಂಡಿನ ಕೇನಡ್, ಬುಡಡ್, ತನ್ನಾತಿಗೆ, ತಿಕ್ಕಿನೆಟ್ ಸಂತೋಷಡ್ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯೊಡು. ಅಕುಲಾಕುಲು ಅಕುಲಾಕುಲೆನ ಶ್ರಮಟ್ ಬದ್ಕಡ್ ವೈಭವ ಪಡೆಯುನೆನ್ ನಮ ಮತ್ಸರದ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ತತ್ವ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ಪೊಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎದುರುಡು ಮಂಡೆ ಗದ್ದಾಂಡಲ, ಮನಸ್ಸ್‌ಡೆ ಬೇತೆನೆ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತ್ದ್, ತಂಕ ಇಜ್ಯಾಂದಿನಾರ್ ಮರ್ಲ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಮೆಚ್ಚ್ಯಾಯೆರೆ ತೂಪಿನಾರೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪೊಡ್‌ಂದ್, ಪತ್-ಪದಿನಾಲ್ ಸರ್ತಿ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ತ್ಂಡಲ, ಪಂಡಿನ-ಕೇಂಡಿನ ನಾಲ್ ದಿನೊತ ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನಾತಿಗೆ ಬನ್ನಗ ಮುರಿಯದ ಮುರ್ಕರಿಪ್ಪರೆ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕಂದಿನೆಕ್ಕಾರ್ ಬೆಪ್ಪಾದ್ ತನ್ನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಿದಾಡೋಂದಿತ್ತಲ್. ಆಂಡ, ಜಲ್ಸ್‌ಡ್ ಮೆರೆಯೋಡಾಯಿ ಸಮಯಡ್, ನ್ಯಾಯ-ನೀತೀಂದ್ ಪೆರ್ಚುರ್ ಕಟ್ಟುನಾರೆನ್ ದಿನಾಲಾ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತ್ರ್, ತನ್ನ ಸರಿಸಾದಿಡ್ ನಡಪುನ ಸಂದರ್ಭ ತಿಕ್ಕಿನಪಗ ಮಲ್ತ್ದ್, ಮಲ್ಪಿನೆನ್ ಪಂಡ್‌ಡಲಾ ನೆರಿಯೆರೆ ತೆರಿಯಂದಿಲೆಕ್ಕ, ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ತೆಲಿಪುನ ಗೋಪಾಲಡ ಒಂಜಿ ದಿನ ಜೋರುಡೆ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪೊಡ್‌ಂದ್ ದಿನ ಕಾತೋಂದ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲ ಆ ಭಾಗ್ಯ ನಾಲ್ ವರ್ಷದ ಸಂಸಾರ ಜೀವನೊಡ್ ಬರಂದೆ ಪೋಯಿನೆಕ್, ಅಲೆಗ್ ಬೇಜಾರಾವೊಂದೆ ಇತ್ತ್ಂಡಲ, ಕಂಡಾನಿನ ಮನಸ್ಸ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅರ್ಥ ಮಾಲ್ತೊಂದಿನಾಲಾದಿತ್ತಿನೆಟ್, ಕೈತಾಲ್‌ದ ಸಂಸಾರದಕ್ಲು,ತನ್ಕುಲೆ ಕಂಡಾನಿನ ಅಬತಾರನ್ ಕೋಪಡ್, ದುಃಖಿದುಃಖಿದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ, ತನ್ನ ಅನುಭವನ್ ತೆರಿಪಾದ್, ತಿದ್ದೋನಿಯೆರೆ ಪಂಡಿ ಬೊಕ್ಕ, ಸೌಭಾಗ್ಯನ ಸಹವಾಸನೇ ಬೋಡ್ಚೀಂದ್ ದೂರ ಪೋಯಿನಾಕ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚ. ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗುನಗ, ಕಂಡಾನಿನ ಪಾತೆರೊಗ್ ಬಿಲೆ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್, ದೋಸ್ತಿನಾಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರೋಂದು ಇತ್ತಿನ ಅನುಭವಿಸೆರೆ ಯೋಗನೇ ಈ ಗೋಪಾಲ ಕೊರ್ಪುಜ್ಯತ್ತಾಂದ್ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತ್ದಿತ್ತಲ್. ಕಂಡಾನಿನ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಆಂಡ, ಅವೆನ್ ಬಾಡಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಬತ್ತಿನ ಅನುಭವ, ಅಲೆಗ್ ನೆಮ್ಮದಿದ ಬಾಳ್ವೆ ತಿಕ್ಕ್ಂಡಲ,ಇಂಚ ಬದ್ಕ್ಂಡ, ಉಂದೆಕ್ ಸಂಸಾರ ಪಂಡ್ದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೇಇಜ್ಜೀಂದ್ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಫಲ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಉಪ್ಪುನಗ, ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನೆನ್ ಪಂಚಾಮೃತಾಂದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಲ್.

ಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನಗ್ ಏರಿ ಬೊಕ್ಕ, ಮೂಜಿ ದಿನ ಈ ದೂರದ ಪರವೂರುಡು ಇತ್ತಿ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ತಪಾಸಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಗ ಗೋಪಾಲಗ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಪಿದಾಡುನ ದುಂಬು ಸೌಭಾಗ್ಯನ್ನಾ ನಾಲ್ ದಿನ ಊರು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿ ಸಂತೋಷ ಪಡೆಕಾಂದ್ ಕೇಂಡೆ. ಆಂಡ ಅಯೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಪೋವೊಡ್

ಪಂಡ್ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಸಂತೋಷ ಪೂ ಅರಳ್‌ಂಡಲಾ, ಆಯೆ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನುನ ಬುಡೆದಿ ತಾನಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್, ಬರ್ರುಜೇಂದ್ ಪಂಡಲ್. ಆಯೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಮನಸ್ಸಿಜ್ಜಿಂದಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಪಿದಾಡುನೀಂದ್ ತೆರಿಪಾವುಗಾಂದ್ ಆಲ್ ಮಲ್ತಿ ಅಲಚನೆ ಪೊಟ್ಯಾಂಡ್. ಆಯೆ, ಆಯೆನ ಬ್ಯಾಗ್ ಪತ್ತೋಂದು ಪಿದಾಡ್ನಗ ಇಂಚಿ ವಾ ನಮೂನೆದ ಕಂಡಾನೀಂದ್ ತನ್ನಾತಿಗೆ ಪಂಡೋಂಡಲ್. ಆಯೆ ಪೋಪಿನನೇ ಉಂತುದು ತೂಯಲ್. ಆಯೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ತೂವೆಂದೆ ಸೀದಾ ಪೋಯಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆ ಆಂಡಲಾ, ನನ ಚಿಂತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಜ್ಜೀಂದ್ ಮೌನ ಆದ್, ಉಲಾಯಿ ಪೋಯಲ್.

ಆಯೆ ಅಂಚಿ ಪೋದು, ಸುಮಾರ್ ಮೂಜಿ ಗಂಟೆ ಕರಿದ್‌ಪೋಂಡು. ಅಪಗನೇ ಬಾಕಿಲ್ ನೂಕಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ ಸೌಭಾಗ್ಯಗ್. ಬಾಕಿಲ್ ದೇತ್ತ್‌ದ್ ತೂನಗ ಒರಿ ಕಾವಿ ಕುಂಟು ಪಾಡಿ ಅಸಾಮಿ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಯೆರೆ ತೂಯಿ. ಅಪಗನೆ ಆಯೆನ್ ತಡೆತಿನ ಸೌಭಾಗ್ಯ "ಉಲಾಯಿ ಬರೊಡ್ಚಿ, ಯಾನ್ ಇಲ್ಲ್‌ಗಾವಂದಿ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಉಲ್ಲೇಂದ್" ಪಂಡಲ್. ಅಲ್ನ ಮೋನೆನೇ ತೂದ್, ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ತೆಲ್ತ್‌ದ್, ಜೋಳಿಗೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಕಪ್ಪು ಕಲ್ಲ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್, ಅವೆನೇ ಒಂಜಿ ನಿಮಿಷ ತೂದ್.... "ಅಪ್ಪೇ.... ಚಿಂತೆ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ... ದೇವಿನ ಪ್ರೇರಣೆ... ಇನಿ ಈ ಸಾದಿಡ್ ಬನ್ನಗ, ಈ ಇಲ್ಲ್ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಎನ್ನ ಕಾರ್ ಉಂತುದು, ಒಂಜಿ ಹೆಜ್ಜೆ ದುಂಬು ದೀಯೆರೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಅಂಚ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗಿಯೆ. ಈರ್ನ ಅಶುದ್ಧದ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್ದ್, ಕುಡ ಕಾರ್ ದೆರ್ಪರೆ ತೂಯೆ, ಆಂಡ ಕಾರ್ ಪಂದಾವರೆ ಆವಂದೆ ಉಪ್ಪುನಗ ದೇವಿ ಕೊರ್ತಿ ವರ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ತೂಯೆ. ಆವಂದಿನ-ಪೋವಂದಿನ, ನರಮಾನಿಲೇ ಮಲ್ತಿ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟ್‌ಲೆ ಯಾನ್ ನಂಬೋಂದು, ತಪಸ್ಸ್ ಮಲ್ತಿ ದುರ್ಗೆ ಈ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾದ್, ಈ ಸೇವಕನ್ ಕಡಪುಡುಂದ್ ಕೊರ್ತಳ್. ಅಪ್ಪೇ... ನಡು ಕೋಣೆಗ್ ಪೋಯಿ.... ಹಾ... ನಿಕ್ಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಪಿ ಕಾಲ ಕೂಡ್ದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್... ಬಡಗು ದಿಕ್ಕ್ ಒವು ಬಾಲೆ..." ಜೋಳಿಗೆಡ್ದ್ ಒಕಳಿದ ಕುಂಟು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ನೆಲಕ್ ಬುಡ್ಪಾಯೆರ್. "ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಕುಲ್ಲು, ಓಂ...ಶ್ರೀ....ದುರ್ಗಾ ಮಾತಾ... ಜೈ... ಜೈ..." ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಟಿಗೆ-ಮುಟಿಗೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್.

ಉಂದು ಮಾತಾ ದಾದಾ... ಸೌಭಾಗ್ಯ ಅಂಚಿ ಪೋಯಲ್...ಇಂಚಿ ಪೋಯಲ್ ಕುಲ್ದಿ ಸನ್ಯಾಸಿನ್ ತೂಯಲ್. ಇಂಚಿನ ಪಿರಾಯಿ ನೂಕನೆಂಚಾಂದ್ ಅಂಚೆನೆ ಮಲ್ತಲ್, ಕೈತಾಳ ಇಲ್ಲದ ಜವಣನ್ ಲೆಪ್ಪುನೀಂದ್, ಪಿದಾಯಿ ತೂಯಲ್, ಆಂಡ...ಅಲ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಶಾಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಓದಿನ ದೇವೆರ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಎದುರ್‌ಗ್ ಬರ್ಪೆರ್, ಆಂಡ ಗುರುತಿಸೆರೆ ತೀರಂದೆ ಆಯೆಡ್ದ್ ಭಾಗ್ಯ ಪಡೆಯರೆ ಆವಂದೆ ಪೋಂಡ್. ಪಕ್ಕ ನೆಂಪಾದ್ ತಾನ್ ನಿತ್ಯ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತಾದ್ ಕೈ ಮುಗಿಯುನ ದುರ್ಗೆ. ಅಂಚ ಅಲೆಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಕಾಲ ಕೂಡ್ದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಎನ್ನದ್, ತನ್ನ ಬೇಲೆನ್ ದುಂಬರಿಯುನ ದುಂಬು? ಸನ್ಯಾಸಿನ ಎದುರುಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುದು ಬಾಜಲ್, ಬೋಡಾಂದ್ ಕೇಂಡಲ್. 'ಓಂ... ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾ ಮಾತಾ... ಕೇಂಡಿನ ದೇವಿಗ್ ಕುಶಿ ಆಂಡ್. ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕೊರ್ಪಿನಾಂಡ ಒಂಜಿ ಚೆಂಬು ಪೇರ್ ಪರ್‌ದ್, ಇಜ್ಜಿಡ ಬಜೀ ನೀರ್ ಆವು. ಬೊಕ್ಕ ನೈವೇದ್ಯ ಆದ್ ಒಣಸ್... ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೊಟ್ ಬತ್ತಿ ಪಾತೆರ ಸೌಭಾಗ್ಯನ ಮೈಟಿಡೀ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರ ಆಯಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಕಂಡಾನಿ ಬನ್ನಗ, ಎನ್ನ ವೈಭವನ್ ತೂದ್ ಬೆಕ್ಕಸಡ್ ತೂಪಿನ ಯೋಗ ಕೊರಿಯೆರೆ ಈ ಸನ್ಯಾಸಿಲು ಬರಿಯೆರೆ ಇತ್ತಿನೆಟ್ ಲೆತ್ತಿನಾಯನ ಪಿರಾವುಡ್ ಪಿದಾಡಂದೆ ತಡೆಡ್ ಎನ್ನಿಯಲ್. ಉಲಾಯಿ ಪೋಯಲ್. ಪೇರ್‌ನ್ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕನತ್‌ದ್ ಸನ್ಯಾಸಿನ ಎದುರು

ದೀಯಲ್. ಕೈಟೇ ಕೊರೂಂದ್ ಪಂಡಿನಾರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಇಚ್ಚೆದ ಲೆಕ್ಕನೆ ಮಲ್ತ್‌ಲ್. ಬಹುಶಃ ಎನ್ನ ಸುಳ್ಳು ಮರೆಟ್ ತೆಲಿತ್‌ದ್ ಪೋಂಡು. ಅಂಚ ಕೈಟ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಕೇಂಡೆರ್. ಆರ್ ಬಲ್ಮೆಡ್ ಭವಿಷ್ಯನ್ ತೆರಿಪಾವುನಾರ್. ಯಾನ್ ಪಂಡಿನ ಸುಳ್ಳುಡ್ ನನ ದಾದ ಮಾತ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸೆರೆ ಉಂಡಾ? ಪೋಡಿಗೆ ಅಲೆನ್ ನಡ್ಪಾಂಡ್. ಅರೆಡ ಸತ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡುಂಡ ಸಾರ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯಿಲೆಕ್ಕಾಂದ್ ಎನ್ನಿನ ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಸ್ವಾಮೀಜಿನ ಎದುರು ಉಂತುದು ಕೈ ಮುಗಿದ್ 'ಎನ್ನ ತಪ್ಪುನು ಮಾಪು ಮಲ್ಪುಲೇಂದ್' ಪಂಡ್ದ್, ನಟ್ಟೆಯಲ್. ಅಪ್ಪೆ, ಈ ನನಲಾ ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆ. ಈ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾವೊಂದ್ ಉಲ್ಲ. ಯಾನ್ ನಂಬಿ ದೇವೆರ್, ಈ ಇಲ್ಲಾಡ್ ದೋಷ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಖಂಡಿತಾ ಉಲಾಯಿ ಪೋವರೆ ಬುಡ್ತ್ತುವಾಯೆರ್. ಆಂಡ ನರಮಾನಿನ ಮನಸ್ಸ್, ನನೊರಿಯನ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಕೊರಿಯರೆ ತೆರಿಯಂದೆ ನಂಜಿ ಕಾರುನ ಸ್ವಭಾವ. ನಂದಿ ದೇವೆರ್ ಏರ್ನ ನಿರೆಲ್‌ಡ್ ಉಂತೊಡ್‌ಂದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ದಿನ ನಡಪುನಿ. ದೇವೆರೆ ಆಜ್ಞೆ ಇಡೆ ಪೊಗ್ಗರೆ ಇತ್ತಿನೆಟ್ ಇಡೆ ಬತ್ತೆ. ನಿನ್ನ ಕಂಡಾನಿಲಾ ಬಾರೀ ಎಡ್ಡಂತಿನಾರ್. ನಿಕ್ಕ್ ಪಂಡಿನ ಯಜಮಾನೆ ಆಂಡಲ ನಿಕ್ಕ್ ಅರೆನ ಮಿತ್ತ್ ದಾದನಾ ಸಂಶಯ. ಅಲೆನ್ ಈ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ತೊ ನೊಡು. ಬೊಕ್ಕ ಪಾತೆರ್‌ಗ. ಈ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಈ ಜಾಗೆ ಬಾರೀ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ. ಮೂಲು ದೇವೆರ್ನ ಪೂಜೆ ನಡತ್‌ದ್ ಉಪ್ಪೊಡ್. ಯಾನ್ ಮೂಲೇ ಕುಲ್ಲುದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ, ಈ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಭವ್ಯತೆಡ್ ಮೆರೆಯರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ಎಂಚಿನ ಆಂಡಲ ಈ ಎನ್ನ ಎದುರುಗು ಬರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೆಯೆರ್.

ಇತ್ತಿ ಸತ್ಯನ್ ತೆರಿಪಾಯಿನ ಅಲ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬಾರೀ ಸಮಾಧಾನ ಆಂಡ್. ಅರ್ನ ಎದುರು ಉಂತೆರೆ ಬರಿಯೆರೆ ಪಂಡಿಬೊಕ್ಕ ಉಲಾಯಿದ ಬೇಲೆ ತೂಯೆರೆ ಪೋಯಲ್.

ಬೊಕ್ಕ ಪೂರಾ ಸರಿಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಉಲಾಯಿ ಪೋತಿನಾಲ್ ಪದೆಂಗಿದ ಪಾಯಸ ಮಲ್ತ್‌ಲ್. ಬೊಕ್ಕಲಾ ಒಂಜಿ ಚೀಪೆ ಉಪ್ಪಡ್‌ಂದ್, ಸುಲಭದ ತಯಾರಿ ಕ್ಷೀರ ಮಲ್ತ್‌ಲ್. ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಕೊರಂಟ್, ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಪಾಡ್ದ್ ನೆಯಿ ಮೈತಲ್. ಇಂಚ ಒಂಜಿ ದಿನ ಆಂಡಲಾ ಎನನ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಬದ್ಕಾವೊಡ್‌ಂದ್ ಬಯಕಿನ ಕಂಡಾನಿಗ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ತಿನಾಂದ್ ತನ್ನಾತಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ತೊಂಡಲ್. ಆಂಡ ಇನಿ, ದಾದನೋ ಅದ್ಭುತ ನಡತ್‌ದ್ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಡ್ ಐಶ್ವರ್ಯಡ್ ಶ್ರೀಮಂತರಾಯೆರುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಉಲ್ಲಾಸನೇ ಅಲೆನ ಆಲೋಚನೆನ್ ತಿರ್ಗಾಂಡ್. ಅಂಚಿ-ಇಂಚಿ ಪೋಂಡಲಾ ಸನ್ಯಾಸಿನ ಎದುರು ಪೋತಿಜ್ಜಲ್. ಸನ್ಯಾಸಿ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚೊಂದ್ ಕುಲ್ಲು ಇತ್ತಿನಾರ್, ದಾದನೋ ಮಂತ್ರ ಪನೋಂದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಎದುರ್‌ಡ್ ದೇವೆರೆನ ಪ್ರತಿಮೆ, ತಟ್ಟೆ, ಲಿಂಬೆಪುಳಿ ಮಾತಾ ದೀತಿನ ತೋಜಿಂಡ್. ಈ ಸ್ವಾಮಿಡ್ಡೆ, ತಾನ್ ಬದ್ಕ್-ಬಂಗಾರ್‌ದಾಲಾದ್, ಮಲ್ಲ ಬಂಗ್‌ಲೆಡ್ ಕುಲ್ದು, ಕಂಡಾನಿನ ವೊಟ್ಟು ಕೆಲ್ಸ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕಾಸ್‌ದ ಜನಾಂದ್ ನಾಲ್ ಲೋಕಗ್ ತೆರಿಯುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಇತ್ತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂಜೆಕ್ ಪಿಟ್ಟಾಸ್ ಮಲ್ಪುನಾರೆಗೊಂಜಿ ಕೈ ತೋಜಾವುನ ಕನ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತಲ್. ಕೆಲವು ನರಮಾನಿಲು, ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಲೆನ್ ಪುಂಡಿದುಲಾಯಿ ಮಲ್ತೋಂದ್, ಪ್ರಪಂಚಿಗೆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತಿನ ತೆರಿದಿನಾಲಾದಿತ್ತಿನೆಟ್ಟ್, ಕಂಡಾನಿನೊಟ್ಟುಗ್ ಮಜ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೋವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತಡೆತಿನೇ ತಾನ್ ನಂಬಿ ದೇವೀಂದ್ ಮೌನವಾಯಲು. ಎನ್ನ ಪುದಾರ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬರಿಯೆರಿತ್ತಿನವು ಬಲತ್ಕಾರೊಡೇ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗಿನ ನೆನೆತ್‌ದ್ ತೆಲಿಕೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಂಚಿನೆಕ್ಲಾ ಬಗ್ಗಂದೆ, ಕಂಡಾನಿ ತನ್ನ ಸಾದಿಡ್ ನಡತ್‌ಂಡ ಅಲೆನ್ ಬುಡ್ದ್ ಬೇತೆನೇ

ಕುಲ್ಲು ತನ್ನ ಪೆರ್ಮೆನ್ ಮರೆಪಾವುನಿ ಪನ್ಪಿ ಅಲಚನೆ ಆಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಕೊರ್‌ಂಡ್.

ಪೂಜೆ ಮುಗಿದ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡಿಯೆರ್ ಸನ್ಯಾಸಿ... ಅತ್ತ್ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಕೈತಾಲ್ ಲೆತ್ತೆರ್. ಪ್ರಸಾದ ಕೊರ್ದು, ಮುಂಡೊಗ್ ಪಾಡೇನಿಯೆರೆ ಪಂಡೆರ್. ಕುಂಕುಮದ ಕಟ್ಟ ಕೊರ್ಪು ನಲ್ಪತ್ತೆಣ್ಮ ದಿನ ಮೀದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಂಬಿ ದೇವೆರೆಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತಾದ್ ಪ್ರಸಾದ ಪಾಡ್ದ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರಿಯೆರೆ ಪಂಡೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ದಿನಾಲ ಕಂಡಾನಿಗ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡಿ ಪಾತೆರ ಅಲೆನ ತಾಳ್ಮೆ ತಪ್ಪಾಂಡಲ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದ್, ಪಂಡಿನ ಪೂರಾ ಕೇಂಡಲ್.

ಬೊಕ್ಕ ವಣಸ್. ಕುಡ ಪಿದಾಯಿ ಪೋದು, ಕಾರ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್. ವಣಸ್‌ಗ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್. ಮಾತಾ ಬಳಸಿಯಲ್. ದೂರೊಡು ಉಂತುದು ಗಾಳಿ ಪಾಡಿಯಲ್ "ಯಾನ್ ಏತ್ ಪಂಡಲಾ ಈ ಅಟಿಲ್ದ ಕೋಣೆಗೊಂಜಿ ಫ್ಯಾನ್ ಪಡ್ಪಾಯಿಜೆರ್" ಪಂಡಿನ ಕೇಂಡಿನ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವಣಸ್ ಉಂತಾದ್ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚೋಂದ್ ಯಾನ್ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪುನಗ ಪಾತೆರುಜ್ಜೀಂದ್ ಕೈ ಬಾಷೆಡ್ ಪಂಡ್ದ್, ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ತಿರ್ಗಾದ್, ಬರ್ಪುಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಸನ್ನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆತ್ತ್ ತೆರಿನೆ ಉಲ್ಲಾಸಡ್, ಅವು ಬೋಡಾ-ಉಂದು ಬೋಡಾಂದ್ ಕೇನ್ದ್ ಕೇನ್ದ್ ಬಳಸಿಯಲ್. ಪಾಡೋನ್ಲೆಂದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತಲ್. ಆರ್ಲ ಬೇಜಾರ್‌ದಾಂತೆ ಉಂಡೆರ್. ಕಾಲಿಮಲ್ತೆರ್.

ವಣಸ್ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದೊತೋನುವೆ ಪಂಡಿನಾರೆಗ್ ತನ್ನ ಕಂಡಾನಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಕನತ್‌ದ್ ಫ್ಯಾನ್‌ದಡಿಟ್ ಬುಡ್ಪಾನಗ, ಎಂಕ್ ಬಜೀ ಪತ್ತ್ ನಿಮಿಷದ ಆರಾಮ ಬೋಡು. ಬರೀ ನೆಲಟ್ ಪನ್ನಗ ಹಾಸಿಗೆ ಮಡ್ತ್‌ದ್ ಜಾಗೆ ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ನಗ 'ಸೆಕೆ ಉಂಡು-ಫ್ಯಾನ್ ಉಪ್ಪಡ್' ಪಡ್ದೆ ನೆಲಟ್ ಬೂರ್ಪಿನ ಜೀವಗ್ ಆರಾಮ ತಿಕ್ಕಡ್‌ಂದ್ ಫ್ಯಾನ್ ಬುಡಿಯಲ್.

ಈ ಮಹಾತ್ಮಡ್ ದಾದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ತಿಕ್ಕುಂಡ್, ಏತ್ ಉಪ್ಪರಿಗೆದ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಪೊಲೀಂದ್ ಏನ್ನೊಂದು ಏಪ ಲಕ್ಕುವೆರಾಂದ್ ಕಾತೋಂದಿತ್ತಿನಾಲೆಗ್, ಬಜೀ ಪತ್ತ್ ನಿಮಿಷಡ್ ಓಂ... ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾ ಮಾತಾಂದ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಪಿನಾರೆನ ಎದುರ್‌ಡ್ ಹಾಜರಾದ್ ನಿದ್ರೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡಾಂದ್ ಕೇನ್ನಗ ಮಂಡೆಡೆ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ತಿನಾರ್, ಪಾತೆರಂದೆ ಪೋಯೆರೆ ಬುಡಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ತಡ್ಡೆಡೇ ಕುಲ್ಲಿಯಲ್. ಈ ಇಲ್ಲದ ವೈಭವನ ಪೂರಾ ಈ ಪತ್ತ್ ನಿಮಿಷಡ್ ತೂಯೆ. ತಡದಾಂತೆ ಭಾಗ್ಯದ ಬರ್ಸ ಈ ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ದಿಂಜಿದ್ ಬರಿಯೆರೆ ಉಂಡು. ಇನಿ ಬೈಯಗೇ ದೇವಿ ಈರೆಗ್ ಸಾದಿ ತೋಜಾವಲ್. ಈರ್ನ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಡ್ ಮೂಜಿ ಪವನ್‌ದ ಸರ ಉಂಡತ್ತೆ ಅವೆನ್ ದೆತೋನಿಯೆರೆ ದೇವಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಲ್ತ್‌ದಲ್. ಈರೆಗ್ ಬಂಗಾರ್ ಪುಡಾಯಿಡ್ ದಿಂಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಬೂರಿ ಕನಟ್, ಈರೇ ದೇವಿಯಾದ್ ಅಲಂಕಾರೊಡ್ ಕುಲ್ಲಿನ ತೂಯೆ. ಓ... ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾ ಮಾತೆ, ಚಿಂತೆ ದಾಂತೆ ಕೊರಿದಾನಗ್ ಫಲ ತಿಕ್ಕುನಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದ್ ಕೈ ನೀಡಿನ ಸನ್ಯಾಸಿಗ್ ಸರ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯಲ್.

ಬೊಕ್ಕ ಈರೆ ಕಂಡಾನಿ... ಪಿಟ್ಟಾಸ್ ದೂಮೇಂದ್ ನನ ಈರೆಗ್ ಪನಿಯೆರೆ ಅವಕಾಶ ಇಜ್ಜಿ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಾದ್ ಈರ್ನ ಚರಿತ ನಾಯಿ ಆಪೆರ್. ಓಂ... ಶ್ರೀ... ದುರ್ಗಾ ಮಾತೆ ಕೈ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಗಂಭೀರೊಡ್, ಗಡ್ಡ ಪೂಜೋಂದ್ ಪಿದಾಡಿನಾರೆನ ಪಿರಾವು ತೋಡುಮುಟ್ಟ ತೂಯಲ್. ಬೊಕ್ಕಲಾ ಉಂತುದೇ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ತಿನಾಲೆಗ್ ಅದ್ಭುತ ತೋಜಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್.

ಬೊಕ್ಕ ಕಾಲ್ ಗಂಟೆ ಕರೀಂಡ್ ದಿಡ್ಕ ಮೈ ಕುರ್ಕಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ದಾದ ಆದೇ ಪೋಂಡ್ ತನನೇ

ತಾನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ತೊಂಡಲ್. ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಬರ್ಪಿ ಸುದ್ದಿ ಓದ್‌ದೇ, ತಾನ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಏತೇ ಸರ್ತಿ ಎನ್ನಿನಾಲೆಗ್ ದಾದಾದ್ ಪೋಂಡ್? ಆಯ ಬಟ್ಟಿಡ್ ಬಂಗಾರ್ ಬರಿಯೆರ್ ಉಂಡೂಂದ್ ಪನ್ನಗಲಾ ಸತ್ಯ ತೆರಿಯೋನೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಬಟ್ಟಿಡ್ ಬರಿಯೆರೆ ಅವು ದಾನೆ ಬಂಗುಡೆನಾ?

ಮಂಡೆ ಗಿರ್ಮಿಟ್ ಆಂಡ್. ಕೈ ಪತ್ತಿನಾರ್ ಇತ್ತುದುವೆರ್‌ಡ...? ಇಜ್ಜಿ ಬುಡಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ... ಆಯೆ ಓಲುಲ್ಲೇಂದ್ ನಾಡೊಡ್! ಮುಲ್ಪನೆ ಕೈತಾಲ್‌ದ ಇಲ್ಲಡ್ ಕುಲ್ಲು ಅಲ್ತಕ್ಲೆಗ್ ಮಂಗೆ ಮನ್ಪರೆ ಯಾವು. ಮೂಜಿ ದಿನತ ಬೊಕ್ಕ ಬರ್ಪಿ ಕಂಡಾನಿಗ್ ದಾನೆ ಪನ್ಪುನಿ? ಅರೆಡ ತಪ್ಪು ನಾಡೋಂದ್ ಇತ್ತಿನಾಲೆಗ್ ಆಯಿನಿ ದಾದ? ಬೀಗ ಪಾಡ್ದ್ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಮಾರ್ಗಗ್ ಜತ್ತಲ್.

ಎದುರು ಬತ್ತಿನಾಗ್ಲೆಡ ಸನ್ಯಾಸಿನ್ ತೂಯರಾಂದ್ ಕೇಂಡಲ್. ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡಲಾ, ದಾನಾಂಡ್‌ಂದ್ ಕೇಂಡಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಉತ್ತರ ಕೊರಂದೆ ದುಂಬು ಪೋಯಲ್ ಸುಮಾರ್ ಒಂಜರೆ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ನಡತ್‌ಂಡಲಾ ಏರ್ಲಾ ಸನ್ಯಾಸಿನ್ ತೂತಿನಾಕ್ಲು ತಿಕ್ಕಿಜೈರ್. ಒರಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತೆ. ಓ ಅವುಲು, ಮುಂಡದ ಬಸ್ಮ ಮಾತ ಒಚ್ಚಿದ್, ಪ್ಯಾಂಟ್-ಶರ್ಟ್ ಪಾಡ್ದ್ ರಿಕ್ಷ ಮಿತ್ತರಿನ ಒರಿ ನರಮಾನಿನ್ ತೂಯೆ. ಪಂಡಿಕೂಡ್ಲೆ, ಎನನ್ ಮಂಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಯೆ ಪೋಯೆ! ಪೋತಿನಾಯೆ ಸೈತೇ ಪೋವಡ್‌ಂದ್ ಶಪಿಸಿಂಡಲಾ, ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿ ಗಟ್ಟಿ ಸರ ಕಳೆಯೋಂದಿನೆಕ್ಕಾದ್ ದುಃಖ ಉಕ್ಕುದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಬೀಸ ಪಿರ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಹಾಸಿಗೆಡ್ ಬೂರ್ದ್ ಗಟ್ಟಿ ಬುಲ್ತಲ್.

ಅಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಂಡ್. ಸನ್ಯಾಸಿನ್ ಪೊಗ್ಗರೆ ಬುಡಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಸುರೂಕೆ ತಡೆಂಡಲಾ ಯಾನ್ ದಾಯೆ ಸೋತೇಂದ್ ಎನ್ನ್‌ನಗ, ಆಯೆ ಭಸ್ಮ ಪಾಡ್ದ್ ಪೋಯೇಂದ್ ಅರೆಗ್ ದಾದ ಪನ್ಪಿನೀಂದ್ ಎನ್ನನಗ, ಸತ್ಯ ತೆರಿಪಾದ್ ನನದ ಜಾಗ್ರತೆಗ್ ದೃಢವಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡ್‌ಂದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್‌ಲ್, ಉಂದು ಎಂಚ ಆಂಡ್? ಅಲೆಡ ಉತ್ತರ ಇತ್ತಿಜಿ.

ಪೊಸತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನಿ ಇಂಚ - 800,900,1000
ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ **(2001)**
ಮನುಕುಲ ಪ್ರಕಾಶನ
17, ಉಪಾಕರಮ್, ಲಿಬರ್ಟಿ ಗಾರ್ಡನ್
ರೋಡ್ ನಂ.1, ಮಲಾಡ್ (ಪ), ಮುಂಬೈ **64**
ಪುಟ **300** ಬಿಲೆ - ಉಚಿತ

ರಸೊದಿಂಜಿ ರಾಮಾಯಣ
ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಂ ರೈ **(2001)**
ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಗಿ
1, ಸಾಯಿರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಟ್ಟಡ
5 ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ
ಬೆಂಗಳೂರು **-560 003**
ಪುಟ **51** ಬಿಲೆ **- 21**

ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಜನೊಕುಲು

ಕೆ. ಯಶೋಧರ ಎನ್. ಆಚಾರ್ಯ ಮುಂಡ್ಕೂರು

'ತುಳುವೆರ ಇಲ್ಲ್ ಪೊರ್ಲುಯಿ ತುಳುವೆರೆ ಪಾತೆರ ಪೊರ್ಲುಯಿ' ಪನ್ಪಿನಲೆಕ್ಕ ತುಳು ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಬನ್ನಗನೇ ಬಂಜಿದ ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ ಅರಪುಂಡಾ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು.... ತಂಪು ನಿರೆಲ್ದ್ ತಂಪುಗಾಳಿದ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಕುಷಿ ಕೊರ್ಪಿನನೇ ವಾತಾವರಣ ಅಲ್ಪ ಉಂಡು. ತುಳುವೆರೆ ಇಲ್ಲ್ ಪನ್ನಗ ಗೌಜಿ ಗದ್ದಲ ದಾಂತಿನ ನಿಶ್ಯಬ್ದದಲೆಕ್ಕ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ತುಳುವೆರೆ ಜನಕ್ಲ್ ಏಪಲಾ ಬೆನ್ಪುನೆಟ್ ಗಟ್ಟಿದಕ್ಲ್. ಬೊಡಿದಾಂತೆ ಬೆನ್ಪುನು ಪನ್ನಗ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಕುಷಿ. ಒಂಜಿ ಕಾಂಡೆ ನುಗ ನಾಯೆರ್ ಪತೊಂದ್ ಪೋಯೆರ್‌ಡ ಸೂರ್ಯೆ ನಡುನೆತ್ತಿ ಬನ್ನ ಮುಟ್ಟ ಬೆಂದೊಂದೆ ಇಪ್ಪುವೆರ್.ಇಂಚ ಗಟ್ಟಿಯಾವರೇ ಬಜಿಲ್ ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ತಿಂದೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಂಡೆ ಗಂಜಿ ವಣಸ್, ಮುಡಿತ ಉಪ್ಪಡ್. ಅಲೆ ಕೊಜಪ್ಪುಡು ಉಂಡೆರ್‌ಡಾ ಅಯಿಟೇ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಉಲ್ಲೇಸ.

ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಈ ತುಳುವೆರ್ನ ಶೈಲಿ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಮದತ್ ಪೋಪುಂಡ್ ಪನ್ನಗ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್‌ದ ಸಂಗತಿ. ತುಳುವೆರೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬೇತೆ ಅನುಕರಣೆಡ್ದಾದ್ ನಮ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಯ ಆವೊಂದಿಪ್ಪುನ ನಮ ತೂಪ. ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕಂಡ ನಲ್ಲಿ ಪೀಂಟಾಂಡಾ, ನೀರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕೂಲಿಗ್ ಬ್ರಶ್ ಪಾಡಿ ಪೆಟ್ಪ್‌ಗ್ ಕೂಲಿದೆಕ್ಕ್‌ದಾಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಮೀಪುನಲಾ .. ಸ್ವಿಚ್ ಪಾಡ್‌ಂಡಾ... ಬಾನೊಡ್ ಬರ್ಸ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ನೀರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಇಂಚ ನಂಕ್ ಒರಿದಿನಿ ನಮ ಬಂಜ ಬರ್ಪಿನವು ಪನ್ಪಿನವೇ ಇಜ್ಜಿ. ಪೂರಾ ಮನುಷ್ಯೆ ಮಿಶನ್‌ನೇ ನಂಬುದಿಪ್ಪುವೆ. ಉಂದ್ ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಬೆನ್ಪುನೆಕ್ ಕುತ್ತು ಆಪುಂಡ್.

ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳುವೆರ್ ಏತ್ ಬೆಂದೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಪನ್ನಗ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ನವೇ ಸೀದಾ ಕಂಡದಂಚಿ ಪೋದು ಪಣೆ ಒಯಿತ್ ಕಂಡೊಗ್ ನೀರ್ ಬುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲಡ್ ಪಂಪ್‌ದ ನೀರ್ ಸ್ವಿಚ್ ಒತ್ತಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಡೇ ಬೇಲೆ ಪೂರಾ ಆಂಡ್. ದುಂಬುಡ್ ಪಣೆತ ನೀರ್ ಒಯಿತ್ತ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೊಂಜಿ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಬೆಗರ್ ಸೀಂಟ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ಜನಕುಲೇ ಕಮ್ಮಿ. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಚಿನ ಸೀಕ್ ಸಂಕಟೊಗ್ಲಾ ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಒಂಜಿ ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಂಡಾ ಅಲ್ಪ ತಿಕ್ಕುನಾತ್ ಸಂತೋಷ ಬೇತೆ ಒಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ತುಳುನಾಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಮುಟ್ಟು ಮಿತ್ತರಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಒಂಜಿ ಗಿಂಡೆ ನೀರ್ ಕೈಕಾರ್ ದೆಕ್ಕೆರೆಂದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಪೊರ್ಲುದ ಪಾತೆರಡ್ ಪರಿಯರೆ ನೀರ್ ಬೆಲ್ಲ ಕೊರ್ಪೆರ್. ನನಲಾ ದಾಲಾ ಚಾ-ಕಾಫಿದ ಚಟ ಇತ್ತಂಡ ಬೀಡಿ, ಬಚ್ಚಿರೆ, ಪೊಡಿತ ಅಬ್ಯಾಸ ಉಂಡಂಡಾ ಕೇನಂದನೇ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಂತೂ ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲಡ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಏಪಲಾ ತಪ್ಪುಜಿ. ಮನುಷ್ಯಡ ಆಸ್ತಿ ಸಂಪತ್ತ್‌ಗ್ ಏರ್ಲಾ ಮರ್ಲಾಪುಜೆರ್. ಆಯಡ ಇಪ್ಪುನ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ನಡತೆಗ್ ಬಿಲೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆಸ್ತಿ-ಬದಕ್ ಇನಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಲ್ಲೆ ಉಪ್ಪಂದ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಜನಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತಿನಾತ್ ಗುರ್ತಾರ್ತ ಸ್ನೇಹ-ವಾತ್ಸಲ್ಯ-ಕರುಣೆ ಉಂದ್ ಮಾತ ಬೇತೆ ಏರ್‌ಡಲಾ ಉಪ್ಪಂದ್. ಆಯನ ಗುರ್ತ ಇಜ್ಜಿಡಲಾ ಗುರ್ತಮಲ್ತ್ ಪಾತೆರುನ ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಲ್ಲ ಗುಣ. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬಡವೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಮಲ್ಲಕ್ಲ್, ಮದ್ಯಮ ವರ್ಗದಕ್ಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಗುಣ ಪನ್ಪಿನ ಕೆಲವೆರ್ದ ಒಂಜಿಲೆಕ್ಕ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಇಂಚಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಜನಕ್ಲ್ ಸ್ನೇಹ ಬಾಂಧವ್ಯಡ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕುಟುಂಬ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಉಲ್ಲೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಬನ್ನಗ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿಡ್ಲಾ ನಾಲ್ ತಾರೆ ಬಾರೆ ಕಂಗ್‌ದೊಟ್ಟ್‌ಗ್

ಸಂಪುದ ನೀರೆಲ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಮರಕ್‌ಲ್ ಮಾತ್ರ, ಏಪಲಾ ತಪ್ಪಂದ್. ಪೂ ಪುರ್ಪದ ದಯಿಕುಲು ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ತುಳಸಿದ ಕಟ್ಟೆ, ತುಳಸಿದ ದೈ ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತಾ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ತುಳಸಿದ ಗಾಳಿ ಗೆತೊಂಡ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಗ್ಲಾ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೆರಿದ್ ತುಳಸಿಗ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ತುಳಸಿಗ್ ನೀರ್ ಮೈಪುನ ಪೊಂಜೆವುಲ್ ಅಂಜೆವುಲೆನಾ ಕ್ರಮ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಉಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ ಪನ್ನಗ ದಾಲ ಕಜವುದಾಂತೆ ಕಾಂಡೆನೇ ಮೈಪು ಪಾಡ್ದ್ ಅಡ್ತಿದಿನ, ಅಂಬಿ ಅಡ್ತಿನ ಜಾಲ್. ಆ ಜಾಲ್‌ದ ಕೋಂಟ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಕಟ್ಟೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ ರಥ ಎಂಚ ಪೊರ್ಲುಪ್ಪುಂಡಾ ಅಂಚೆನೇ ಇಲ್ಲದ ತುಪ್ಪೆಲಾ... ಆತೇ ಪೊರ್ಲುಪ್ಪುಂಡ್. ಬೈತ ರಾಶಿ... ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕಟ್‌ದಿನ- ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿಲೆನಾ ಅಂಬಾ ಶಬ್ದ. ಕೋರಿ ಕಿಲೆಪುಲೆ ಶಬ್ದ ನಾಯಿದ ಕುರೆಪು ಉಂದ್ ಮಾತ ತುಳುನಾಡ್ದ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಡ್ ತೋಜಿದ್ ಬಪ್ಪುಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡ್ ದೊಂಪ ಚಪ್ಪರ ಪಾಡುನ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲು. ಸುತ್ತ ಮಡಲ್‌ದ ತಟ್ಟಿ ಕಟ್‌ದ್ ಕಂಗ್‌ದ ನಮ್ಮ ಊರ್ದ್ ಸೀಮೆ ಕೋಲ್ದ್ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಕಟ್‌ದಿನ ದೊಂಪ ತೂಯರೆ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲು. ಅಯಿತ ಉಲಯಿಡ್ ಬಣ್ಣದ ಪತಾಕೆ ತೋರಣ ಪನ್ಪಿನ ಏಪಲಾ ತಪ್ಪಂದ್. ದೊಂಪದ ಮಿತ್ತ್ ಒಂತೆ ಬೈಪಾಡ್‌ಂಡ, ಅವ್ವೆ ಮಡಲ್ ಬರ್ಪಿ ವರ್ಸೊಗ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನಾ ಬರ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಇಲ್ಲಲ್ ದೇವೆರೆಗ್ ತುಳಸಿಗ್ ಉಗ್ಗೆಲ್ದ್ ಕಟ್ಟೆಗ್ ಕಿದೆಕ್ ಮಾತ ದೀಪ ದೀಪಿನ ಕ್ರಮಲಾ ಉಂಡು ಇತ್ತೆ ಲೈಟ್‌ದ ಕಾಲಡ್ದಾವರ ದೀಪ ಮಾತ ಕಮ್ಮಿಯಾವೊಂದುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲ್ ಪನ್ನಗ ಆಯ ಕಟ್ಪ್‌ಡ್ ತೂಯರೆ ಮುದ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪುಂಡ್. ಇಲ್ಲುಲ್ ಓಡ್‌ದಾವಡ್ ಮುಲಿತಾ ತಾರೆಸ್‌ದ ಆವಡ್ ಅವು ತೂಯರೆ ಲಕ್ಷಣವಾದಿಪ್ಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲಡ್ ಬೋದಿಗೆದ ಕಮ್ಮ ಬಾರಿ ಕೆತ್ತನೆಡ್ ಇಪ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಉಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಕಟ್ಟೆದ ಕೊರಲಾ ತೋರಣ ಬಾಸಿಂಗಿನಾ ಕಟ್‌ದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಬಾಕಿಲ್ ದಾರಂದ ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಆಯದ ಬಾಕಿಲ್ ಪನ್ನಗ ಅಯಿಟ್ಪ್ ವಿವಿಧ ಕೆತ್ತನೆಡ್ ತೂಯರೆನೇ ಮಾರ್ಲಾಪುಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ತಡ್ಯಗ್ ಪೊಂಜೊವುನಕ್‌ಲಾ ರಂಗೊಲಿ ಬರೆದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಪಾಡ್ದ್ ಪಜೀರ್‌ದ ಪೂ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮಲಾ ಇಪ್ಪುಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಬಾರೀ ವಿಶೇಷತೆ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರೆಗೆ ಪಜೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಪನ್ಪಿನ ಕ್ರಮಲಾ ಉಂಡು. ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರೆಡ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಪಾತೆರೆನೆನ್ ತುಳುವೆರೆನ್ ತೂದ್ ಕಲ್ಪೊಡು. ಇಂಚ ತುಳುವೆರೆ ಇಲ್ಲದ ಚಾವಡಿಡೇ ದಾದ ಪಾತೆರುನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಪಾತೆರುನ ಹೆಚ್ಚ ಅಭ್ಯಾಸ.

ಇಂಚ ತುಳುವೆರ್ನ ಅಟ್ಟಿಲ್‌ದ ಕೋಣೆಲಾ ಆತೇ ಪೊರ್ಲು. ಅಟಿಲ್‌ದ ಕೋಣೆಡ್ ಕಡೆಪಿಕಲ್ಲ್ ತಟ್ಟಿ ತೆರಿಯ ಮುಟ್ಟದನೆ ಪೆರದನೆ ಬೀಸ್‌ಕಲ್ಲ್ ಸೇರ್ ಪಾವು ಮಂತ್ ಉಂದು ಮಾತ ತೋಜುಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲಡ್ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಕರೆಂಟ್‌ದನೆ ಗ್ರೈಂಡರ್ ಮಿಕ್ಸರ್ ಕುಕ್ಕಾರ್‌ನೇ ತೂವೊಲಿ. ನನ ಕನಕ್ ಪೊಲಿತ್‌ದ್ ಅಟ್ಟಿಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಕಾಲ ಇತ್ತೆ ಖಾಲಿ ಆವೊಂದುಂಡ್. ದಾದ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಗ್ಯಾಸ್‌ದ ಕಾಲ ಸ್ಟವ್ ಉಂದ್ ಮಾತ್ರ ತೊಜುಂಡ್. ಕನಕ್ ಪೊಲ್ತ್‌ದ್ ಬೈಪಾಯಿ ಮಾತಾ ವಸ್ತುಲ್ಲಾ ರುಚಿ ಉಂಡ್. ಪನ್ಪಿನೆನ್ಲಾ ನಮ ತೆರಿದ. ಆಂಡ ಕನಕ್ – ಸೋಂಟೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗ್ ಬಂಜ ಬರ್ಪಿನೆಕ್ ಅಡ್ಡಿ ಆಪುಂಡುಂದ್ ದೂರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಇತ್ತೆದ ಜನರಲ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಎಲಿಮಿನಿದ ಬಾಜನ ಬುಡ್‌ಂಡ ಇತ್ತೆದ ಅಟ್ಟಿಲ್‌ದ ಕೋಣೆಡ್ ಕರ ಬಿಸಲೆ ಪನ್ಪಿನವೇ ಮಾಯ ಆವೊಂದುಂಡು. ದುಂಬುದಕ್‌ಲ್ ಒವು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರಾ ಅವು ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ನಮ ಅಯಿಕ್ ಸಮ ವಿರುದ್ಧವಾದುಲ್ಲ. ಉಪ್ಪಡ್ದ ಮರಯಿ ಉಪ್ಪಡ್ನ ಭರಣಿ ಪನ್ನಿನ ಇತ್ತೆ ತೂಯರೆನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ಅತ್ತಂದೆ ಉಪ್ಪುದ ಮರಯಿ ಕರ ಕೈಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಎಲಿಮಿನಿದನೇ ಆತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಇಲ್ಲಲ್ ಉಪ್ಪಡ್ದ ಭರಣಿ ಕಡ್ಯಡ್ ಉಪ್ಪಡ್ ಪಚ್ಚೀರ್; ರಚ್ಚ ತಪ್ಪುಂದ್.

ಇಲ್ಲಡ್ ಪೆತ್ತ ಬೊರಿದ್ ಅಲೆ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ ತುಳುನಾಡ್ದಕ್‌ಲ್ಲಾ ಬಿರ್ಸೆರ್. ಇತ್ತೆಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅಲೆತ ಕುದುಪೆ ಅಲೆ ಸುಲಿಪುನ ಮಂತ್, ಕುದುಪೆ ನೇಲಾಪುನಿ, ಬಲ ಉಂದ್ ಮಾತ ತೂಯರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡ್. ಅಲೆಮೈತ್, ಒಣಸ್ ಮಲ್ಪುನ ಪದ್ಧತಿ ದುಂಬುಡ್‌ಂಚಿಲಾ ... ತುಳುವೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ಅಲೆನ್ ಶುಂಠಿ ಕಾಯಿ ಮುಂಚಿ ಉಪ್ಪು ಕೊತ್ತಂಬರಿ ತೊಪ್ಪು ಪಾಡ್ದ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನಗ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆಯುರ್ವೇದದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ಲಾ ದಾಲ ಬಂಜಿ ಬೇನೆ ಇತ್‌ತ್ಂಡ ಉಂದೆ ಅಲೆಕ್.ಒಂತೆ ಇಂಗ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕಲಡಾದ್ ಪರ್‌ಂಡ ಬಂಜಿ ಬೇನೆ ಬೊಕ್ಕ ತೂಜಂದ್. ಇಂಚ ತುಳುವೆರ್ ಉಂದೇ ಅಲೆನ್ ಮನೆ ಮರ್ದಾದ್‌ಲಾ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತುಳುವೆರೆ ಇಲ್ಲಡ್ ದಾದೆನ್ಲಾ ಭದ್ರತೆಡ್ ದೀವೊಡ್ಡಾಂಡ ಅಕ್ಲೆಡಾ ಇಪ್ಪುನತ್ತೆ ಕಲೆಂಬಿ. ಕಲೆಂಬಿನಿಲ್ಕೆ ಅರಿಯಾ ಇಂಚಿನ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ತುಳುವೆರ್ನ ಉಪ್ಪರಿಗೆಡ ಉರ್ದ್, ಪದೆಂಗಿ ಬಿತ್ತ ಮುಡಿ ಮುಡಿಕ್ಲೆನ್ನ ರಾಶಿ ಪಾಡ್ದ್ ದೀಪೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಮರಿಯಲ ಬತ್‌ತ್ಂಡ್ ಪನ್ನಗ ಇಲ್‌ಲ್ಡ್ ಚಳಿ ಕಾಯಿಪುನ ಒಟ್ಟ್‌ಗ್ ದಾಲ ಆಂಡಲಾ ಬಾಯಿ ಪಾಡ್ದ ಅಗ್ಗಿನ ಶಬ್ದ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಅಟ್ಟಡ್ದ್ ಅಪ್ಪಲಾ ದೆತ್‌ತ್ದ್ ಎಣ್ಣೆಡ್ ಕೈತದ್ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಪಾವೊಂದ್ ಇಪ್ಪುವೆರ್. ಶಾಂತನಿ ಪುಲ್‌ಕಟೆನ್ ಬಾಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ಕಟು ಕುಟು ಪಂದ್ ಚಳಿನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಮರಿಯಾಲ ಇಡೀ ಕೆರೆಂಗ್‌ದ ಪೂಲ್, ಸಂಡಿಗೆ ಉಂದ್ ಮಾತ ತಪ್ಪಂದೇ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಕಿರೆಂಗ್‌ದ ಪೂಲ್‌ನ್ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕನೆ ಕುಕ್ಕು ಗೋಂಕುದ ಮಾಂಬಲನ್ಲಾ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕುಕ್ಕ್ ಅತ್‌ತ್ಡ ರಸನ ಅರೆಗೊಲಡ್ ದೊಂಬ್‌ಡ್ ನುಂಗರೆ ಪಾಡ್ದ್ ಅವೆನೆ ಮಾಂಬಾಲಾಂದ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಮಾತಾ ಕಾಯಿ ಪಂದ್ ಫಲೊಕುಲೆನಲಾ ಪರಿಚಯ ಉಂಡು.

ತುಳುವೆರ್ ಕಿರೆಂಗ್ ಬೈಪಾದ್ ಉಪ್ಪಿರಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅರಿ ಪೊತ್ತಾದ್ ಬಾಯಿ ಪಾಡುನವು ಉಪ್ಪರಿ ಮಲ್ಪುನವು ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಲಾಯಿಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಮಲ್ಲಕ್ಲೆಗ್ ಕುಕ್ಕುದ ನೀರುಪ್ಪಡ್ ಬಡವೆರೆಗ್ ಪೆಜಕಾಯಿ ನೀರುಪ್ಪಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಇತ್ತೆದ ಜನಕ್ಲೆಡನೇ ಮಾಯ ಆವೊಂದುಂಡು.

ತುಳುವೆರ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಮನೆ ಮರ್ದ್ ಅಯಿನ ಚಿನ್ನೆದ ಮರ್ದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಬೋದಿತ್ತಿನ ಚಿನ್ನೆದ ಮಾತ್ರೆ ಕೈಕಂಜಿಲೆಗ್ ಕಷಾಯ ಇಂದ್ ಮಾತ ತಪ್ಪಂದೆ ಇಪ್ಪ್‌ಂಡ್. ಕುಲ್ಲಿನೆಕ್ ಲಕ್ಕಿನೆಕ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋಪಿನಿ ಪನ್ನ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ದೂರ. ಜೀವ ಬುಲಿಪಾವರೆ ಇಲ್ಲದನೆ ಒಂಜಾ ರಡ್ಡ ಬೋಂಡಾ ಪರ್ಪಿನ ಅಬ್ಯಾಸ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಕುಷಿ.

ತುಳುವೆರ್ ಏಪಲಾ ಪೇಂಟೆದಂಚಿಡ್ದ್ ತರಕಾರಿನ್ ಪತೊಂದ್ ಬರಿಯೆರೆ ಪೋವಯೆರ್. ಅಕ್ಲ್ ಮಲ್ತಿನ ತರಕಾರಿನ್ ಅಕ್ಲೇ ತಿನ್ಪೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಇಲ್ಲಡ್ ತರಕಾರಿ ಮಲ್ಪುನ ಬುದ್ಧಿ ಅಕ್ಲೇ ಬಿತ್‌ತ್ದಿನ ಪದ್‌ಪೆ, ಬಸಳೆ, ಕಂಚಲ, ಮನೊಳಿ, ಬೆಂಡೆ, ಲತ್ತಂಡೆ, ಬದನೆ, ಹಳ್ಳಿಡಾಪಿನನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇತ್ತೆದ ಸರ್ಕಾರಿ ಗೊಬ್ಬರಡ್ ಮಲ್‌ತ್ದಿನ ತರ್ಕಾರಿ ತಿಂದ್‌ಂಡ ಸೀಕ್‌ಗ್ಲಾ ಕಾರಣಾಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂಚಿನ ರುಚಿತ ಸೊಗಸ್‌ಡ್ ಮಲ್ದಿನ ತರಕಾರಿದ ಒಣಸ್‌ದ ರುಚಿ ತೆರಿದಿನಕ್ಲೆಗೇ ಗೊತ್ತು ತಿಮರೆ ತೊಜಂಕ್‌ದ ಚಟ್ನಿಲು ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಅಯಿತ ರುಚಿಯೇ ಬೇತೆ ಕೋರಿ ರುಟ್ಟಿ ಮೀನ್ ಮರುವಾಯಿ ಕಡಲ್‌ದ ಎಟ್ಟಿನ್ ಮೀನಾದ್ ತಿಂದ್‌ದ್ಲಾ ಈ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು.

ನನ ಜಾತ್ರೆ ಪರ್ಬ ಬತ್‌ತ್ಂಡ ತುಳುವೆರ್ನ ಮೂಡೆ ಪೇರ್, ಗುಂಡ, ಇಡ್ಲಿ ಇಂಚಿನೆನ್ ತಪ್ಪಂದೆ

ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆ ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟ ಕುಲಿಯೆಡಾಂಡ ಮಾತ ನಮೂನಿಡ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ತಿಂಡಿಲೆನ್ ತಿನ್ಪಾದ್ ಕಡೆಕ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಗಿಡಪುನ ಅಡ್ಡೆನೇ ಸೇಮಿಗೆದ ಅಡ್ಡೆ ಅತ್ತಂಡ ನೂಕಡ್ಯೆ. ಈ ಅಡ್ಡೆ ಮಲ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆ ಅಯನ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗೊಡುಂದೇ ಅರ್ಥ.

ಇಂಚ ತುಳುವೆರ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಪುಡಯಿ ಒಲಿತ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಉಂದ್ ಮಾತ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡ್. ನನ ತುಳುವೆರ್ನ ಕಿದೆತಂಚಿ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ಂಡ ಗಿಡ್ದೆರುತ ಗಂಟೆದ ಶಬ್ದ, ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿ ಎರ್ಮೆಲ್ ಮಾತ ದಿಂಜಾ ತೋಜ್ಂಡ್. ತುಳುವೆರ್ನ ಕೊರಳ್ ಕಟ್ದಿನ ಒಂಜಿ ಕೊಡಿ ಕುರಲ್ ಕುಕ್ಕ್‌ದಿರೆ. ಬೆದಿರ್‌ದಿರೆ, ದಡ್ಡಲ್ ನಾರ್‌ಡ್ ಕಟ್ದಿಪ್ಪುವೆರ್.

ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡ್ ತುಳುವೆರ್ನ ಕಾಲದ ಸೇರ್ ಪಾವು ದುಂಬಗ್ ನೆನಪು ಆವರೆ ಬಲ್ಲಿಂದೆ ಇತ್ತೆ ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ. ಚಾಲ್ತಿ ಉಂಡ್. ತುಳುವೆರ್ನ ನಾಲ್ ಪಾವು ಪನ್ನಗ ಸೇರಾದ್, ಅವ್ವೆ ಪದಿನಾಲ್ ಪನ್ನಗ ಅವು ಕಳಸೆ ಆದ್ ಇಂಚ ಅವ್ವೆ ಮೂಜಿ ಕಳಸೆ ಪನ್ನಗ 42ಸೇರ್ ಆನಗ ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಆಪುಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ್ ಕಲ್ಲ್‌ದಾಂತಿನ ಅರಿತ ಗೋಣಿಯೆ ಬನ್ನಗ, ಮುಡಿತ ನೆನಪು ಏರೆಗ್ ಬೋಡು? ಬೈತ ಬಲ್ಲ್ ಬೈ ಮಾತ ಒರ್ತ್‌ದ್ ತುಳುವೆರ್ನ ಶೈಲಿನ್ ಈ ಅರಿತ ಮುಡಿತ ಪದ್ಧತಿ ಮಯಾ ಆವೊಂದುಪ್ಪುನ ಪನ್ನಗ ಬಾರಿ ಬೇಜರ್ದ್ ಸಂಗತಿ ಇಂಚ ಕಟ್ಟಿನ ಮೂಡಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆಡ್ ದಿಂಜಾ ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟಲಾ ಹಾಳಾವಂದೆ ಇಪ್ಪುಂಡ್.

ತುಳುವೆರ್ ಎಣ್ಣೆಗ್ ಕೊಪ್ಪರ್ ಮಲ್ತ್ ಪುಂಡಿನ್ ಪೆತ್ತಲೆಗ್ ಪಾಡುವೆರ್ ಇಂಚ ಕೈತ್‌ದಿನ ತಿಂಡಿಲ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ತುಳುವೆರ್‌ಡ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಎಣ್ಣೆ ಇಪ್ಪುಂಡ್.

ತುಳುವೆರ್ ಮರಿಯಲ ಬರ್ಪುಂಡುಂದ್ ಪನ್ನಗನೇ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗಳ್‌ಡ್ ದುಂಬೇ ಮರಿಯಲದಟ್ಟನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಲೊಲಿತ್ತಿನ ಕೊರಂಬು ಮುಟ್ಟಲೆ ಬಿಜಕ್ಕೈ ತೊಟ್ಟೆ ಪೂರಾ ತಿರ್ತ್ ಕನತ್ ದೀಪೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಏಪಲಾ ಒಮ್ಮತಡ್ ಇಪ್ಪುನಕ್ಲ್. ತುಳುವೆರೆ ಅಕ್‌ಲೆನ ನಿರೆಕರೆನ್ ಲಾಯಿಕ್‌ಡ್ ತೂಪೊನುವೆರ್. ಸಂಬಂಧಿಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸುರುಕ್ ನಿರೆಕರೆ ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಅಕ್ಲೆಡ ಉಂಡ್. ಕೊರ್ದ್ ಕೊನಪಿನ ಪದ್ಧತಿದೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಒರಿಯನ ಇಲ್ಲದ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮ ತೆರಿಯೊನ್ನ್ ಪನ್ನಗ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಕುಷಿ. ಬನ್ನಗ ದಾಲ ಕನಪುಜಿ. ಪೋನಗ ದಾಲ ಕೊನಪುಜಿ. ಈ ಜೀವನೊಡುಪ್ಪುನ ರಡ್ಡ್ ದಿನತ ಆಟಡ್ ಪೊರ್ಲುಡು, ಎಡ್ಡೆಡ್ ದಿನದೆಪ್ಪುನೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಕಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಇಂಚ ತುಳುವೆರ್ನ ಒಮ್ಮತಗ್ ಗುರಿಕಾರೆ ಪನ್ಪಿನಾರ್‌ಲಾ ಇಪ್ಪುವೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಧರ್ಮದೈವಲೆಗ್ ನಾಗ ಬನನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಭಕ್ತಿಗ್ ಪಾತ್ರರಾಪೆರ್. ತುಳುವೆರ್ನ ಧರ್ಮ ದೈವೊಲೆಗಾದ್ ಭೂತದ ಕೋಣೆ ಗುಂಡಲಾ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಆ ಗುಡಿ ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲ್‌ಡ್‌ಲಾ ಲಾಯಿಕ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ಪ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆಲಾ ದೀಪೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಬೂತೊಲೆನ್ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಮಂಚಾವುಡು ನಂಬುವೆರ್. ಇಂಚ ನಂಬಿನ ತುಳುವೆರ್ನ ಧರ್ಮ ದೈವೊಲು ಬಾರಿ ಕಲೆ ಕಾರ್ನಿಕದವು ಆದುಪ್ಪುವ ತುಳುವೆರ್ ಇಂಚಿನ ನಂಬಿನ ದೈವಗ್ ಅಣಿ, ಮಣಿ, ಗಗ್ಗರ, ಕರ್ಸಲೆ ಒಡ್ಯಾಣ, ಬೆತ್ತ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಸೊಂಟ ಪಟ್ಟಿ, ಮುಖ ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಕಂಚಿಪಿತ್ತಾಳೆ, ಬೊಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ್ದ ಪರಕೆ ದೇವೆರೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಸಾವೆರ್. ಇಂಚ ನಂಬಿ ದೈವಗ್ ಸಂಕ್ರಾಂದಿ ಪೂನೀರ್ ದೀದ್ ವರ್ಷೊಗೊಂಜಿ ತಂಬಿಲ ಕೋಲ ಭೂತ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೈವಡ ನಂಬುಗೆ ಗೆತೊನ್ಪೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ನಾಗನ ಬನಕ್ಕ್ಂದೇ ಬೇತೇ ಜಾಗ್ ಬುಡ್ಪೆರ್. ಅಯಿಟ್ ನಾಗನ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟ್‌ದ್

ನಾಗನ ಕಲ್ಲ್‌ದೀದ್ ಅಡೆ ಮಡಿ ಮೈಯಿಲೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂವೊನುವೆರ್. ಇಂಚಿನ ನಾಗನ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ತನು ತಂಬಿಲ ಅಯಿಟ್‌ಲ ನಾಗರ ಪಂಚೆಮಿದಾನಿ ಬಾರಿ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ಕಂಬುಳ ಪನ್ನಗ ಬಾರೀ ಉಮೇದ್. ಕುಕ್ಕುಟ ಪಂಚಾಗನ್ ತೂದ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಗ್ ಪೋನಗ ಪಜ್ಜಿ ಮರಿನ್ ತರೆಗ್ ಸುತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಂಡ ಕೋರಿ ಕಾದುಂಡ್‌ಗೆ ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಕಂಬುಳಗ್ ಪೋಪಿನ ಗಿಡದೆರ್‌ಕ್ ಮೈಪೂರಾ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜಿದ್ ತಪ್ಪಂದೆ ಕುಡು ಮೆತ್ತದ್ ದೀಪೆರ್. ಇಂಚ ಕುಡ್ ಮೆತ್ಪರೆ, ಬಾರ್ ಮೆತ್ಪೆರೆ. ಉಜ್ಜೆರ್ ಬಾರಗುರಿ ಮಾತ ತುಳುವೆರ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಇಪ್ಪುಂಡ್, ಇಂಚಾ ದುಂಬುಡ್ ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲ್‌ಲ್ ಅರಿತ ಮಿಲ್ಲಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಇತ್ತೆ ಮಿಲ್ಲ್‌ದಡೆಗೆ ಪೋಪೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ನ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಪಡಿ ಮಂಚವು ತಪ್ಪಂದೆ ಇಪ್ಪುಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಬೈತ ಮುಟ್ಟೆ ಕಂಗ್ ತಾರೆಬಾರೆಲು ಮಾತ ಸುತ್ತಾ ನಡ್‌ದಿಪ್ಪುವೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಪಾತೆರದ ನಡ್‌ನಡುಟ್ ಗಾದೆದ ನುಡಿಕ್ಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಪರ್ಬ ಪಂಚೆಮಿನ್ ಬಾರಿ ಗೌಜಿಡ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಬಲೀಂದ್ರ ಪೂಜೆದಾನಿ ಕಂಡದಲ್ಪ ತೂ ತುಡರ್ ದೀದ್, ಬಜಿಲ್ ಪಾಡ್ದ್, "ಗ್‌ಲ್ ಕಾಯಿ ಪೋನಗ, ಬೊರ್ಗಲ್ ಪೂ ಪೋನಗ ಆಟಿದ ಅಮವಾಸೆ ಬೊಂತೆಲ್ ಪೋಯಿ ಕೊಡಿ ಪರ್ಬ ಕೂ ಬಲೀಂದ್ರ, ಮೂಜಿ ದಿನತ ಬಲಿದೆತೊನೊಡು ಬಲೀಂದ್ರ" ಇಂಚ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಮಾತ ಸಾಮಾನ್ಲೆಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜಿದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪರ್ಬದಾನಿ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜಿದ್ ಬೆಂದ್ರ್ ಮೀದ್ ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪೊಸಕುಂಟ್, ಚೀಪೆದ ಗಟ್ಟಿ, ಪೊಟ್ಟುಗಟ್ಟಿ, ಮಾತ ಮಲ್ತ್‌ದಾ ಮಾತೆರ್ಲ ಸಂತೋಸೊಡ್ ಇಪ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿಲೆನ್ ಉರ್ದ್‌ದ್ ಪೂ ಕಟ್ಟದ್ ಸೇಡಿ ಪಾಡ್ದ್ ಗೋಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚ ಬಾರಿ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ದಿನೋಲಾ ಪರ್ಬ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂಡೆ ಬಿತ್ತನೆ. ಬೈಯ ಕೊಯಿಪಿನಿ, ಬಾರ್ ರಾಶಿ ಪಾಡ್‌ನ್ ಪರ್ಬ ಮಲ್ಪುನ ಅಂಚಿನ ಆ ದುಂಬುದ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿನ ಕಾಲ ಇತ್ತೆ ಬರಂದಿನೆಕ್ ಈ ಪರ್ಬನ್ ಮದಪಂದೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಆಟಿದ ಅಮವಾಸೆದಾನಿ ಮರ್ದ್ ಪರ್ಪಿನಿ, ಎಳ್ಳಮಾಸೆದಾನಿ, ಸಮುದ್ರ ಮೀಪಿನಿ, ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂದಿದಾನಿ ಮಣ್ಣೆ ಮಲ್ಪುನು, ಪೊಸ ಕುರಳ್‌ನ್ ಪತೊಂದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾವುನ್, ಕೆಡ್ಡಸದಾನಿ, ಅರಿ ಪೊದಿವುನು ತುಳಸಿ ಪರ್ಬ, ಚೌತಿ ಪರ್ಬ, ಅಷ್ಟೆಮಿದಾನಿ ಮೂಡೆ. ಕೊಟ್ಟೆ, ಸೇಮಿಗೆ ಅಡ್ಯೆಇಂಚ ಮಾತ ಮಲ್ಪುವನ ಯುಗಾದಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಬಿಸು ಪರ್ಬೊಗುಲಾ ಮಸ್ತ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಪರ್ಬ ಪಂಚೆಮಿದಾನಿ ಇಲ್ಲ್‌ನ್ ಬಾರಿ ಅಯಿತ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಇಂಚ ತುಳುವೆರ್ನ ಆಚರಣೆಲ್ ಬಗೆ ಬಗೆತವು.

ಮುಗಲ್ ರಾಶಿದ ಚಂದ್ರನ ಬಿನ್ನಯೊ

ಡಿ. ಜಯರಾಮ ಪಡ್ರೆ

ದಾಯೆ ಮೋಕೆನ್ ಮದತ ದಾಯೆ ಬಂಗನ್ ಕನಪ ?
ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ಬಂಧ ದಾಯೆ ಕಳೆಪ ?
ಸೂರ್ಯ ದೇವೆರೆ ದಯೊಟು ಮೂಲಿತ್ತಿ ಸೇರ್ದುಲ್ಲ
ಕಡಲರಾಜನ ನೆನಪು ಮರತೇ ಪೋಂಡ ?

ಒರೊನೆ ತಂಪೇರ್ದ್ ನೀರಾದ್ ಬೂರುವ
ಕುಡಲ ತಂಪೇರ್ದ್ ಗಟ್ಟಿಯಾಪ
ಬೆಚ್ಚ ಶಕ್ತಿದ ಸೂಕೆ ತಾಗ್‌ನಗ ನೀರಾಪ
ಹೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚಗ್ ಗಾಳಿ ರೂಪೊಡಾಪ !

ನೀರ ರೂಪೊದ ನಿನ್ನ ಉಪಕಾರ ಮಾಮಲ್ಲ
ಗಾಳಿ ರೂಪೊದ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಯವೊ ಈ ಪಿನ್ನ ?
ಬೀಜಿ ಗಾಳಿದ ಜೊತೆಟೆ ಪಯೊಣ ನಿನ್ನ
ಮದತ್ ಪೋಂಡ ನಿಕ್ ಉಪಕಾರ ಎನ್ನ ?

ಮುಗಲ್ ರಾಸಿಯೇ ನಿಕ್ಕ್ ಆಸರೆನೆ ಮೂಲತ್ತ್
ಕರೆಟೆ ಬಲಯ ಎನ್ನ ಬೆರಿಸಾಯೊ
ನಿನ್ನ ಮಯಿಮೆದ ನಿಲೆನ್ ತೆರಿಯಂದೆ ಪೋವಡ
ಕೊರಡ ಕಷ್ಟೊನು ಈಲ ತೆರಿಲ ನ್ಯಾಯೊ.

ಕಾತೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ದರ್ಸನೊಗು
ರೋಗೊರುಜಿನೆಲೆನ್ ಮದತ್ ಸಂತೋಸೊಡು
ಅಡ್ವಾದ್ ಉಂತಡ ತೆಲದ್ ಪೋಲ
ಎನ್ನ ಬೊಳ್ಪುದ ಪೊರ್ಲು ಈಲ ತೂಲ.

ಕಿಷ್ಣ ಬಣ್ಣದ ನಿನ್ನ ಕಲೆಂಕ್‌ನ್ ಕಳೆಪೆ
ಪೊರ್ಲ ಬಂಗಾರ್ದ ಬಣ್ಣನಿಕ್ಕ್ ಕನಪೆ
ದಿಂಜಿ ಐಸ್ರೋ ನಿಕ್ ಏಪಲ ಬರು
ಬುಡುದು ಪೋವಡ್ ನಿನ್ನ ಉಡಲ ಉರು.

ಪೊರ್ಲ ರಾಶಿಯಾದ್ ದೂರೊಡೇ ಉಂತುಲ
ಬೊಳ್ಳಿಲೇ ಬೊಳ್ಪುಗು ಪೊರ್ಲು ಕನಲ
ಮುಗಲ್ ರಾಶಿಯೆ ಎನ್ನ ಬಿನ್ನಯೊನು ಮದಪಡ
ಸೂರ್ಯ ದೇವೆರೆ ನಂಕ್ ಗತಿ ಕೇನ್‌ಲ.

ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಪಿಲಿ

ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಒಂಜಿ ಊರು ಒಂಜಿ ಬ್ರಾಣೆ ಇತ್ತೆ. ಆಯನ ಇಲ್ಲಲ್ ಜಿಂಜ ಜನೊ ಎಲ್ಯೆಲ್ಯ ಜೋಕುಳು ಇತ್ತೇರ್. ಜೀವನೊಗು ಬೇತೆ ವಾ ಸಾದಿಲಾ ತೋಜಂದೆ ಬ್ರಾಣೆ ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಜೋಳಿಗೆ ಪಾಡೊನ್ದು ಇಲ್ಲ್‌ಲ್ಲಗ್ ನಟ್ಟೊಣ್ದು ಪೋಯೆ. ದಾನೇಂಡಲಾ ತಿಕ್ಕಿನೈನ್ ಇಲ್ಲಾಡೆಗ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಬಜೊಡು ಜೀವನ ಮಣ್ತೊಂದಿತ್ತೆ.

ಬ್ರಾಣೆ ಒಂಜಿ ದಿನ ಕಾಡ್‌ದ ಸಾದಿಡ್ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪಾಗ ಒಂಜಿ ಪಿಲಿ ಅರ್ಭಟೆ ಕೊರೊನ್ದು ಆಯನ ಎದುರ್‌ಗೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್, ನಿನನ್ ಇತ್ತೆನೇ ತಿನ್ಪೆಂದ್‌ದ್ ಬಾಯಿ ಅಂಗಾದ್ ಉಂತುಂಡು. ಬ್ರಾಣಗ್ ತಿಗಲೆ ಡಬಡಬ ಪಂಡ್‌ಂಡ್. ಪೋಡಿದ್ ಮೈ ಬೆಗರ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಪೋಡಿನ್ ತೋಜ್ಪಾವಂದೆ, 'ಪಿಲಿರಾಯ, ಈ ಎದುರ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕುನ ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ್. ಊರ್‌ದ ಅರಸುಳು ನೂದು ಪಿಲಿಕ್ಕುಳೆನ್ ಬಲಿ ಕೊರ್ದು ಒಂಜಿ ಹೋಮ ಮನ್ಪರ ತಯಾರಾತೇರ್. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪಿಲಿಕುಳೆನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಜೋಳಿಗೆಡ್ ಜಿಂಜಾವೊನ್ದು ಯಾನ್ ಪಿದಾಡಿನಾಯೆ. ಈ ಬಲ ನನ ಪತ್ತ್ ಪಿಲಿ ಆಂಡ ನೂದು ಪಿಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆಲಿತ್ತೆ.

ಪಿಲಿ ಬ್ರಾಣನ ಪಾತೆರೊನ್ ನಂಬಂದೆ "ಈ ಸುಳ್ಳು ಪನಡ. ನಿನಡ ಪಿಲಿ ಗಿಲಿ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನನ್ ಮಂಗೆ ಮಾನ್ಪಡ" ಪಂಡ್‌ಂಡ್.

" ಯಾನ್ ಸುಳ್ಳು ದಾಯೆ ಪನೊಡು ಪಿಲಿರಾಯ. ಬೋಡಂಡ ತೂಲ" ಪಂಡ್ದ್ ಬ್ರಾಣೆ ಜೋಳಿಗೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಕನ್ನಡಿನ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಿಲಿತ್ತ ಎದುರ್‌ಗೇ ಪತ್ಯೆ. ಅಯಿಟ್ಟ್ ತನ್ನ ಮೋಣೆನ್ ತೂದು ಪಿಲಿ ಉಂದು ಬೇತೆ ಪಿಲಿಂದ್‌ದೇ ನಂಬುಂಡು. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಂಡ್. "ಮಾರಾಯ, ಈ ಪಣ್ಣವು ಸುಳ್ಳತ್ತ್. ಈ ಒರಿ ಸಮರ್ಥೆ ಪನ್ಪಿನೈಟ್ ದಾಲಾ ಅನುಮಾನ ಇಜ್ಜಿ. ಎನನ್ ಪತ್ತಂದೆ ಬುಡ್‌ಲಯ ಎನ್ನ ಬಾಂಜಾರೊಡು ಜಿಂಜ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಉಂಡು. ನಿಕ್ಕ್ ತುಂಬಿಯರ ತೀರ್‌ನಾತ್ ಮಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆನ್ ದೆತ್ತೊನ್ದು ಪೋಲ. ಎನನ್ ಬುಡ್‌ಲ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಕೇಣೊಂಡು.

ಪಿಲಿ ಕೊರಿನ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆನ್ ಬ್ರಾಣೆ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಕನಯೆ. ಇಲ್ಲಾಳ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ದುತ್ತಾಯಿತ, ಬಂಗಾರ್ ಕನಯೆ. ಪೊಸ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ತೋಟ, ಕಂಡೊ ಬಿಲೆಕ್ಕ್ ಗೆತ್ತೊಂಡೆ . ಸುಖವಾದ್ ಜೀವನ ಕಳೆಯೊಂದಿತ್ತೆ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಬ್ರಾಣನ ಬುಡೆದಿ ಪಟ್ಟೆಸೀರೆ ಸುತ್ತ್‌ದ್, ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟ ಪದ್ದೊಯಿ ದೀವೊಂದು ಬಂಗಾರ್ದ ಕೊಡಪಾನ ದೆತ್ತೊಂದು ನೀರ್ ಕನಯೆರ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಪೋಯಳ್. ಆತನಗ ಆ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಆಳೆನ ಮೆಗಿಯನ ಬುಡೆದಿ ಬತ್‌ದಿತ್ತಾಳ್. ಅತ್ಯೆ, ಅತ್ಯೆ, ಈರೆಗ್ ಮುರಾನಿ ಮುಟ್ಟ ಮಾನ ಮುಚ್ಚುನಾತ್‌ಲಾ ಕುಂಟು ಇತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ರಾತ್ರಿ ಬೊಳ್ಪಾಯರ ದುಂಬು ಈ ದುತ್ತಾಯಿತ ಪದ್ದೊಯಿಳು ಒಲ್ಪಾಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡಪ್ಪಾ? ಒಲಾಂಡಲಾ ಕಂಡಿಯರ ದಾನೆ ? ಕೇಂಡಳ್.

ಕಂಡುನೆ ದೇಗ್ ಎನ್ನ ಎಜಮಾನ್ಯೆರ್ ಪಿಲಿ ಪತ್ತಿಯರ ಪೋದ್ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕನಯೇರ್. ಅಯಿಡ್ದಾವರ ಉಂದು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್ ಪಂಡಳ್ ಬ್ರಾಣೇದಿ .

ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್ದ್ ಮೆಗಿಯನ ಬುಡೆದಿ ನೀರ್ದ ಕಡ್ಯ ದೆತ್ತೊಂದು ಸರ ಸರ ಇಲ್ಲಾಡೆ ಪೋಯಳ್. ಕಂಡನಿಯನ್, ನಿಕ್ಲ್ ವಾ ಕೆಲಸೊಗುಲ ಆಪುನಾರ್‌ತ್ತ್ ತೂಲೆ. ಈರೆ ಪಲಿ ಕಂಡನ್ಯೆ ಪಿಲಿ ಪತ್ಯರ

ಪೋದು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕನಾಯಿನ. ಈರ್‌ಲಾ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕನವಂದೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರೊಚ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೀರ್ದ ಕಡ್ಯನ್ ಕಂಡನಿಯನ ತರೆಕ್ಕ್ ತುಂಬ್ದು ಪಾಡಿಯಲ್. ಆಯೆ ಬ್ರಾಣನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬಲಿತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆ. "ಬಾವಾ ಬಾವಾ ಈರ್ ಪಿಲಿ ಪತ್ಯರ ಪೋದು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕನಾಯರ್‌ಗೆ. ಎಂಕ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ದೆಪ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಲೆ. ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ಎನ ಬುಡೆದಿ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೊಗ್ಗಿಯರ ಎನನ್ ಬುಡ್ಪುಜ್ಯಾಳ್"ಪಂಡ್‌ದ್ ಬ್ರಾಣಡ ಬಾವೆ ಪಂಡೆ.

ಬ್ರಾಣೆ ಬಾವನ್ ಲೆತೊನ್ದು ಕಾಡ್‌ಟ್ ಪಿಲಿನ್ ನಾಡೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಆತನಗ ಪಿಲಿ ಕಾಡಿಟತ್ತಿನ ಮಾಂತ ಪಿಲಿಕ್ಕುಳೆನ್‌ಲಾ ಬರಿಯರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಮರತ್ತ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಸಭೆ ಮಾಣ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಊರ್‌ದ ಅರಸು ಒಂಜಿ ಹೋಮ ಮಾಣ್ತ್‌ದ್ ನೂದು ಪಿಲಿಕ್ಕುಳೆನ್ ಬಲಿ ಕೊರ್ಪೆಗೆ. ಪಿಲಿ ಪತ್ತಿಯರಾಂದೇ ಒರಿ ಬ್ರಾಣನ್ ಜೋಳಿಗೆ ಕೊರ್ದು ಕಡಪ್ಪುಡುದೇ. ಇಂಚ ಆಂಡ ನಮ್ಮ ವಂಶ ಆಲಿದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ದಾನೆಂಡಲಾ ಸಾದಿ ತೂವೊಡು. ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬ್ರಾಣೆ ಪಿಲಿಕ್ಕುಳೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂರಿಯರ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಭೆ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಮರಕ್ಕ್ ಭಾವನ ಒಟ್ಟುಗು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಬಡತ್ತ್‌ದ್ ಕುಳ್ಳಿಯೆ.

ಪಿಲಿನ ಪಾತೆರ ಕೇಣಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪಿಲಿ "ಇಂಚಲಾ ಉಂಡೊ? ಏರಯೆ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಡೀ ಕಾಡ್ ಗಡಗಡಾಂದ್‌ದ್ ಕುಂಬಾರುನ ಲೆಕ್ಕೊ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಅರ್ಭಟೆ ಕೊರ್‌ಂಡ್. ಈ ಅರ್ಭಟೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಮರಟ್ಟತ್ತಿನ ಭಾವಗ್ ಕೈ ಕಾರ್ ಕುಂಬಾರ್ದ್ ಗೆಲ್ಲ್‌ಡ್ದ್ ಕೈ ಬುಡಿಯೆ. ಧಡಿಲ್ಲ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿಲಿಕ್ಕುಳೆನ ನಡುಕ್ಕೇ ಬೂರಿಯೆ. ಆತನಗ ಮರಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ನ ಬ್ರಾಣೆ"ಭಾವ ದಾಯಿತ ತೂಪಾ, ರಡ್ಡ್ ಪಿಲಿಕ್ಕುಳೆನ ಕೈಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್‌ಲ" ಪಂಡೆ. ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕೊರಿನ ಪಿಲಿ ಮಿತ್ತ್ ತೂಂಡು. ಅಯ್ಯೋ ಮಾಂತೆರ್‌ಲಾ ಬಲಿಪುಲೆ ಪಿಲಿ ಪತ್ತುನಾಯೆ ಮುಲ್ಪನೇ ಉಲ್ಲೆ. ಮರತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲೊಂದುಲ್ಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೊ ಪಾಡ್‌ಂಡ್.

ಬಾಕಿ ಪಿಲಿಕ್ಕುಳು ಮಾಂತ ಬಲಿತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯೊ. ಬ್ರಾಣೆ ತಿರ್ತ್ ಬನ್ನಾಗ ಆಯಗ್ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕೊರಿನ ಪಿಲಿ ರಡ್ಡ್ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ದೆತೊನ್ದು ಪೋಲೆ. ಎಂಕ್ ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಕೊರೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ್. ಬ್ರಾಣೆ ಬಾವನ ಒಟ್ಟುಗು ಊರುಗು ಬತ್ತೆ.

ಪೊಸತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು

ಶಿಲ್ಪೊ ಶಿವಾನಿ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ
ಉಮೇಶ ಬಂಗೇರ ಕುಡ್ಲ **(2001)**
ಮಿತ್ರ ಮಂದಾರ ಪ್ರಭುಸ್ ಕಂಪೌಂಡ್
ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ಎದುರು
ಮೂಡಬಿದಿರೆ
ಪುಟ **56** ಬಿಲೆ **- 40/-**

'ಬೀರೆ ದೇವು ಪೂಂಜೆ'
ತುಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ
ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ (2001)
ಜಾಗತಿಕ ಬಂಟರ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (ರಿ.)
ಮಂಗಳೂರು - 3
ಪುಟ **60** ಬಿಲೆ **- 25 /-**

ಮೂಡೆದ ಮುಳ್ಳು

ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್ ಕಾವೂರ್

ಪದಗಿದ ಬರೆಕಾಂದ್ ಪೆನ್ನ್‌ಗಿನ್ನ್ ಪತ್ತೊಂದು,
ಕಾಕಜಿ ಗೀಕಜಿ ದೆತ್ತೊಂದು ಅಟ್ಟೆಮಿದೆಚ್ಚಿಡ್
ಕಬಿತೆ ಗಿಬಿತೆ ಮುಡೆಯೆರೆಂದ್ ಪೋನಗ
ಮೂಡೆದ ಮುಳ್ಳು ಕೈಕ್ ತಾಗ್‌ಂಡ್ !

ಕಥೆ ಗಿತೆ ದಿಂಜಿನ ಪುಡ್ಕೆನ ಪುಡ್ಕೆನ ಬರವು ಗಿರವು ಬರೆ ಪಾಡ್‌ದ್
ಸಿನೆಮ ಗಿನೆಮದಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರ್ಕಂದ್ ಸಾಲ ಗೀಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಬಡವು ಗಿಡವು ಮದತ್‌ದ್ ರೂಪ ಗೀಪ ನೆಗತ್‌ದ್
ದೂರ ಗೀರ ತೋಜುನ ಟೀವಿ ಗೀವಿ ಗೆಲ್ತ್‌ದ್
ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರೆ ಪೋನಗ
ಮೋಸದ ಮುಳ್ಳು ಕೈಕ್ ತಾಗ್‌ಂಡ್ !

ಉಚ್ಚು ಗಿಚ್ಚು ತುಚ್ಚಿ ಕೈಕ್ ಕಚ್ಚೆ ಬಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟೊಡು, ಪಚ್ಚೆಬೇರ್ ತುಚ್ಚೊಡು
ಮನಸ್ ಗಿನಸ್ ಬೇನೆ ಆಂಡ ಒನಸ್ ತೆನಸ್ ಕೈಪೆ ಆಂಡ
ಪಿರಿತಿ ಗಿರಿತಿ ಪೇರ್ ಪರೋಡು ತಪ್ಪು ಗಿಪ್ಪು ತೆರಿಯೊನೊಡು
ನ್ಯಾಯ ಗೀಯ ಮದತಿ ಮಂದೆ ಸತ್ಯ ಮಿಥ್ಯ ತೆರಿಯೊನಂದೆ
ಧರ್ಮಗಿರ್ಮ ದಾಂತಿ ಬದ್‌ಕ್ ಬದ್‌ಕೆರೆಂದ್ ಪೋನಗ
ಇಸತ ಮುಳ್ಳು ಕೈಕ್ ತಾಗ್‌ಂಡ್ !

ಕೆರ್ಪಿಗಿರ್ಪಿ ಪರ್ತೆಕತ್ತಿ ಕಾಪು ಗೀಪು ಅಪ್ಪೆ ಒರ್ತಿ
ಪಾಪ ಗೀಪ ನಡತಿನಡೆಟ್ ಧೂಪ ದೀಪ ಅಲ್ರ್ಲು ಕಳೊಟು,
ಕೋಪ ತಾಪ ಏರಿ ತರೆಟ್ ಶಾಪ ಸಾರಿ ಧರ್ಮತಲೊಟು
ಸಾವು ಗೀವು ಸೇರಿಕರೆಟ್ ಕರ್ಲ್ ಗಿರ್ಲ್ ಮೋಕೆ ಬಲೊಟು
ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತೆರೆ ಪಾರ್ ಬನ್ನಗ
ತೂರಿದ ಮುಳ್ಳು ಕಾರ್‌ಗ್ ತಾಗ್‌ಂಡ್ !

ಬಡವೆ ಗಿಡವೆ ಆದೊರಿ ಬರವು ಗಿರವು ದಾಂತೆ ಸರಿ
ಜಾಲ್ ಗೀಲ್ ಜತ್ತ್ ತೂದು ಸೋಲ್ ಗೀಲ್ ನೆಂಪು ದೀದ್
ಕಾಸ್ ಗೀಸ್ ಬೋಡು ಪಂದ್ ಕಾರ್ ಗೀರ್ ಪತ್ತಿಯೆಂದ್
ದೋಲ್‌ಗೀಲ್ ದುಡಿ ಪಾಡ್‌ದ್, ಮೇಲ್ ಕೀಳ್ ಮದೆಟ್‌ದೀದ್
ಮದಿಪು ಗಿದಿಪು ನಟ್ಟ್‌ನಗ
ಮಾನದಾಂತಿ ಮಾರಿ ಮುಳ್ಳು ಕೈಕ್ -ತಾಗ್‌ಂಡ್ !

ಪರ್ಬಗಿರ್ಬ ಬದ್‌ಕ್ ಪೊರ್ಲು ಪರ್ವ ಗಿರ್ವ ಕಾಲ ಅರ್ಲು
ದೇವೆರ್ ದಿಂಡೆರ್ ಗುಂಡೊಡುಪ್ಪಡ್
ಅಮ್ಮೆರ್‌ಗಿಮ್ಮೆರ್ ಆಶ್ರಮೊಡುಪ್ಪಡ್
ಪನ್ಪಿ ಗಿನ್ಪಿ ಜೋಕುಲು ತಿನ್ಪಿ ಪನ್ಪಿ ಪೊಂಜೊಲು
ಬದ್‌ಕೆರೆಗಾದ್ ತಿನ್ಪನಾ ತಿನಿಯೆರೆಗಾದ್ ಬದುಕುವನಾ ?
ಮಂಡೆ ಗಿಂಡೆ ದಾಂತಿನ ಮರ್ಮತೆರಿಯೆರೆ ಪೋನಗ
ಕೋಕಯಿದ ಕೂಳಿಡಿತ್ತಿ ಮೂಡೆದ ಮುಳ್ಳು
ತರೆತೆನರೊಕು ತಾಗ್‌ಂಡ್ !

ಮದಿಪುದ ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್

200 ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ,
ಡೋರ್ ನಂ. 5-31/2
ಕಬ್ಬಿನಹಿತ್ಲು, ಇಡ್ಯಾ
ಸುರತ್ಕಲ್ - 574158

201 ಟಿ. ರಮೇಶ್ ಕುಲಾಲ್ ಬಾಯಾರ್
Kಐಸಿರಿ, ತಾಳ್ತಜೆ
ಅಂಚೆ ಚಿಪ್ಪಾರ್, ವಯಾ ಉಪ್ಪಳ
ಕಾಸರಗೋಡು

202 ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ
ನಂ. 1291, 8ನೇ ಕ್ರಾಸ್
27ನೇ ಮೈನ್, 1ನೇ ಫೇಸ್,
ಜೆಪಿನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು

203 ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಶಿವಕುಮಾರ್
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
ಮದ್ರಾಸ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ,
ಚೆನ್ನೈ -600005

204 ಶ್ರೀಧರ ಶೆಟ್ಟಿ
'ದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ'
ಡೋರ್ ನಂ 11-23-5
ತಡಂಬೈಲು, ಸುರತ್ಕಲ್

205 ಶೀಲ ಮನೋಹರ್ ರಾವ್
'ರಾಮ ರಾವ್ ಪಾಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್
829/ 2, ಪೂನಾ ಮಲೆ ಹೈ ರೋಡ್
ಕಿಲ್ಪಾಕ್ ಚೆನ್ನೈ 600010

ಕುರುವೆಡ್ ದಿಂಜದಿ ದೆಂಜಿಲು

ಕೆ. ಉಷಾ ಪಿ. ರೈ

ದಿನೊಲಾ ಪೇಪರ್ ಬುಡ್ಪಾನಗ ಓದರೆ ತಿಕ್ಕುನ ಸುದ್ದಿಲೆನ್ ಕೇನ್ನಗ
ಏಪನಾ ಕೇಂಡಿನ ಕತೆ ಒಂಜಿ ನೆಂಪಾಪುಂಡು
ಅವು ದೆಂಜಿಲೆನ ಕತೆ! ಉಡಲ್‌ದಿಂಜಿ ವ್ಯತೆ !
ಮೀನ್‌ಲೆನ್ ಪರದೇಶೊಗು ಕಡಪುಡ್ಯರೆ ಕುರುವೆಲೆಡ್ ದಿಂಜದ್ ಕಪ್ಪಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ
ಬೇತೆ ಮೀನ್‌ಲೆದ ಕುರುವೆಲೆನ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್,
ಆಂಡ ದೆಂಜಿಲೆದ ಕುರುವೆಲೆ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟ್‌ದಿಜ್ಜಾಂಡ್.
ಅವೆನ್ ತೂದೊರಿ ಕೇಂಡೆಗೆ ಅಲ್ಪನೇ ಇತ್ತಿ ಪರದೇಶದಯಡ
ಅವು ದಾನೆ ದೆಂಜಿಲೆ ಕುರುವೆಲೆ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟ್‌ದ್‌ಜೆರ್ ?
ಅವು ಪುಡೆರೊಂದು ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪುಜನಾ ?
ಪರದೇಶದಯೆ ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್ ಆ ಕುರುವೆಲೆನ್ ಸಮ ತೂವರೆ ಪಂಡೆಗೆ
ಇಂಬೆ ತೂಯೆ ತೂವೊಂದೇ ಕುಲ್ಲಿಯೆ
ಒಂಜಿ ದೆಂಜಿ ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತರ್‌ನಗ
ರಡ್ಡ್ ದೆಂಜಿಲು ತಿರ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಕಾರ್ ಒಯ್‌ತ್ತೊಂದು ಇತ್ತಗೆ
ದೆಂಜಿಲು ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತೆರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ.
ಆಯೆ ಪಿರ ತೆಲ್ತ್ ಪಂಡೆಗೆ ಉಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ಯಾಚ್!
ಕೇಂಡಿನ ಇಂಬ್ಯೆಲಾ ಒಂಜಿ ದೆಂಜಿ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ತೆಲ್ತೆಗೆ !
ಆ ತೆಲಿಕೆಡ್ ನಮ್ಮ ದೇಶೊನೆ ತೂದು ತೆಲ್ತಿಂಚಿ ಗೇಲಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.
ನಿಜ ತೂಂಡ ನಮ್ಮ ಕತೆಲಾ ಆಂಚನೆ ಅತ್ತ್ ?
ದಿನಾಲಾ ಪೇಪರ್ ಬುಡ್ಪಾಂಡ ಅವ್ವೆ ಕತೆ!
ಒರಿಯನ ಕಾರ್ ನನೊರಿ ಒಯ್ಪುನ, ಆಯೆ ಬೂರುನಗ ನನೊರಿ ತೆಲ್ಪುನ
ಉಂದು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮೊಗು ಆಂಟ್‌ದಿನ ಶಾಪ.
ಮಿತ್ತ್ ಪೋಪಿನಕ್ಲೆನ್ ನಂಕ್ ತೂವರೆ ಆಪುಜಿ,
ಏರೆನ್‌ಲಾ ಮಿತ್ತ್ ಪೋವರೆ ನಮ ಬುಡಾಯ ತಿರ್ತ್ ಒಯ್ತುದೇ ತೀರುವ !
ಒಂಜಿ ದಿನ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೆ ಬೂರುವ.
ಅಂದ್! ಒಲ್ಪ ತೂಂಡಲಾ ಈ ದೆಂಜಿಲೆನನೆ ಗೊಬ್ಬು,
ಕುರ್ಸಿಗು ದುಡ್ಡುಗ್ ಲಡಯಿ ಪಗೆ ಮೋಸ
ಅಯಿಕ್ಕಾದೊರಿಯನ ಕಾರ್ ನನೊರ್ಯೊಯ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಪಾಡುನವೇ ಗೊಬ್ಬಾಟ
ಈ ಒಯ್ಪಾಟದ ಗೊಬ್ಬಾಟೊಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಕಂಗಲಾಯಿನ ಜನಕುಲೆಗ್
ಪರಿಹಾರ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬೇನೆದವೇ ಸುದ್ಧಿ
ಉಂದೆನ್ ಪೂರ ತೂನಗ ಕಣ್ಣೆದುರು ಬರ್ಪುಂಡ್ ಆ ತೆಲಿಕೆ!
ಈ ದೇಶದ ಜನ ಮಾತ ದೆಂಜಿಲಾದ್ ಪುಡೆರೊಂದುಪ್ಪುನ
ಈ ಜಂಬುಳಿ ಕುರುವೆಡ್ ಒಂಜೆತ ಕಾರ್‌ನೊಂಜೊಯ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ

ಮಂದಾರದಾರ್ - ಪೊಳಲಿದಾರ್

ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ

ಇನಿ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊದ ಕನ್ನಡ ರೂಪೊ, ಮೂಲ ಕವಿಯೇ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಅನುವಾದ, ಪ್ರಕಟ ಆವೊಂದುಪ್ಪುನ ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು, ತುಳು ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ, ಅಂಚನೇ ಕನ್ನಡ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ಪುರ ಕಾರಣವಾಯಿಂಚಿ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ್ ಸಂಸ್ಮರಣೆ ಮಲ್ಪೊಡಾದ್ ಬತ್ತಿನವು ದಿಂಜ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಇನಿತ್ತ ಈ ಸಂಭ್ರಮೊನ್ ಪೊಳಲಿದಾರೆ ಎದುರು ಉಂತುದು ನಡಪುಡೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಬಾಗ್ಯ ಆರೆಗ್ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ದಾಂತೆ ಪೋಂಡು. ಮಂದಾರದಾರೆನ ಒಟ್ಟುಗು, ಆರೆನ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯೆ ಈ ಸಮಾರಂಬೊದ ಕಾರಣಕರ್ತೆ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಬಹುಶಃ ಸನ್ಮಾನ ಆವೊಡಾಯಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಇರ್ವೆರನಲ ಸಂಸ್ಮರಣೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಆವೆನ್, ದೇವೆರೆ ಸಂಕಲ್ಪೊಗು ಬುಡ್ಕೊ.

ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಬಟ್ರ್‌ಲಾ, ಪೊಳಲಿದಾರ್‌ಲ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವವಾಯಿನ ಜೊತೆ. ಕೇಶವ ಬಟ್ರ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಕೊರ್ನ ಕತೆ ಆಧುನಿಕ ತುಳುಟ್ಟು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚನೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಸಾಮಾರ್ತಿಗೆ ಉಂಡುಂದು ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ತ್ಂಡ್. ಕಲೆಟ್ಟ್, ವಿದ್ವತ್ತ್‌ಡ್, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊಡು ಎತ್ತರೊಗು ಏರ್ದಿತ್ತಿ ಮಂದಾರೆರ್, ಬರೆಪಾಟಿಗೆಟ್ ಒಂತೆ ಪಿರನೇ ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಪಡೆಯಿನ ಅನುಭವೊನು ದಿಂಜಾವೊಂದಿತ್ತಿನವು ಒಂಜೇ ಸಾರಿ ಅವು ಗಮಲ್‌ದ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ರಾಮಾಯಣ ಮಂದಾರವಾದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್, ತುಳುತ್ತ ಭಾಗ್ಯಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೇಂಡ್.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊ, ಒಂಜಿ ಭಾಷಾ ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಅಯಿಟ್ಟ್, ಬಾಕಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಳೆಲೆಕ್ಕೊ, ವಸ್ತು ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿ, ದಾರ್ಶನಿಕತೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಕವಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಅತ್ತ್, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಏರ್ತೆದ ಕ್ರಮ ಅಯಿತ ಶಬ್ದೊಲು, ಜಾಗೆದ ಪೊರ್ಲು, ಪ್ರಯೋಗ ವಿಶೇಷ, ವಾಗ್ರೂಡಿಳೆನ್ ಮಾತ ಕಾವ್ಯೊಡು ಕೊಂಡಪ್ಪಿನವು, ಬೊಕ್ಕ ತೌಳವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ರಾಮಾಯಣೊನು ತೋಜವುನವು ಅಯಿತ ಉದ್ದೇಶ. ಕಾವ್ಯೊಡಿತ್ತಿ ವರ್ಣನೆ, ಪುಗರ್ತೆ, ಭಾವನೆ, ಸಂವಾದ, ನೆರಡ್ಡೆ -ಮಾತೆಟ್ಲ ತುಳುತನ ಜೀವ ಜೀವ ತೋಜುಂಡು. ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚನಾ ದೃಷ್ಟಿಡ್, ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿದ ಬೇಲೆನ್ ಆರ್ ಬೀರದ ಬೊಳ್ಪು ಕಾವ್ಯೊಡು ಮಲ್ತ್‌ನ ತೋಜುಂಡು.

ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಕವಿಯಾದ್ ಏತ್ ಮಲ್ಲಾಯೆರೊ, ಆತೇ ದಿನ್ನದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಆರೆಗ್ ಕಲಾವಿದೆರಾದ್ ದುಂಬೇ ಬಯ್ಯ್ದ್ಂಡ್. ಭಾಗವತೆ, ಅರ್ಥದಾರಿ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ವಿಭಾಗೊಡು ಸಮಸಮ ಯೋಗಿತೆ ಇತ್ತಿ, ಕೆಲವೇ ಕಲಾವಿದೆರೆಡ್ ಆರ್ ಒರಿ. ಆರೆನ ಭಾಗವತಿಕೆಡ್ ಕುಡ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಪಂಡ, ಆಧುನಿಕ ದಕ್ಷಿಣಾದಿ ಶೈಲಿಡ್, ಬೊಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಶೈಲಿಡ್, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್, ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಮಿಶ್ರ ಆವಂದೆ, ಪದ ಪಣ್ಪೆ ತಾಕತ್ತ್ ಆರೆಗಿತ್ತ್ಂಡ್.

ರಾಗೊಳೆನ ನಿಖರ ಜ್ಞಾನಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರೆನ ಈ ಸಾಮಾರ್ತಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಮ್ಮಟ ಶಿಬಿರ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ನಡಪ್ಪಯಿ ತರಬೇತಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಲೆಡ್ ಪ್ರಕಾಸೊಗು ಬತ್ತ್ಂಡ್.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊಡು ಮಂದಾರೆರ್ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲಾರ್. ಆರೆನ ಸ್ನೇಹ ಪರತೆ, ಬಡಪತ್ತ್‌ನ್ ತೋಜವಂದೆ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಆತ್ಮಗೌರವ, ಔದಾರ್ಯೊ, ಸಜ್ಜನಿಕೆಲ್ ಆರೆನ್ ಮುಟ್ಟಡ್ ತೂಯಿನಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾವು.

ಆರೆನ ಮಲ್ಲಗುಣನೇ ಕಾರಣವಾದ್ ಪೊಳಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್‌ಲಾ ಆರ್‌ಲಾ ಮುಟ್ಟ ಆಯೆರ್.

ಇಲ್ಲಡಿತ್ತಿ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಳೆಡ್ದ್, ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಇಲ್ಲಗೊಂತೆ ದೂರ ಆವೊಡಾಂಡ್, ಎದ್ಯೆಲಾ ಮುಂದರಿಪೆರೆ ಕಷ್ಟ ತೋಜ್‌ಂಡ್. ಈ ಸಂದರ್ಭೊಲೆಡ್ ಆರೆನ್ ತನ ಜೋಕ್ಲೆಡ್ದೊರೀಂದ್, ಆಸ್ರಯ ಕೊರ್‌ದ್, ಸಾಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಪೀಸ್ ಕೊರ್‌ದ್, ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಪೋವರೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ದು ಬುಳೆಪ್ಪಯಿನಾರ್ ಮಂದಾರೆರ್. ಉಂದು ಐವ ವರ್ಸ ದುಂಬುದ ಕತೆ. ಜಾತಿಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಎನ್ನಂದೆ ಭಟ್ರ್ ತೋಜಯಿನ ಈ ಔದಾರ್ಯ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲೆ.

ಅವ್ವೆನ್ ಯೇಪೊಲ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ದೀವೊಂದು, ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ್ ಋಣ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಶಿಷ್ಯೆ ಪೊಳಲಿದಾರ್. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಪ್ರಕಟನೆಡ್ ಆರ್, ಬೆಳಗಾಮುದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿ, ದಿ. ಎಂ. ಬಿ. ಸಾಮಗೆರೆನ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದ್, ವಜ್ರದೀಪ ಪ್ರಕಾಶನನ್ಪಿ ಪುದಾರ್‌ಡ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಯ್ತ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದೊನು, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಯು. ಆರ್. ಅನಂತ ಮೂರ್ತಿಯೆರೆನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಡ್ ಪ್ರಕಟನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕಾರಣ ಆಯೆರ್. ಅಂಚನೆ, ಆರೆನ ಕಾಯಿಲೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲಾ ಮಲ್ಪಯಿನ್ನಿ ಪೊಳಲಿದಾರೆ.

ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ನಿಧನ, ಕನ್ನಡೊಗುಲಾ ತುಳುಕ್ಕುಲ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ನಷ್ಟ. ಲೇಖಕೆರಾದ್‌ಲ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಸಾದನೆ ಮಲ್ಲ ಉಂಡು. ಆರೆನ ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು, ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನೊಲು, ಪರಿಚಯದ ಬರವುಲು ಒಂಜಿ ಪಕ್ವವಾಯಿನ, ಸಮತೂಕದ, ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ರಚನೆಲು. ಮಂಗಳೂರು, ಮಣಿಪಾಲ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಬೆಳಗಾಂ, ಹಿರಿಯಡ್ಕ, ದಿಲ್ಲಿ ಇಂಚ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ಮಾತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೊಳೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ ದಿಂಜ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಯೇತೋ ಸಾಹಿತಿ, ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಮೆರಪ್ಪೆಯೆರ್. ಕೆಲಸ, ಅಚ್ಚ್‌ಕಟ್ಟ್‌ಲೆಡ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಒಂಜಿ ಮಾದರಿ, ಒಂಜಿ ಆದರ್ಶ.

ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್, ಕೆಲವೆರ್ ಹಿರಿಯರೆ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರೀ ಗೌರವ. ಅಕ್ಲೆ ಪಾತೆರೊಡು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊಡು ವಿಶ್ವಾಸ . ಸೇಡಿಯಾಪು, ಕಯ್ಯಾರ, ತೆಕ್ಕುಂಜ, ಏರ್ಯದ ಆಳ್ವೆರ್, ಇಂಚ ಅರೆನ ಆಚಾರ್ಯ ವೃಂದ. ಅಯ್ಟ್ ಮಂದಾರದಾರೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ. ಆಚಾರ್ಯ ಋಣೊನು ಸರಿಯಾದ್ ಸಂದಾಯಿನಾರ್ ಪೊಳಲಿ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಬುಡುಗಡೆದಾನಿ, ಕವಿ ಮಂದಾರೆರೆಗ್ ಬಂಗಾರದುಂಗಿಲ ಪಾಡ್ದ್ ಸಂಮಾನ ಮಲ್ತಿನ ಡಾ. ವಿರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ಇನಿತ್ತ ಈ ಉದಿಪನೊಗ್‌ಲ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್ದ್, ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಲ್ತಿನ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ. ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಪೊಳಲಿದಾರೆಗಿತ್ತಿ ಗೌರವ ಬಾರೀ ವಿಶೇಷ. ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆಗ್ ಆರ್ ಮುಟ್ಟದ ಒರಿ ಅಭಿಮಾನಿ, ಮಿತ್ರೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮಂದಾರ -ಪೊಳಲಿ ಇರ್ವೆರೆ ಒಟ್ಟುಗು ಏತೋ ಕೆಲಸೊಳೆಡ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಿ ಬಾಗ್ಯ ಪಡೆಯಿ ಯಾನ್, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿನ್, ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಕೊರೊಂದುಳ್ಳೆ. ಪೊಳಲಿದಾರೆನ್ ದಿವಂಗತಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಮನಸ್ಸ್ ಒಪ್ಪಂದಿನ, ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬೇನೆದ ಸಂಗತಿ.

(ಉಜಿರೆ ಎಸ್. ಡಿ. ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿದ ಬುಡುಗಡೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮಲ್ತಿನ ಸಂಸ್ಮರಣ ಭಾಷಣೊದ ತಾತ್ಪರ್ಯ)

ಸಾಪೊದ ಪಲೊ !

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ

ಬೋಡ ಬುಡು ಬುಡು ಬೋಡ ಬಿರುಕ್ಕಾರ
ದೂಂಗುಗೊಬ್ಬುಡುಯಿತ್ತಿಯಿನೆ ಪಕ್ಕಿಲೆಡ್
ಒಂಜಿ ಕೆರ್ದೆ ಬುಡ್ಯನೆ ಪಾಪಿ
ನಿಕ್ಕೊದಗಂದುಪ್ಪಂದ್ !
ಅವ್ವೆಗತಿ ದಿನೊನಿತ್ಯೊ
ಅರ್ಪುಬುಲಿಪುಡೆ ಕರಿಪ್ಪಿ ತಿತಿ
ಮಾನಿಷಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ
ತ್ವಮಗಮ:ಶಾಶ್ವತೀ ಸಮಾಃ
ಯತ್‌ಕ್ರೌಂಚ, ಮಿಥುನಾದೇಕ
ಮವಧೀಃ ಕಾಮಮೋಹಿತಂ

ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿನ ಉಡಲ್ ಕರಗ್ಗ್‌ದ್ ಕೋಪೊದ ರೂಪಾದ್ ಪಿದಾಯಿದೊರಿನ ಈ ಸುಲೇಕೊದ ಪರಿಪ್ಪು ರಾಮಾಯಣೊದ ಸಾರೊ ಸರ್ವೆಸೊ.

ಪಿರಾಯೊದ ಪೋಕುದ ಈ ಕಾಲೊ ಯಾನ್, ಮುದುರ್ದು ಮೂಲೆಡುಪ್ಪಿ ಪೊರ್ತು, ಆ ಸುಲೇಕೊ ಪಿರ ಪಿರ ಎನ್ನ ಮನಸ್‌ಡ್ ದುನಿತ್ತ್ ದುನಿತ್ತ್‌ದ್ ಮಗ್‌ರ್ದನಿ ಕೊರೊಂದೆ ಉಂಡು. ನೆತ್ತ ಅಚ್ಚರೊ ಅಚ್ಚರೊಲಾ ಮಸೆಯಿ ಬಿಸತ್ತಿದ ಅರುವಾದ್, ಯೆನ್ನ ತಿಗಲೆನ್ ಕುರೆವೊಂದೆ ಉಂಡು. ಬೇಡೆ ಆದ್ ಯಾನ್ ಯೇರೆಗ್‌ಲಾ ಬೋಡ್ಚಂದಿನಯೆ ಆದ್ ಕರಿತ್ತ್‌ನ ಆ ಕರಿದಿನೊಕ್ಕುಲೆನ್ ನೆನೆತ್ತ್ ನೆನೆತ್ತ್‌ದ್ ಯಿನಿ ಆ ಬೇನೆಡ್ ಬೆಂಗೊಡಾಂಡ್. ಬೋಂಟೆದ ಕಲಟ್ಟ್ ಆನಿ ಗಟ್ಟದ ಪುಡೆಡ್ದ್ ಕಡಲಬರಿ ಮುಟ್ಟ ಬೋಂಟೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಸುರುತ್ತ ಸಾಹಿತಿಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆದ್ ಮಿರೆಯಿನ ಯಾನ್ ಆನಿ ಕಡ್ಮೆ ಹೆಗ್ಗಳ್ಮೆಡ್ ಉರ್ಬುದಿತ್ತೆ. ಅವ್ವೇ ಯಾನ್ ಯಿನಿ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಕೊಲ್ಲುದು ತುಲ್ಲರುನ ಜೋಡಿ ಪಿಲಿಕ್ಕುಲೆ ಅರೆಬ್ಬಾಯಿ, ಅತ್ತ್ ಅರ್ಪು ಬುಲಿಪ್ಪುಗು ತಗ್ಗ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಪೋತೆ. ಬೋಂಟೆದ ಪಿತ್ರೊನೆತ್ತಿ ಮಿತಾರ್ದ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಮಲ್ತಿ ತಪ್ಪುಗು ಅಮಲ್ ಬಿರಿನಗ, ಮರ್ಕೊ ಸಂಕೊಟೊಡು ಪುಡೆರುನಯನಂಚ ಆತ್‌ಂಡ್ ಯಿನಿ ಯೆನ್ನ ತಿತಿಗತಿ.

ಆನಿ ಊರುದಕುಲೆ ಎಡ್ಡೆಪುಗು ಅಕುಲೆ ಕಲಕಂಡೊ ಕೈಕಂಜಿ ತಿರಚ್ಚನೆ ಸರ್ಕಾರೊದ ನೀತಿ ಮುರ್ಗೊಲೆನ್ ತೂಯಿನವುಲು ಗುಂಡು ಪಾಡ್ದ್ ಕೆರ್ಲೆಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಕಾಲೊ, ಅಂಚಾದೇ ಯಾನ್ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ನಿ. ಆಂಡಲಾ ಆಯಿನ ಪಿರಾವುಡು "ಯೆನ್ನ ಜವಾನ್ಯೊದಾಕುಸಿ, ಅಯಿಸಿರೊದ ಎರ್ಕ್ಯ ತಾನೊದಾ ಮದಿಪು, ವಿವೇಕೊದಾಂತಿನ ತುಡಿಪ್ಪುನ ನಾಲೊಂಜಿ ಕೂಡ್‌ಂಡ ಬೊಕ್ಕೊ ದಾದವು ಬೋಡು ಕಾಲೊಮಗ್ರ್ಯಯರಾನ್ಪಿ ಸುಭಾಷಿತ ದಂಚ ತುಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೆತ್ತೆರ್ ದಾಂತಿನಯೆ ಮಾಲ್ಪಿ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಯಿತ್ತೆ ಪೇರ್ ಗುತ್ತು ದುಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಅಂಗಲ್ಪು ಬರ್ಪೆ. ಗುತ್ತಿಪೇರ್ ಆರ್ತ್‌ಂಡ ಪಿರ ತಿಕ್ಕೊ? ಪುಚ್ಚೆನೆ ನಕ್ಕೊಡಾತೆ. ಅಪಗ ಯಿಂಚಿನ ನಮಕ್‌ಲಾ ಸಂಕೋಟಯಿದ್ಯಾಂಡ್? ಯಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಿಂಚಿತ್ತಿ ಕಾಲೊ ಮಗ್‌ರುನ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತ್‌ದಾಂಡಲಾ ಯೆನ್ನ ಬೋಂಟೆದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆನ್ ಊರು ಪರ ಊರುದಕುಲೆಗ್ ತೋಜಾದ್ ಅಕುಲೆಡ್ದ್ ಸೈ ಅಬೇಸ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಪು ಪೇರಾಸೆ

ಸೇವೆನ್ನ ಮುದೆಲ್ ಅವ್ವೇತ್ ಪಿಲುಕ್ಕುಲೆನ್ ಕೆರ್‌ದ್ ಪಿಲಿತ್ತ ಮದಿಮ್ಮೆಗ್ ಬಾಸಿಂಗೊ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬಿರ್ಸ ಬೋಂಟ್ರೆರೆಡ್ಡ್ ದೇಸೆಪಾಡ್ವಾವೊಂದು ಪಿಲಿ ಜತ್ತುಂದು ಪುದರ್ ಕೇಂಡಿಕಡೆ. ಕೊಂಬ ಆನೆಲು ಜವೆರಿಕರಡಿಲು ಕಲ್ಲಾನೆದ ಲೆಕೊಂದಿ ಪಂಜಿಲೆ ಪುಂಡು ಪುಂಡು. ಕಾಟ ಕಡಮ್ಮ ಉರೆಕ್ಕುಲೆ ಪಡೆ, ಬುಡಿ ತಾರೆದಾತ್‌ತೋರೊ ಉದ್ದೊದ ಸಂಕಬಳೆ ಕದಿಕೆದಾತ್ ಎತ್ತರೊಗೂ ಉಲ್ಲುರ್ ಪಾಡಿಪೆರ್ಮರಿ. ತುಡೆತ್ತಾತ್ ತೋರೆರೊದ ಪಿಲಿಕಂದಡಿ ಬೊಳ್ಳಂದಡಿಲು ಯೇತ್ ಯೇತ್‌ರೊ ಕರ್ಟುಕಡ್ಪುದ ಪಿರಾಣಿಲುಚ್ಚುಲು, ಯೆನ್ನ ಬೆಡಿತಾ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೆರ್ಪುನವು ಎನ್ನಾದರ್ಲೊಂದು ಎನ್ನಿದೇ ಯಾನ್. ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ನಿಂದ್ ಎಂಕ್ ಅಪಗ ಸಂತೆಸೊ ಅತ್ತಂದೆ ದುಕ್ಕೊ ದನಿ ಕೊರ್ನವುಯಿದ್ದಿ.

ಆಂಡ ಯೆನ್ನ ಉಡಲ್‌ನ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಮಾಯಂದಿ ಗಾಯೊ ಕೊರಿಚಿತ್ರೊ ದೊಂಗು ಗೊಬ್ಬುದ ಪೊರ್ತು ಈಲೋಕೊನೇ ಮದತ್ತ್‌ದ್, ಸುರುತ್ತ ಅನುಬವೊದ ಕೊಟ್ಟಾನ ಕೊಡಿಟ್ಟ್ ಯಿಂಚಿ ಪದ ಗೇನೊಗೇ ಪಕೊದಾಂತೆ, ಒಂಜೆನೊಂಜಿ ಅಗತ್ತ್‌ದುಪ್ಪಂದಿ ತಿತಿಟ್ಟ್‌ಯಿತ್ತಿ ಜೋಡಿ ಪಿಲಿಕ್ಕುಲೆನ್, ಗುಂಡು ಪಾಡ್ಡ್‌ಕೆರಿ. ರಕ್ಕಸ ಕೆಲಸೊ ಕೊಲೆ !

ಯೆನ್ನ "ಈಡೊಂದು ಹುಲಿಯೆರಡು" ಪುಸ್ತಕೊ ಮೃಗಯೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಯಿಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವೊದ ಚಿತ್ರೊನು ನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬು ವಾ ಬಿರ್ಸಬುದ್ಯಂತ ಬೋಂಟೆಗಾರೆಲಾ ಬುಡ್ವಾದ್ ಪಿಲಿ ಆಯಿನ ಸರ್ರೊನು

ಕೊರ್ತ್‌ಜೆಂದ್ ಪನ್ಪಿನಾತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಕೊರ್ನ ಕಡ್ಮೆ. ಈ ಜೋಡಿ ಪಿಲಿಕ್ಕುಲೆ ಬೋಂಟೆದ ಕತೆನ್ ಓದಿನ ವರ ಕವಿ, ಕುವೆಂಪು, ಡಾ. ಕಾರಂತ, ಹ.ಮಾ. ನಾಯಕ, ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನ. ಕನ್ನಡ ಲೋಕದ ಗಣ್ಯ ಸಾಹಿತಿಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅದ್ಭುತ ರಮ್ಯಂದ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕೊ ಬರೆದ್ ಕೊರಿ ಕಡ್ಮೆ ಆ ಚಿತ್ರೊನು ಯಾನ್ ಬರವುಡು ಬರೆದ್ ಕೊರಿ ರೀತಿಗ್ ನಡತ್ತಿ ಕತೆಕ್ಕ್ ಎಣ್ಮೆದ ಏಳ್ ಬಾಗೊತಾತ್ ಎತ್ಪಾಸಿಯಿದ್ದಿಂದ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕೊ ಬರೆಯಿ ಬರವಣಿಗೆ ಅವು.

ಬೋಂಟೆ ನಿಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತ್. ಅಯಿನ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಗು ಬರವಣಿಗೆದ ರೂಪೊಡುಲಾ ಜೈತ್ ಕೊರ್ಯೆ ಪನ್ಪಿ ಪುಗಾರ್ತೆ ಎನ್ನ ತರೆಕ್ಕ್ ಕೊಂಬು ಮೂಡಿಲೆಕೊ ಆಯಿನಿ ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತ್ ಆ ಕೊಂಬುಗು ಗೊಂಡೆ ಕೋತಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್.

ಯಿತ್ತೆ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಏತೇತೋ ಅನುಭವವೊಲೆನ್ ಅನುಬವಿತ್‌ದ್ ಆ ಪೆಟ್ಟ್‌ಲೆಡ್ ಬೆಂಗ್‌ದೆ ಬೈತ್‌ದ್ ಯಿನಿ ಹದೊಕ್ಕು ಬತ್ತಿ ಮನಸ್, "ಅಯ್ಯೊ ದಾದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬುಡ್ಯ?ದೊಂಗುಗೊಬ್ಬ ಸೊರ್ಕುಕೇಳಿಡ್ ಸುಕೊ ಸಂತೆಸೊಡು ಈ ಲೋಕೊನೇ ಮದತ್ತ್‌ದಿತ್ತಿ ಆ ಬಾಯಿ ಬರಂದಿ ಪಿರಾಣಿಲೆನ ಸುಕೊ ಸಂಸಾರೊದ ಮುದೆಲ್‌ನೇ ಕಡ್ತ್ ಪಾಡ್‌ನಿ ಅತ್ತಂದೆ ಅವು ನಾನ ಅಂಚಿತ್ತಿ ಸುಕೊ ಸಂತೆಸೊದ ದಿನೊನು ತೂವಂದಿಲೊಕೊ ಮಲ್ತನೆ "ಪುಣ್ಯಾದಿಗ್"ಂದ್ ಪನ್ಪುಂಡು ಮನಸ್. ಮಸ್‌ನ್ ದಿನೊ ನಿತ್ಯೊ ಕುಸಿತ್‌ದ್ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲಾಯಿ ಚಿತ್ರೊಣ ದುಂಬು ಧೀಂಗಿಣ ಪಾಡ್ದ್ ನಲಿತೊಂದುಂಡು.

ಆ ಚಿತ್ರೊ ಸೊರ್ಕಿ ಕಾಲೊದ ಉಲ್ಲಸೊಡು ಯಿಂಚಿಪದ ಗೇನೊ ಗೇಪಕೊ ದಾಂತೆ ಆಣ್ ಪಿಲಿ, ತನಡೊಪ್ಪನಿರೆಯರೆ ಒಪ್ಪಂದಿ ಪೊಣ್ಣು ಪಿಲಿ ಅಯಿನ ಸರ್ರೊನು ತನ್ಕ್ ಒಪ್ಪಾವೊಡುಂದು ಪುಣೆಪ್ಪಿ ಪುಣೆಪ್ಪಾಟೊ ಮಲ್ಪಿ ಮೋಕೆ ಮಂಜಣೆ ಮಾಕಟೆ-ಮುತ್ತೊ ನಕ್ಕುನ ನರಕ್ಕುನ ಮಾತ ಆಯಿನ ಬೊಕ್ಕೊ ನೆಕ್ಕ್ ಒಲಿದ್, ಒಪ್ಪೊಂಡಿ ಪೊಣ್ಣಡ ಕೂಡ್ದು ಯಿತ್ತಿ ಆದೇಶಿದ ಪೊರ್ತು ಕೊಲ್ತಿನ ಎನ್ನ ಗುಂಡುದ ಪೆಟ್ಟ್ ಯಿಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸೊ ನಡಪ್ಪೊಂದು ಪನ್ಪಿ ಕಲ್ಪನೆಲೆದಾಂತಿ ಜೋಡಿ ಪಿಲಿಕ್ಕುಲು ಸುಕೊ

ಸಂತೋಸೊದ ಪೊರ್ತುಗ್ ಪುಡೆರಿ-ಪೊಡೆರಾಟೊ, ನರೆಲಾಟೊ, "ಒಪ್ಪ ಕೊಡ್ಪು ಯಿತ್ತಿ ಯೆಂಕುಲೆನ್ ಯಿಂಚ ಆಗಪ್ಪಾಯನೆ ಪಾಪಿ "ಕಣ್ಣ್ಡ್ ನೆತ್ತೆರ್ ದಾಂತಿ ರಕ್ಕಸ ಪನ್ಪಿ ನೋಟೊ ಬುಡಿಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಂದೆ ಎನ್ನನೇ ತೂಪಿ ತೂಕೆ ಮನಸ್ ಕುತ್ತುನ ಉಡಲ್ ಬೆತ್ತುನ ಅವೆನ ಕಡೆ ಕಾಲೊದ ತೂಕೆ ಎನ್ನ ತಿಗಲೆಗ್ ತೆಡಿಲಾದ್ ಕೊಲ್ಪಿಲೆಕೊಂದಿನ.

ಆಣ್ ಪಿಲಿ ತರ್ಕ್ಗ್ ಪತ್ತ್‌ನ್, ಬುಡುದು ತಿರ್ತ್ ಬೂರಿಬೊಕ್ಕೊ ಪೊಣ್ಣು ಪಿಲಿ ಗುಂಡುದ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಮೋಕೆ ಮಾಯೆನು ತೋರ್ತುಗ್ ತರ್ತ್‌ದ್ ಓ ಆತ್ ದೂರೊ ಲಗಿತ್ತ್‌ದ್ ಬಲ್ಲೆನೂರುನೆನ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿಲೆ ಕೊಂದಿ ಸಂಸ್ಕಾರವಂತೆ. ನೆನ್ನ್ ಮಾತಾ ತೂತ್ವೆಂಡ ಎನ್ನನ್ ನೆಲಕ್ಕಾಯಿ ದರಿತ್ತ್‌ದ್ ಸಪಿಪಂದೆಯಿತುದ್ವಾಯೆಂದ್ ಯೆನ್ನ ಉಡಲ್ ಯಿನಿ ದನಿ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಸೊರೊ ಕೊರೊಂದೆ ಉಂಡು.

ಅಂದ್ ಯಾನ್ ಮದತ್ತ್‌ದ್‌ಜಿ. ಮದಪ್ಪುನಾಂಡಲ ಯೆಂಚ ? ನೆನಪ್ಪುದ ಮುನೆ ಕುನಿತ್ತೊಂದೆ ಉಂಡು. ಆ ರಡ್ಡ್ ಪಿಲಿಕ್ಕುಲುಲಾ, ಒರೊನೇ ಒಂಜೇ ಸೊರೊಂದು ಪನ್ಪಿಲೆಕೊ ಪತ್ತಿ ಅರೆಬ್ಬಾಯಿನ್ ಕೇಂಡಿಯಾನ್ ಒರೊ ಅಲ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ಯೆ. ಸರ್ರೊ ಕುಂಬರ್‌ಂಡ್. ಆ ಉಡಲ್ ನಡ್ಗುನ ಅಬ್ಬೆ ಸೊಗುಪೋಡಿದತ್ತ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗ್ ಎನ್ನ ತಿಗಲೆಗ್ ಕಸಕ್ಕಂದ್ ಕುತ್ತುದು ಎಚ್ಚಿಗೆ ಮಲ್ತಿ ಪಾಪೊದ ನೆನೆಪ್ಪಾದ್ ಒಂಜಿಚಣೊ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಬಸೊದಾಂತಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ಅಪ್ಪಗನೇ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತ ಈಡ್ ಗುರಿಕಾರಿಗೆದ ಕೈ ಚಲಾಕ್‌ನ್ ಯಾನೇ ಮೆಚ್ಚೊಂದು. ಆ ಪಾಪಾದ ಲೇಪೊನು ಒಚ್ಚೊಂದು ಉಂದು ಕೆಟ್ಟಿ ಕೆಲಸೊಂದು ಪನ್ಪುನೆನ್ ಮದತ್ತ್ ಬುಡ್ಯೆ. ಆನಿ ಆಂಚ ಆ ಪಾಪೊದಲೇಪೊನು ಕಳೆವೊಂಡೆ. ಆಂಡ ಯಿನಿ ಅವು ಅಣೆಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಗಗ್ಗರಕೋತುದು, ಕತ್ತಲೆದರಿಪ್ಪಾದ್ ಉರಿ ಉರ್ದಾಳೊದ ದಿಟ್ಟಿಡ್, ಅರ್ದಾಳೊ ಮೆತ್ತಿ ಬೂತೊದರಿ ಪಾದ್ ದಿನೊ ನಿತ್ಯೊ ಎನ್ನೆದ್ರ್ ಉಂತುದು ಅಟ್ಟೆ ಸೂಪತ್ತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ತಿಗಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಧೀಂಗಿಣ ಪಾಡುಂಡುದು ಪನ್ಪಿ ಬ್ರಾಂತಿ ಪುಟ್ಟಾವೊಂದೆ ಉಂಡು. "ಆನಿಮಲ್ತಿ ಪಾಪೊ ಮದಪ್ಪಡಾಂದ್"ಯೆಚ್ಚರಿಗೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಂಡು.

ಅಂದ್ ಆನಿ ಯಾನ್ ಮಲ್ತಿ ಪಾಪೊಗು ಆ ಬಾಯಿ ಬರಂದಿ ಪಿರಾಣಿಲೆ ಸಾಪಲಾ ತಟ್ಟ್‌ದೇ ಪೋತ್‌ಂಡ್. ಆನಿ ಅಡ್‌ದ್ ದೀನೆನ್‌ಯಿನಿ ಗೋರ್ ಗೋರ್‌ದ್ ಉಂಡೊಂದೆ ಉಲ್ಲೆ. ಆನಿ ಒಂಜೆನೊಂಜಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ ಒಟ್ಟು ಕೊಡ್ಪುದಿತ್ತಿ ಒಪ್ಪೊ ಆಯಿ ಪಿಲಿ ಸಂಸಾರೊದ ಯಿನೆ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಪಿರ ಏನಿಗ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟು ಕೊಡಂದಿಲೆಕೊ ಮಲ್ತಿ ಪಾಪೊಗು ಎಂಕಲಾ ಅವ್ವೇ ಶಿಕ್ಷೆಕೊರ್ಯೆರ್ ದೇವೆರ್.

ಕಿನ್ಯ ಪಿರಾಯಾಡೇ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಮಲ್ಲ ಕುಟುಮೊದ ಪೊಣ್ಣನ್ ಎಂಕ್ ಮದಿಮ್ಮೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಯೆಂಕುಲೆನ ಒಪ್ಪೊ ಆಯಿ ಸಂಸಾರೊ ಯಿನೆ ಪಕ್ಕಿಲೆಲೆಕೊ ದಿನೊಕರಿತ್ತೊಂದಿತ್ತೊ. ಮದಿಮ್ಮೆ ಆದ್ ಪತ್ತ್ ಒರ್ಸೊಗು ಯೆಂಕುಲೆ ಯಿಲ್ಲದ ಬೋದಿಗೆ ಕಮ್ಮೊಲೆಲೆಕೊ ನಾಲ್‌ಜನೊ ಬಾಲೆಲು ಈ ಸುಕೊ ಸಂಸಾರೊದ ಸಂತೆಸೊನು ಚಬಿತೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗ ಎನ್ನ ಕೈದಾರೆದಲ್ ಎಂಕುಲೆನ್ ಬುಡುದು ಪಿರಬರಂದಿ ಮೇಲ್ ಲೋಕೊಗು ಪೋಯಲ್. ಕಿನ್ಯ ಕಿನ್ಯ ಜೋಕುಲು ಪರಕೊಲಿಲಾಯೊ!

ಪಿರ ಮದಿಮ್ಮೆ ಆಯೆ. ಮದಿಮ್ಮೆ ಆದ್ ಮೂಜಿನಾಲ್ ಒರ್ಸೊಡು ಆಲ್‌ಲಾ ದುಂಬುದಾಲೆ ಸಾದಿಪತ್ಯಲ್. ಪಿರಾಯೊದ ಕಾಲೊ, ಮೆಚ್ಚಿದಿತ್ತಿ ಬುಡೆದಿನ್ ಕಳೆವೊಂಡಿ ಬಜ್ಜಿ ಪರಕೊಲಿ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆದಾಲಾ ಅತ್ತ್. ಬಾಕಿದಕುಲೆದಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಆಯೆ ಯೇತ್ ಒರ್ಸ ಬುದ್ಯಂತೆ ನೇ ಆದ್ ಉಪ್ಪಡ್! ಯಿನಿ ಯೆನ್ನ ತಿತಿಲಾ ಅಂಚನೆ.

ಯಿನಿ ಯಾನ್ ಅನುಭವಿಪುನನೆ ಬೆಂಗ್‌ದ ಕತೆನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತುದಿಯಾವಂದ್. ಆಂಡ ಆನಿ

ಅಡ್‌ದ್ ದೀನೆನ್ ಯಿನಿ ಗೋರುಗೊರುದು ತಿನ್ಪೆಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಸಮಾದಾನೊ ಮನಸ್‌ಗ್ ಮಲ್ಪೊಂದು ದಿನೊ ಕರಿಪ್ಪೆ.

ಯಿತ್ತೆ ಮುಪ್ಪು ಅಡರ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಒಪ್ಪ ಕಾಯಿಲೆ ಸುತ್ತುದು ಪಾಡ್ದ್ವಂಡ್. ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಯರೆ ಮೈ ಬಿಸರುನೆಡ್ ಆಪುಜಿ. ದಂಟೆ ಪತ್ತ್‌ಜಿಂಡ ದಂಟ್‌ದ್ ಬೂರ್ವೆನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆ ತರೆಕ್ಕ್ ಮರ್ದ್, ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕೆಬಿಕ್ ಬಂಜಿಗ್ ಮರ್ದ್. ಒರಿ ಸರ್‍ರೊದ ಬಾಗೊಗು ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜಿಜಂಡ್ ಗಂಟ್ ಗಂಟ್ ಬೇನೆ. ದಿಟ್ಟಿ ಮಂದೊ. ರಿತಿದಾಂತಿ ಬಾಯಿ ನಾಲಾಯಿ, ಕುಂಬರುನ ಸರ್‍ರೊ ಯಿಂಚ ಕಂಗಾಲಾಯಿಯಾನ್ ಈ ತಿತಿಟ್ಟ್ ಎನ್ನ ಕೈ ಪತ್ತಿನಾಕುಲೆ ನೆಂಪು, ದಿನೊ ನಿತ್ಯೊ ಚಣೊ ಚಣೊ ಆವೊಂದು ಉಂಡು. ಎನ್ನ ಮಡೆಮ್ಮೆಲೆನ್ ಎನ್ನಮಗಲಲ್ಲು ಮಾರ್ಮಲಲ್ಲು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಸೊಚ್ಚೊ ಮಲ್ಪುನಗ ಈ ಕೆಲಸೊ ಕೊರಿಪೊಣ್ಣುಲು ಕಣತ್ತಿ ಪೊಣ್ಣುಲು ಮಲ್ಪುನವು ಅತ್ತ್. ಉಂದೆನ್ನ ಕೈ ಪತ್ತಿನಾಲ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಕೆಲಸೊನು ಮುಕುಲು ಮಲ್ಪೊಡಾತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡೇಂದ್ ಉಸುಲೊಯಿಪ್ಪೆ. ದಿನೊ ಕರಿಲೆಕೊನೆ ಮನಸ್ ದುನ್ನೊ ದುನ್ನೊ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ದಾನೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ ? ಕಂಚೆಲ್ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪೀರೆ ಕೊಯಿನಯೆ ಯೇರುಲ್ಲೆ? ಕಂಚೆಲ್‌ನೇ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ತಿನೊಡು. ಕೊಂದ ಪಾಪಲೆ ಪರಿಹಾರಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಕನ್ನಡಿಗೆರೆ ಗಾದೆದ ಪಾತೆರೊದಂಚ ಕರ್ಮೊದ ಪಯೊ ಯೇರೆನ್ ಬೆರಿ ಬುಡ್ತ್‌ಂಡ್?

"ಬಿರಿದಾಂತಿ ಬಿದಿಬಿರೆಲ್
ಬರೆಪುಂಡು ಹಣೆ ಬರೋ
ಬರೆದ್ ತೆಲವುಂಡು ನಮನ ಸಗ್ತಿ
ಬಗ್ತಿ ದರ್ಮೊ ಕರ್ಮೊ ಕುರ್ಕುಸೆಲ್‌ಲೆನ್
ಬೊಕ್ಕೊ ಅಯಿನ್ ಲೆತ್ತೈತ್
ಕೊನತ್‌ಂಡ್ಲ ಉದ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಅರೆಗೀರ್‌ನ್
ನಿನ್ನ ಕಣ ನೀರ್ ಮಾಜಾವಂದ್
ಅಚ್ಚರೊ ನೊಂಜೆನ್ ಸಮಾದಾನೊ
ಮಲ್ಪೊನ್ನು ಆ ಬಿದಿ
ಯಿರ್ಲೆ ಪಗೆಲ್‌ನ್ಪಿ ಪಗಡೆ ಪಾಸ್‌ನ್ ಪಾಡ್ದೆ
ನರಮಾನಿಯನವುಲು ಕಾಯಿದಂಚ ಉಂತಾದ್
ನಡಪಾದ್ ಬೊಡಿಪ್ಪಾದ್ ಅಸೊಬಡೆಪ್ಪಾದ್
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗ್ ಪಾಡ್ದ್‌ದೀಪೆ ಬೆಡಿ
ಎಲ್ಲೆದ ಗೊಬ್ಬುಗು
ಕಟ್ಟುನಯೆ ಕುಟ್ಟಿನಡೆ ಠಟ್ಟ್ ಬೂರುನ
ಚೆಂಡ್‌ಗವುದಾದೆ ದತ್ತ್ ಬಲತ್ತ್‌ದ ಗೇನೋ
ಸೋಲುಗೇಲ್‌ದ ಗೋಜಿ
ನಿನ್ನ ನೇರಿಂಚಿ ತಟ್ಟ್‌ಕುಟ್ಟುದು ಬುಡ್ನೆನೋ

ಪಿಂಬೆ ಆಯೆ ಮಾರನ್ನ ಪಿಂದಿನಯೆ, ಪಿಂಚಿಮಾತೆನ್ನಾಯೆಂದ್ ತಲ್ಪೊಗು ಸರಣಿಪೋದು ಸಮಾದಾನೋ ಮಲ್ತೊನೊಲಿಂದ್ ಲೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ, ಆ ನೆನೆಪ್ಪುದ ಬೆನೊದ ಮನಿ ಆದ್, ಮನಸ್‌ನ್ ಕುನಿತ್ತ್‌ದ್ ಗೆಜಲ್ದ್ ಕರಿಪ್ ಪುರಿ ಆಪುನವು ಬೋಡ್ಚಿಂದ್ ಯಿನಿಯಾನ್ ಯೆನನ್ ಓದುನ ಬರೆಪ್ಪುನ

ಕೆಲಸೊಡು ಮುರ್ಕಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಬೋಂಟೆದ ಬಿರ್ಸದಿಗೆದ ಕಾಲೊಡುಲಾ ಯೆನ್ನ ಬೆರಿಬುಡಂದೆ ಉಡಲ್‍ಡ್ ದೆಂಗ್‍ಕುಲ್ಲುದು ತುಡಿತೊಂದುಯಿತ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸೊತಿನ ಪೂಜೆದ ಪುಣ್ಯೊಪಲೊ ಎನ್ನ ನಿನಿ ಕಾತೊಂದು ಉಂಡು. ಪ್ರಾಚೇತಸೆ ಪನ್ಪಿ ಬೇಡೆ ಆಯಿ ಯಾನ್ ಯೇರೆಗ್‍ಲಾ ಬೋಡಂದಿನಯೆ ಆವಂದಿ ಲೆಕೊ ಎನ್ನ ನಿನಿ ಕಾತ್‍ದ್‍ನಿ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾರದೆ. ಕಬಿತಾ ಕನ್ನೆನ ಪಿನಿ ಕನಿಕರೊ. ಕರುಣೊ.

ಓ ಅಪ್ಪೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾರದೆ, ನಿನ್ನ ಆಲಡೆಡೋಲ್ಲ ನೋವು ಬೇವುಂದಿದ್ದಿ. ಸಿರ್ಕ್ ಸಂಕಟೊ ಪನ್ಪಿ ಸುದ್ದಿಯೇಯಿದ್ದಿ. ಒಲೋಲೆ ತೂಂಡಲಾ ಸಂತೆಸೊದ ನಲಿಕೆ - ಮುಗುರು ಮೋನೆದ ತೆಲಿಕೆ. ಏರ್ ಕೈ ಬುಡ್ಯೆಂಡೆಲಾ ಈ ಎನ್ನ ಕೈ ಬುಡಡಾಂದ್ ದಿನೊ ನಿತ್ಯೊ ನಟ್ಪ್‍ದ್ ಈ ರೂಪುಡು ಕರಿದಿನೊಕ್ಕುಲೆಡ್ ಮಲ್ತಿ ಪರಕುರೆನ್ ದೆಕ್ಕ್‍ದೆತ್ತ್ ತೆಲಿಯೊಂದುಲ್ಲೆ. ಈ ಪೊರ್ತು.

ಪುಣ್ಯೊದ ಪೊಣ್ಣು ಕಬಿತಾ
ಕನ್ನೆಕನಟ್ಪ್ ಬತ್ತ್‍ದ್
ದಿನೊಲಾ ಲೆಪ್ಪಲ್ ನಲಿಪ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಾಂದ್
ಜಬ್ಬೆದೆಯಾನ್ ಜವಂದಿ ಆಲ್ಲೊಪ್ಪ
ನಲಿತೆಂಡ ತೆಲಿಪ್ಪೆರ್! ನಿಕುಲ್ಮಾತ
ತೆಲಿಪ್ಯರೆ ಯಿಡೆ ಕೊರ್ಪಿ ತುಳುವೆನೆ ಯಾನ್
ನಲಿಪ್ಪುಜಿ ಆಲ್ಲೊಪ್ಪ ನಟ್ಪೊವೆ ಆಲೆಡ
ಕೈ ನೀರ್ದ್ ನಟ್ಪುವೆ ಮನಸ್‍ದಿಂಜಿದ್
ಕೊರ್ವಲ್ ಬಜಿ ಕೈನ್ ತೂದು ಎನ್ನಿನೆನಾಸಗ್ತಿ
ಬಿರಲ್ಲಂದೆ ಬಿಸರಂದೆ ಬಗ್ತಿಡ್ ನಟ್ಪುವೆ,
ಕೊರಂದೆ ಆಲ್ ಒಡೆಗ್ ಪೋಪಲ್ ತೂಪೆ !

(1) ದೊಂಗ ಗೊಬ್ಬು - ಕಾಮಕೇಳಿ ಸೊರ್ಕಲೊ (2) ಈಡ್ - ನೋಟೆಲಾ (3) ಈಡ್ - ಸಾಟಿ

ಸಂಕಲ್ಪೊ

ಸತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅಂಡಿಂಜೆ

ಮೂಡಾಯಿ ಗುತ್ತುದ ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಲ್, ಇನಿ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಭೂತೊಗು ಕೋಲ ನೇಮ . ಜನ ಸೇರ್‌ದೆರ್. ಮುಗಲ್ ಕಂತಿನ ತೂದು ಸೇರಿನ ಮುಗರೇರಿ ಗುರಿಕಾರನಕುಲು ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿಡ ಭೂತೊದ ಬಂಡಾರ ಜಪ್ಪಡ್ ಪಂಡೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ತಾನೊಗು ಪೋಯೆರ್. ದೀಪ ಪೊತ್ತಾಯೆರ್. ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಇಲ್ಲದ ಯಜಮಾನ್ಯಡ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ ತರೆಪಟ್ಟಿ ಕೊರ್ದುರ್, ಮುಕ್ಕಲ್ದಿ ಬೆತ್ತ, ಚಾಮರ ಮಣಿ ಪತ್ತೊಂಡೆರ್. ಬಂಡಾರ ಜತ್ತ್‌ದ್ ದೊಂಪೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೊಂಪೊಡು ಕೋಲೊಗಾದೆ ಮಲ್ತಿನ ಮಂಚಾವುದ ಮಿತ್ತ್ ಬಂಡಾರ ದೀದ್, ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ ಸೋಮ ದೀಯರೆ ಕುಲ್ಯೆರ್.

ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ ಸೋಮೊಗು ಮಂಡಲ ಬರೆಪೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಸಭೆಟ್ ಜನ ಸುಖ ಕಷ್ಟ ಪಾತೆರಿಯರ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅವೆತೊಟ್ಟುಗು ಗುಸು ಗುಸು ಸುದ್ದಿಲಾ ಕೇನುಂಡು. ಉಂದು ವಾ ಲೆಕ್ಕೊದ ಕೋಲ. ಕಾಲಾದಿದನಾ ಅತ್ತ್ ಪರಕೇದನಾ? ಬಾರಿ ಬೇಗ ನಡಪರೆ ಕಾರಣ ದಾದ. ದಾನ್ಯೊ ಜಂಬರ ಉಪ್ಪೊಡು. ಇಜ್ಜಾಂಡ ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಈತ್ ಅರ್ಜಂಟ್‌ಡ್ ಕೋಲ ನೇಮ ಕೊರ್ಪುನಾರತ್ತ್ ಪನ್ನಗ, ಆ ಕೋಲ ಕಟ್ಟುನ ಚೋಮಗ್‌ಲಾ ಶೆಟ್ರೆನ ಮಗಳ್ ಮೀನಗ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡುಗೆತ್ತಾ. ಉಂದು ಗೊತ್ತಾದ್ ಶೆಟ್ರ್ ಚೋಮನ ಕತೆ ಮುಗಿಪರೆಗಾದ್ ಮಲ್ತಿನ ನೆವನ ಈ ಕೋಲಲಾ ಆದಪ್ಪು. ಆಂಡ ನೆಟ್ಟ್ ಆಯನ್ ದಾದ ಮಲ್ಪರಾಪುಂಡು. ಎಂಚಿನಲಾ ಆವಡ್. ಬೇತೆಕ್‌ಲೆ ವಿಷಯೊ ನಂಕ್ ದಾಯೆ. ನಮ್ಮ ತರೆಕ್ ನಮ್ಮ ಕೈ ಅತ್ತೇ? ನರಮಾನಿಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ದೈವ ಉಪ್ಪುನಗ, ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಪೂರಾ ತೆರಿಪಾವಂದೆ ಕುಲ್ಲಯಲ್. ಆಳೆಗ್ ತೆರಿಯಂದಿ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಉಂಡಾ? ಇಂಚ ಒರಿಯಕ್ಕೊರಿ ಪಾತೆರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೂಳ್ಯೊಗು ಚೋಮನ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್.

ಚೋಮೆ ನಾಲ್ ಕಡೆಕ್ ವಂದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಣ್ಣೆ ಬೂಳ್ಯ ದೆತೊಂಡೆ. ಮೀದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ದೊಂಪೊದ ಮಂಚಾವುದ ಎದ್‌ರ್ ಉಂತುದು, ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಭೂತೊದ ಸಂಧಿ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಪ್ಪೆ ಕುರಪ್ಪೊಳು ಆಯಾಗ್ ದನಿ ಕೊರ್ಪೊಳು. ಸಂದಿ ಪನೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಆಯನ ಮೆಯಿಟ್ ಬರ್ಪಳ್. ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕಲ್ಕ್‌ದ್ ನೆಲಕ್ ಬೂರುಬೆ. ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ ನೀರ್ ತಲ್ತ್‌ದ್ ಪಾರಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುದು ಸಂದಿ ಪನ್ಪೆ. ಬೊಕ್ಕೊರ ಅಂಚೆನೇ ಆಂಡ್. ಎಂಚಲಾ ಪಾನೊಡಾಯಿನ ಸಂದಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಬಣ್ಣ ಪಾಡಿಯರ ಕುಲ್ಲುವೆ.

ಕಪ್ಪು ಮೋನೆ ಬೊಕ್ಕೊಲಾ ಕಪ್ಪು ಪಿಲೆಕ್ಕ ಕರಿನ್ ಎಣ್ಣೆಡ್ ಕಳತ್‌ದ್ ಮೋನೆಗ್ ಪೂಜುವೆ. ಅವೆತ ಮಿತ್ತ್ ಕೆಂಪು, ಬೊಳ್ಪು ಗೆರೆ ಪಾಡ್ದ್, ಮಿಂಚುನ ಬಣ್ಣ ಮೆತ್ತುವೆ. ರವಕೆ ಪಾಡ್ದ್, ಸೀರೆ ತುತ್ತುದು, ಅವೆತ ಮಿತ್ತ್ ಜರಿ ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಕೈಕ್ ಪೂ ಕಟ್ಟೊಂಡೆ ಕೆಕ್ಕ್‌ಲ್‌ಗ್ ಕರಿಮಣಿ ಪಾಡೊಂಡೆ . ತರೆಕ್ ತರೆಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಯೆ. ಮಾತೆರ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಪೋಡಿಗೆ ಪುಟ್ಟುದು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ್ ಜನ ನಂಬಿಲೆಕ್ಕ ಆಯನ ವೇಷ ಭೂಷಣ ತೋಜುಂಡು. ರಡ್ಡ್ ಕೈಯಿಟ್‌ಲಾ ಪಿಂಗಾರೊದ ಎಸಳ್ ಪತ್ತೊಂದು ದೊಂಪೊದ ಮಧ್ಯೊಗು ಬರ್ಪೆ. ನಾಲ್ ಕಡೆಕ್ ವಂದನೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ಮೆಯಿಟ್ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಒಸಾಯಿ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ ಪಾರಿ ಪಂಡೆರ್. ಕೈಯಿಟ್ ಗಗ್ಗರೊ ದೆತ್ತೊಂದು ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕಲ್ಕ್‌ದ್, ನಲಿಕೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಬೊಕ್ಕ ಗಗ್ಗರೊ ಕಾರ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕೆಲವು ಸುತ್ತುದ ನಲಿಕೆ ಆಂಡ್.

ಕಡೆಕ್ ಭೂತೊಗು ಆಹಾರೊ ಕೊರ್ಪುನನ ಕ್ರಮ. ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಇಲ್ಲದ ಉಳಯಿ ಪೋದು,

ಒಂಜಿ ಗಿಂಡೆಡ್ ಪೇರ್ ಕನಪೆರ್. ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿನ್ ಬರಿಕ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಮೆಲ್ಲ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್ . ಶನಿ ಶನಿಕ್ ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಅಂಚಿ ಮೆಯಿ ನೀರ್ ಮಯಿಪರೆ ಪೋಯಿನ ಚೋಮನ ಮೆಗ್ಯಗ್ ಶೆಟ್ರೆನ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್ಡ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಪುಂಡು. ಪಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಡತಿ ವಿಷಯೊನು ಅಮ್ಮಡ ಪಂಡೆ. ಅಮ್ಮೆ ದಾಲಾ ಗಡಿ ಬಿಡಿ ಮಲ್ಪಂದೆ ಈ ವಿಷಯೊ ಭೂತ ಕಟ್ಟಿನ ಚೋಮನ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುವೆ. ಆಯಗ್ ಅಂಚಿನ ಏತೋ ಅನುಭವೊಳು ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮುಕ್ಕಾಲ್ದಿ ಕೊರಿನ ಬೊಂಡೊಳೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತಿನ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ, ಭೂತ ಕಟ್ಟಿ ಚೋಮೆ ಅವೆನ್ ಪರ್ಪಿನ ನಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ನೀರ್‌ಲಾ ಬಂಜಿದುಲಾಯಿ ಪೋವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂಯೆ. ಕಡೆಕ್ ಗಿಂಡೆಡ್ ಪೇರ್ ಕೊರ್ನಾಗ ಆಯಗ್ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ ಮೂಲೊದ ಕಥೆ ನೆನಪಾಪುಂಡು. ಆಂಡ ನುಡಿದ್ದ್ ದುಂಬು ಪಾತೆರ ಇಜ್ಜತ್ತಾ! ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನಾಂದ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಳೆ ಪೂರಾ ಉಪ್ಪುನ ಪೊಲಿಪೆರೆಂದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆ. ಪೇರ್ ದೆತೊನೊಡಾಂಡ್ ದುಂಬೇ ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪೊ ದೆಪ್ಪರೆಗಾದ್ ಕೆಲವು ಪಾತೆರೊಗು ಉತ್ತರ ಕೇನುವೆ.

"ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಟ್ರೆ, ಇನಿ ಈರ್ ಕೋಲೊದ ಸಂಪ್ರದಾಯೊ ಪೊಲಿಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತರತ್ತ. ಯಾನ್ ನುಡಿಕೊರೊಡ ದುಂಬೇ ಆಹಾರೊ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುನಗನೇ ಪಾತೆರೊಡಾಂಡತ್ತ! ಮೂಲೊಡು ರಾಮಗುಡ್ಡೊದ ಕುಂಞಾಳ್ವೆ ಅಗೆಲ್‌ಡ್ ವಿಷ ಪಾಡ್ದ್ ಎನನ್ ಕೆರಿಯರ ತೂಯಿಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಸಂಕಲ್ಪೊದ ಬೀಜ ಬಿತ್ತ್‌ದ್, ಅವೆನ್ ದೆಪ್ಪರೆಗಾದ್ ಎಂಕ್ ಕೊರ್ಪಿ ಅಗೆಲ್ ಆಹಾರೊಡು ಸಂಕಲ್ಪೊ ದೀಪಿ, ಕಟ್ಟುಳೆ ಮಲ್ತೆ. ಇನಿಲಾ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಆ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಉಂಡು. ಎನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಕಳೆಯರೆಗಾದ್, ಈ ಗಿಂಡೆದ ಪೇರ್‌ಡ್ ಒಂತೆ ಈರೆ ಮಗಕ್ ಕೊರ್ಪರಾ? ಇಂಚ ಭೂತ ನುಡಿ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಶೆಟ್ರೆನ ಮೆಯಿ ಗಡ ಗಡ ನಡುಗುಂಡು. ಮೋನೆಡ್ ಬೆಗರ್ ಜಪ್ಪುಂಡು.

ಇತ್ತೆ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಕಳೆಯರೆಗಾದ್ ಪೇರ್‌ನ ಮುಗಕ್ ಕೊರ್‌ಂಡ ಅಯಿಟುಪ್ಪುನ ವಿಷೊಡ್ದಾವರ ಆಯನ್ ಕಳೆವೊಡಾಪುಂಡು. ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ ಇತ್ತಿನ ಮರ್ಯಾದಿ ಪೋಪುಂಡು. ಆರೆಗ್ ಬೆಚ್ಚ ನೆಯಿನ್ ಬಾಯಿಡ್ ದೀಯಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಅಂಚಿ ಉಬ್ಬಿಯೆರೆಲಾ ಅತ್ತ್. ಇಂಚಿ ನುಂಗೆರೆಲಾ ಅತ್ತ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಕಡೆಕ್ ದಾನೆಲಾ ಆವಡ್ ಆಯನ್ ಇನಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಎಲ್ಲೆ ತೂವೊಲಿ. ಇನಿ ಮರ್ಯಾದಿ ಒರಿಂಡ ಯಾರು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿದ್ "ಎನಡ್ದ್ ತೆರಿಯಂದೆ ತಪ್ಪಾದಿಪ್ಪೊಡು. ಅವೆನ್ ಮಾಪು ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸ ನಿನ್ನವು. ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಕಳೆಯರೆಗಾದ್ ಬೇತೆ ಪೇರ್ ಕನತ್ ಕೊರ್ಪೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಶೆಟ್ರ್ ಗಿಂಡೆದ ಪೇರ್‌ನ್ ಉಳಯಿ ಕೊನೆಯೆರ್. ಅವೆನ್ ಬಳಟ್ ದೀದ್ ಬೇತೆ ಪೇರ್ ಕನತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಭೂತ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಶೆಟ್ರ್‌ನ ಉಡಲ್‌ದ ಕೋಪದ ಸೂ ಉರ್ಕರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ ಮೀನಾನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಪೋಡಿಗೆ ಪುಟ್ಟುಂಡ್. ಆಳ್ ಕೆಲವು ವರ್ಷೊರ್ದಿಂಚಿ ಚೋಮನ್ ಮೋಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆಲ್. ಆಯೆ ತರ್ತ್ ಜಾತಿದಾಯೆ ಆಂಡಲಾ, ಆಯಡ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತೂವರೆಲಾ ಪೊರ್ಲು ಇತ್ತೆ. ಆಯನ ಕೋಲ ತೂವರ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸೇರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎಲ್ಲಿಡ್ ಒಟ್ಟುಗು ಶಾಲೆಗೆ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಕ್‌ಲ್ ಮಲ್ಲೆ ಆನಗ ಬೇತೊಂಜಿ ಸಂಬಂಧೊನು ಬಯಸೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವೆಕ್ ಕಾರಣಲಾ ಉಂಡು. ಚೋಮಡ ಇಲ್ಲದಕ್‌ಲ್ ಪೇಟೆಗ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ ಶೆಟ್ರೆನ ಜಾಲ್‌ಡೇ ಪೋವೊಡು. ಆಂಚ ಪೊವೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಮೀನಾ ಚೋಮಡ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆಲ್. ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಬಾಕಿಲ್‌ಡಾ, ಕೊಟ್ಯಡಾ, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಕಿದೆ ಬರಿಟಾ ಕುಲ್ಲುದು ಅಕ್‌ಲ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಮೀನಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮುಟ್ಟ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋದು ಇಲ್ಲಲ್ ಕುಲ್ಯಲ್. ಆಂಡ ಚೋಮೆ ಡಿಗ್ರಿ ಮುಟ್ಟ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರಿಯೆ. ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್‌ಂಡಲಾ ತನ್ನ ಕುಲ ಕಸುಬು ಬುಡಿಯರ ಮನಸಾಯಿಜಿ. ಕೆಲಸೊದೊಟ್ಟುಗೇ ಲೆತ್ತ್‌ನಾಡೆ ಪೋದು ಭೂತ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆ ಆಂಡ ಆಯಗ್ ವಾ ದುರಾಭ್ಯಸಲಾ ಇತ್ತಿಜಿ. ಕೋಲೊಡು ಬಂಜಿ ಬೇನೆದ ಮರ್ದ್‌ಂದ್ ಗಂಗಸರ ಕೇನುನ ಏತೋ ಜನ ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಕ್‌ಲ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಚೋಮೆ ಕೊರಿ ಗಂಗಸರೊನು ಬಿಮ್ಮೊಗು ದೀದ್, ತನ್ನ ಅಮ್ಮಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯೆ ಕೊರ್ಪಿ ನುಡಿಲಾ ಕಡ್ತ್ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಮೀನಾಗ್ ಆಯನ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಆಯನ್ ಮದಿಮೆ ಆಪಿನ ನಿರ್ಧಾರಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತಲ್.

ಮೀನಾನ ನಿರ್ಧಾರ ಕೇಂಡಿನ ಶೆಟ್ರ್, ಆಳೆನ ಮನಸ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನೊಡು ಸೋತು ಪೋದು, ಚೋಮೆ ಕಣ್ಣೆದುರೆ ಉಪ್ಪಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಭೂತೊದ ಕೋಲೊದ ನೆವೊಟ್ಟೊ ಚೋಮನ ಕತೆ ಮುಗಿಪುನ ತಂತ್ರ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಆ ತಂತ್ರ ಚೋಮನ ಅಮ್ಮಗ್ ತೆರಿದ್ ಅವು ಫಲಿಪಂದೆ ಪೋಂಡು. ಆರೆನ ಕೋಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ತನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಚೋಮನ್ ಏಪೊಗಾಂಡಲಾ ಲೆಪ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ಲಯೆರ್. ಆಯೆ ದೂರ ಪೋಂಡ ಯಾನ್ ಬದುಕ್‌ದ್ ಪ್ರಯೋಜನ ದಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತಿನ ಮೀನಾ ಸೀದಾ ಅಟಿಲ್ದ ಕೋಣೆಗ್ ಪೋದು, ಬಳಟತ್ತಿನ ವಿಷೊತ್ತ ಪೇರ್ ಪತ್ತೊಂದು ಕಿರುಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಕೊಟ್ಯಗ್ ಪೋದು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಪರ್ಪಲ್. ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯೊದ ಗೌಜಿಡ್ ಆಳೆನ ನರಳಾಟ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಕೇನುಜಿ. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಡೇ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಜಾರ್ದ್ ಪೋಪುಂಡು.

ಇಂಚಿಡ್ ಭೂತ ನುಡಿ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಕೋಲೊದ ಸರಿಯಾಯಿನ ಕಾರಣ ಪನಂದೆ ಶೆಟ್ರ್ 'ಪಂಡಿ ಪರಕೆ ಬಾಕಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆನ್ ಇತ್ತೆ ಎತ್ತಾದ್ ಕೊರಿಯ. ಅವೆಕ್ ಈ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭೂತೊಗು ಉತ್ತರ ಕೊರ್ನಗ, ಭೂತ ಪನ್ಪುಂಡು ಈರ್ ಕೊರಿನ ಕೋಲ ನೇಮೊಡು ಸಂತೋಷ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಈರೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಮುಚ್ಚಿದೀಯಿನ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಪಿರ ಈರೆಗೆ ಆಕಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆ. ಉಂದೆಡ್ಡಾವರ ಜನೊಕುಲೆನ ಸಂಕಲ್ಪಲಾ ಕಳೆಂಡ್. ಅಂಚಾದುಪ್ಪುನಗ ಯಾನೊಂಜಿ ನಿನೆತ್ತ್‌ಂಡ್ ದೈವ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಬಗೆತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊನು ಮಾತೆರ್ಲ ನೆನಪು ದೀಲೆ ಇಂಚ ನುಡಿ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಶೆಟ್ರೆನ ಬುಡೆದಿ ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ಮೀನಾನ್ ತೂವಂದೆ ಕೊಟ್ಯಗ್ ಪೋದು ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಜನ ಪೂರಾ ಸೇರುವೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆ ಸಂಕಲ್ಪೊಗು ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ತನ್ನ ಮರ್ಯಾದಿಗಾದ್ ಶೆಟ್ರ್ ಇತ್ತಿನ ಒರ್ತಿ ಮಗಳೆನ್ ಬಲಿ ದೆತೊನಿ ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್.

(ಇಟ್ಟೆಲ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ನಡಪಾಯಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಮೂಜನೆ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿ ಕಥೆ)

ಲಕ್ಕುವರೆಯೆ ಲಕ್ಕುಜರೆಯೇ ?

ಕೆ. ಬಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಂಡಾರಿ

ಲಕ್ಕುವರೆಯೇ ಲಕ್ಕುಜರೆಯೇ ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಡ್‌ದ
ಮಾರಾಯರೆ ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಡ್‌ದ ಮಾರಾಯೆರೆ ?
ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಡ್‌ದ ಮಾರಾಯೆರೇ....।
ಲಕ್ಕಂಡ್ ಊರು ತೆಲ್ತ್‌ಂಡ್ ಬೈಲ್
ಬೊಳ್ಪಾಂಡ್ ಗುಡ್ಡೆ ಕಾಡ್‌ಕರೆ !

ಮೂಡುಂಡ್ ಬೊಳ್ಳಿ ಮೂಡಾಯಿಡ್
ಜಾರ್‌ಂಡ್ ಓಡ ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್ !
ಪಾರೊಲು ಬೋರಿಲು ಪೆತ್ತೊಲು ಗಡಸುಲು
ಮೇಪುಂಡು ಪಡ್ಪುಡು ಪನಿ ಮೇಕೆ
ತೂಪುಂಡು ಅಂಚಿಂಚಿ ಮೈಜೋಕೆ !
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ

ಗೂಡುಡು ಕೋರಿ ಕೆಲೆಪುಂಡವೇ
ಮಾಡ್‌ಡ್ ಕಕ್ಕೆ ಕರೆಪುಂಡವೇ
ಮೂಡಾಯಿ ಬಾನೊಡು ಮೆನ್ಕುಂಡವೇ
ಕಂಗ್‌ಡ್ ಪಿಂಗಾರ ಪೀಂಕುಂಡವೇ
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ

ಪನೆ ನೀರ್ ಒಯಿತೆರ್ ಕೆದುಬರಿಟ್
ಕುರೆಕುಂಟ್ ತೊಯ್ತ್ತೆರ್ ಸುದೆಬರಿಟ್
ನರ್ತೆನ್ ಗುಲ್ಲೊನು ನಾಡ್ಯೆರ್ ಜೋಕುಲು
ಸುಗ್ಗಿದ ಕಂಡದ ಪುನಿಬರಿಟ್
ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಪೆಜ್ಯೆರ್ ಇಡೆ ಪುಡೆಟ್ !
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೆ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೇ

ಪೆತ್ತೊನು ಬೊರಿಯೆರ್ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ
ಲತ್ತನೆ ಕಿನ್ನಿಯೆರ್ ಕೂಸಕ್ಕೆ
ಬೆಂಞನ ತುಲ್ತೆರ್ ಬೊಲೆನೈ ದೆತ್ತ್‌ದ್
ತಂಞನ ಪುಂಟ್ಯೆರ್ ಪೂವಕ್ಕೆ
ಕುರೆಬಿಸಲೆ ದೆಕ್ಯೆರ್ ದೂಮಕ್ಕೆ
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೆ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ▶

ರಡ್ಡ್ ಕಬಿತೆಲು

ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ

ಬೆನ್ಪುನ ಆಯೆ ತಿನ್ಪುನ ಉಂಬೆ

ಅಂದಾಯ ಬಾಲೆ !
ತೊಡ್ಡೆದುಲಾಯಿದ ಪುರ್ಕ್ಯಾಟೊ
ಈ ರಾಪುವ ಈ ಪಾರುವ
ಪೂತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುದು ಮುಕ್ಕೆಡ್ ನೂರುದು
ತೀಪೆ ಕನಪ ಕೂಡು ಪಾಡುವ
ಆಂಡಾಂಬೆ ಪುರ್ಕ್ಯಾಟೊ ತೊಡ್ಡೆದಾ ಬೇಲೆ
ಆಯೇ ಬರ್ಪೆ ಉಂಬೆ ಬರ್ಪೆ
ತೊಡ್ಡೆ ತಟ್ಟೆನ್ ತೂದು ತೊಡು ನಿಂಗುವೆ
ನಿನಾನ್ ಗಿಡ್ಪಾದ್ ತೀಪೆ ಕೊನಪೆ
ಬೆನ್ಪುನ ಈ ತಿನ್ಪುನ ಆಯೆ ಬೇಲೆ ನಿನ್ನ
ಪಡಿ ಏರೇರೇಗ್ ಅತ್ತಾ ಮಾರಾಯಾ ?

ಮಿತ್ತ ಲೋಕೊಡ್ದು ತಿರ್ತ ಪಾತಾಳೊಗು

ಎನ್ನ ತರೆನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ರೆಂಕೆ ಆರ್ ಕತ್ತೆರಿಯೆರ್
ಸುಖಿತ್ತ ರಾಪಾಟದ ಆಸೆನ್ ಲೂಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಭೂಮಿಡ್ದ್ ಎನನ್ ಲಕ್ಕ್ಯಾವಂದೆ
ದೂಲುದ ಮುತ್ತುನು ದೆತೊಂದು
ಮಣ್ಣ್‌ದ ಗರ್ಬೊಡೇ ಕೊಂತೂದು ಕುರಿಯೆರೆ
ಆರ್ ಎನನ್ ಅಜೆತೆರಾ ?

▸
ಕಂಬುಳದ ಗಾಣ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್
ಬೆಲ್ಲದ ಗಾಣ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್
ಬೇಲಿದ ಬೂರುಡು ಅರೆಳಿನ ಪೂಕುಲು
ಗಾಳಿಗ್ ಆಡೊಂದು ತೆಲ್ಪುಂಡವೇ
ಕರಿದುಂಬಿ ರಾವೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡವೇ
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ

ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ನೆಂಪು

ಯಲ್. ಟಿ. ಬೆಂಗಳೂರು

ಇನಿರ್ದ್ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬುದ ಒಂಜಿ ನೆಂಪು. ಅಪಗ ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ವಾರಗೊರ ವಿಶುಕುಮಾರೆರ್ನ ಒಂಜಿ ಬರವು ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಐನ್ ಓದುನಗ ಈ ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಪಂಡ ಏರ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೊಸುನ ಕುತೂಹಲ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಿಶುಕುಮಾರೆರೆನ ಬರವುಲೆನ್ ಓದುನಗ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬರವುಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಟವುಲ್ಪುವೆರತ್ತ್‌ಂದ್ ಪತ್ರಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಅಭಿಮಾನ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅಪಗದ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ ಬರವುಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಮಡಿ, ಸುದ್ಧಾಚಾರೊಲೇ ಜಾಸ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನ್‌ದಿತ್ತಿ ಕಾಲ. ಅಂಚಿತ್ತಿನವುಲು ವಿಶುಕುಮಾರೆರೆನ ಸೀದಾ ಸಾದಾ ಬರವುಲೆನ್ ಓದಿಯೆರೆ ದಿಂಜ ಕುಸಿಯಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸಾದರ್ನ ನಮ್ಮ ಊರ್ದಕ್ಲೆ ಪುದರ್ದ್ಲೆ ನಡುಟು ವಿಶುಕುಮಾರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರೇ ಒಂಜಿ ಪೊಸತ್ ಅಪೂರ್ಪದ ಪುದರ್‌ಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಅವು ಆರೆನ ನಿಜವಾಯಿನ ಪುದರಾ ಅತ್ತ್ ಆರ್ನ ಕಾವ್ಯನಾಮನಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಆಂಡ ಆ ಪುದರ್‌ದ ಪೊಲ್ಲುಡು ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾನ ಆಂಡಾ ಅತ್ತ್ ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗು ಸರಿಯಾದ್ ಆರೆನ ಪುದರ್ ಒಂದಾನಿಕೆಯಾಂಡಾಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಂಡ ಆರೆನೆ ಪುದರ್ದಲೆಕ್ಕನೇ ಆರೆನ ಅಪೂರ್ಪದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಂದ್ ಪನ್ಪಿನೆಟ್ಟ್ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಇಜ್ಜಿ.

ಡಿಂಗ್ರಿ ಡಿಂಗಾಲೇ

ಡಿಂಗ್ರಿ ಡಿಂಗಾಲೆ ಅರ್ದದಂಗಾಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಕುಸಾಲ್ದ ಪಾತೆರ ಮಾತಾ ತುಲುವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ನನೇ. ಆ ತರೆ ಬರವುಡು ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಬರವು, ಪರಡೆ ಕಲಿ ಗಂಗಸರಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ನೀತಿ ಪಾಟದ ಸಾರೊನು ತೆರಿಪಾವುನವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆರ್ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ವೇಶ ಭೂಷಣದ ವಿಶಯ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಉದಾರ್ನೆಗ್, ಪ್ರೇಕ್ಷಕೆರ್ ರಾವಣನ ವೇಶದಾರಿಕೆನ್ ಮಾತ್ರ ತೂಪಿನತ್ತ್ ಆಯನ ಕೈತ ತಟ್ಟ್, ಪಾದೊಲ್ನ ತೂಪೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ತಟ್ಟ್‌ಗ್‌ಲಾ ಪಾದೊಗುಲಾ ಬಣ್ಣ ತೊಡೆಪುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡುಂದು ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಬವುಸ ಐರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ವೇಶ ಬೂಷಣೊಡು ಮಾತ್ರತ್ತ್ ಬಾಗವತೆರ್, ಚೆಂಡೆ ಮದ್ದೊಲಿ ಬೊಟ್ಟುನಕ್ಲ್, ಆರ್ಮೊನಿ ಬಾರ್ಸವುನಕ್ಲ್ ಸಂಪ್‌ದಾಯದ ದಿರಸ್‌ಡ್ ಆಟದ ರಂಗತಲತ ಮಿತ್ತ್ ತೋಜಿಯೆರೆ ಸುರುವಾಯಿನೆಂದ್ ಪನೊಲಿ

ಆಪೊತ್ತುಗು ಆತಿನಾರ್

ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಒರಿ ಪರೋಪಕಾರಿ ಜೀವಿಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಕೇನ್ಪೆ, ಇಂಚಿಪ ಒರಿ ಎನ್ನ ಬೆಂಗಲೂರುದ ಮಿತ್ರೆ ವಿಶುಕುಮಾರೆರೆನ್ ನೆನೆತೊಂದು ಕನನೀರ್ ದೆತ್ತೆರ್. ಎನ್ನ ಮಿತ್ರನ ಬಂದುಗು ಒರಿಯಗ್ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸ ದೆಪ್ಪಾದ್ ಕೊರೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಂತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಒತ್ತೊನುನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆರೆ ಊರುದ ಒರಿ ಶಾಸಕೆ. ಆ ಶಾಸಕೆ ಇಂಬೆರೆಡ ಇನಿ ಬಲೆ ಎಲ್ಲೆ ಬಲೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಮಿತ್ರೆ ವಿದಾನ ಸೌದೊಗು ಒಂಜಿ ನೂದುಸರ್ತಿಯೇ ನಲಿತ್‌ದುಪ್ಪೆಗೆ. ಆಂಡಲಾ ಆ ಶಾಸಕರ್ದ್ ಕೆಲಸ ಆಯ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಇಂಬೆರ್ ಈ ಶಾಸಕಡ ಪಾತೆರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ವಿಶುಕುಮಾರ್ ತೂಯರೆ ತಿಕ್ಕಿಯೆರ್‌ಗೆ. ವಿಶುಕುಮಾರೇ ಇಂಬೆರೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪಾಯೆರ್. ಈ ಎನ್ನ ಮಿತ್ರಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಮೂಜಿ ದಿನ ಓಡಾಟ ಮಂತ್‌ದ್

ಆರೆನ ಬಂದುಗು ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಕೆಲಸ ದೆಪ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಇಂದೆನ್ ದಾಯೆ ಮುಲ್ಪ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೆಯೆ ಪಂಡ ಇಂದು ಎನ್ನ ದಿಟ್ಟೆಡ್ ಕಂಡಿತಾ ಎಲ್ಯ ಸಂಗತಿಯತ್ತ್.

ವಿಶ್ವದ ಜನಕುಲೇ ತನ್ನ ಬಂದು ಬಾಂದವೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿನ ಜನಕ್ಲು ಈ ವಿಶ್ವೊಡು ಒಂತೆ ಜನ. ಆ ಜನಕ್ಲೆಡ್ ಒರಿ ನಮ್ಮ ವಿಶುಕುಮಾರ್. ಆರೆನ್ ವಿಶ್ವ ಕುಮಾರ್‌ಂದ್ ಅಬಿಮಾನೊಡು ಲೆಪ್ಪು ನೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ದಾಲಾ ಅಡ್ಡಿ ಬರಂದ್ .

ನ್ಯಾಯೊಗಾದ್ ಬದ್‌ಕ್

ವಿಶುಕುಮಾರೆರ್ನ ಸೊಂತ ಬದ್‌ಕ್‌ದಂಚಿ ತೂಂಡ, ನ್ಯಾಯೊಗಾದ್ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್ ಪನ್ಪಿ ರೀತಿಡ್ ಉಂಡು. ಆರೆಟತ್ತಿನ ಪನಿತ್ ಅರ್ಗಂಟ್ ಸ್ವಾಬಾವ, ತಾನ್ ಮಂತ್‌ನನೇ ಸರಿ, ಗೋಮಟೆ ಪೋಯಿನವೇ ಸಾದಿ ಪನ್ಪಿನ ಇರಾದೆ ನ್ಯಾಯದಂಚಿಗೇ ಮಾಲ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡೇ ಹೊರತ್ ಸೊಂತೊಗು ಬೋಡಾದ್ ದಾಲ ಅತ್ತ್. ಈ ಒಂಜಿ ನಡಾವಲಿಕೆಡ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಕಾಲೊಡು ಲಾಯರ್ ಪೊನ್ನನ್ ಮದಿಮೆ ಆಯಿನ ಆರೆನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆನ್ ತೋಜ್ಪಾವುಂಡು.

ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಲುವೆರ್

ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಏತೋ ತುಲು ಸಂಗಟನೆಲು ಉಲ್ಲ. ಜಾತಿವಾರ್ ಸಂಗಟನೆಡ್ ನಡಪಿನ ಸಬೆಕ್ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಲಕ್ಲೆ ಜಾತಿದ ಜನ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರುವೆರ್. ಆಂಡ ತುಲು ಸಂಗಟನೆದಡಿಟ್ ಜನ ಸೇರುನೆ ಒಂತೆ ಕಮ್ಮಿ. ಅಂಚೆನೆ ತುಲು ಸಂಗಟನೆಗ್ ಮೆಂಬರಿ ಮನ್ಪೆರ್ಲಾ ಮುಲ್ಪ ಬಾರಿ ಬಂಜ. ಅಂಚಿತ್ತಿನವುಲು ವಿಶುಕುಮಾರೆರ್ ತುಳುಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ, ಆರೆನ್ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ಡ್, ಬೆಂಗಳೂರುದ ಶಿವಾಜಿನಗರದ ಮೈದಾನ್‌ಡ್ ತುಲುವೆರೆ ವೈಬವೊಗು, ಬೆಂಗಳೂರುಡು ನಡತಿನ ತುಳು ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಲನೊಗು ತುಲುವೆರೆ ಸಬೆ ಸೇರ್ದಿನ ಪೆಟ್ಟ್ ತೂಂಡ, ಬವುಸ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಸಬೆ ಸೇರಾದ್ ಕುಡ ಒಂಜಿ ಸಮಾರಂಬ ಮನ್ಪೆರೆ ನನೊಂಜಿ ವಿಶುಕುಮಾರೆ ಪುಟ್ಟೊಡಾ ದಾನ್ನ?

ಸೋಕುದ ಜವನಿಯೆ

ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ಸೋಕುದ ಜವನಿಯೆ, ಗುಲಾಬಿ ಪೂತೆಲಕ್ಕ ಇತ್ತಿನಾರ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಒಂಜಿ ಬೂಕುದ ಬುಡುಗಡೆತ ಸಮಾರಂಬದವುಲು ಕೇನ್ದಿನ ಇಸಯ. ಆರೆನ ಸೋಕು ಆರ್ ದೆತ್ತಿನ ಕರಾವಳಿ ಸಿನೆಮೊಡು ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜಿನೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕನೇ ನಮ್ಮ ತುಲುವೆರೆ ಕನ್ನ್‌ಗ್‌ಲಾ ಬೂರಿಯೆರತ್ತ್‌ಂದೆ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಲುಲಾ ಆರೆನ ಸೋಕು ಸೋಗಾಲೆದ ವರ್ನನೆ ಮಂತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಕೈಟೊಂಜಿ ಟೂವಲ್ ಪತ್‌ದ್ ಐನ್ ತಿರ್ಗಾವೊಂದು ಆರೆನ ಏಪಲದ ಸ್ಟೈಲ್ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಲು ಆದಿತ್ತಿನ ಕಾಲೊಡು ತುಲು ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತಾನಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ ಕುಲ್ಲ್‌ದಿನ ಚಯರ್‌ದ ಕೈತ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುದ್ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಂಗಾಕೊಂದಿತ್ತಿ ಪೋಸ್, ತುಂಡು ಬೀಡಿನ್ ನಾಲಾಯಿದ ಕೊಡಿಟೇ ಈ ಕೊಡಿರ್ದ್ ಆ ಕೊಡಿ ಮುಟ್ಟ ತಿರ್ಗಾವೊಂದು ರಪಕ್ಕಂದ್ ತೂತಗಡ್ಡಿನ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ಬೀಡಿ ಒಯ್ಪುನ ಸ್ಟೈಲ್ (ಕರಾವಳಿ ಸಿನೆಮದ ಒಂಜಿ ದೃಶ್ಯೊಡು). ಬಜ್ಜೆಯಿ, ತಾರಾಯಿ ಅರಿಬಾರ್ ಬುಲೆಪಾವುನ ತುಲುವೆರೆಗ್ ಕಾಸ್‌ದ ಬಂಜಿಂದ್ ಪಂಡ ಒಂತೆ ನಂಬುನ ಕಷ್ಟಂದ್ ತುಲುವೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕುಟ್ಟಿದೀದ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಲನದ ದಿಂಜಿಪ ಸಬೆತೆದುರು ಪನ್ನಗ, ಐನ್ ಕೇನ್ದ್ ವಿಶುಕುಮಾರ್ ವೇದಿಕೆದ

ಮಿತ್ತ್ ಬೂರು ಬೂರ್ಪು ತೆಲಿತಿನ ಸ್ಟೈಲ್ ಇಂದು ಮಾತಾ ವಿಶುಕುಮಾರೆರೆನ ಪೆಸಲ್.

ಬೂತ ಬುಡ್ಪಾಯೆರೆಗ್ ವಿಶುಕುಮಾರ್

ಯಾನ್ಲಾ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿ ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಕುಲಶೇಖರ್ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ತುಲು ಸಂಗಟನೆದ ಲೇಸ್‌ಗ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾವೊಡುಂದು ನಮ್ಮ ವಿ. ಟಿ. ರಾಜಶೇಖರ ಶೆಟ್ರೆನ್ ಲೆಪ್ಪೆರೆ ಪೋದಿತ್ತ. ಅಂಚೆನೆ ಇಂಚ ಶೆಟ್ರೆಡ ಕುಲ್ಲ್ ಪಾತೆರ್ನಗ, ರಾತ್ರೆ ಇಡೀ ನಲಿಪುನ ತನ್ನಿ ಮಾನಿಗ ದೈವದ ಗಗ್ಗರದೆಚ್ಚಿ ನೇಮೊನು ಎಂಚ ಒಂಜಿ ಗಂಟೆದುಲಯಿ ಗೊಬ್ಬುದು ತೋಜ್ಪಾವೊಲಿಂದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಮಾರಂಭದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ ಇಸಯೋನು ಒಂಜಿ ಬಾರೀ ಉಮೇದಡ್ ಪಾತೆರ್ನಗ, ಈ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಬೂತದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿ ಬಯ ಬಕ್ತಿರ್ದ್‌ಲಾ ಬೂತದ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿನ ಪೋಡಿಗೆನೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡುಂದು ವಿ.ಟಿ. ಆರ್. ಶೆಟ್ರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ತಪ್ಪು ಗ್ರೈಯ್ತ್‌ದ್, ನಿಕ್ಲೆನ ಈ ಒಂಜಿ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಪರಿಯಾರ ತಿಕ್ಕೊಡಾಂಡ ವಿಶುಕುಮಾರೆರ್ನ 'ಕರ್ಮ ಬೂಕುನು ಓದೊಡುಂದು ಪನ್ನಗ ಎಂಕುಲು ಮೋನೆ ಮೋನೆ ತೂಯ. ಶೆಟ್ರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಅಡೆಗೇ ಬುಡಂದೆ ಎಂಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಕನಿಕರ ತೋಜಾದ್, ನನ ಈ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಅಂಚೆನೇ ಬುಡುಂಡ ಆವಂದ್, ಮುಕ್ಲು ಚೌಡಯ್ಯ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಹಾಲ್‌ದ ಅಪೆಗಿತ್ತಿನ ಕೆರೆತ ಏರಿದ ಮಿತ್ತ್ ನಟ್ಟ ದೊಂಬುಗು ನಡತೊಂದು ಪೋನಗ ಬೂತದ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಗಾಳಿಯಾಕಿಯೆರ್ಲಾ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಗ್ರೈಯ್ತ್‌ದ್, ನಿಕ್ಲೆನ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಪೂರ್ತಿ ಪರಿಯಾರ ತಿಕ್ಕೊಡಾಂಡ ವಿಶುಕುಮಾರೆರೆನೇ ತೂದು ಪಾತೆರೊಡು, ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಇತ್ತೆ ಎಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಮದ್ದ್‌ನದ ದೊಂಬುಗು ಇಲ್ಲಡೆ ಉಪ್ಪೆರ್ಲಾ ಯಾವು, ಆರ್ ಕೋಡೆ ಊರುರ್ದು ಬೈದೆರ್, ಆರೆನೇ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ನಿಕ್ಲ್ ತೂದು ಪಾತೆರುನ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್.

ಎನ್ನ ತುಲುನಾಡ ಕ್ರಾಂತಿಗೀತೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಸಾಲ್ ಸೇರ್ಸಾದೆ ಬರೆಯೆರೆ ಸಾದಿಯಾಯಿನ, ಆರೆನ ಪೆರನ ಪಕ್ಕಿ ಪಾರ್ದ್ ತುಲುವೆರೆಗ್, ತುಲುನಾಡ್‌ಗ್ ಆಯಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ನಸ್ಟ ಇಂದೆನ್ ಮಾತ ಎನ್ನ್‌ನಗ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು.

ಆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಯಾನ್ ಬರೆಯಿನ ಕಬಿತೆದ ಸಾಲ್‌ನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಈ ಬರವುನು ಉಂತಾವೆ.

ಕಡಲ್ ತುಲು, ಮಡಲ್ ತುಲು ಎನ್ನ ಉಡಲ್
ತುಲುಂದ್ ಪಂಡೆರ್
ಉಡಲ್ ನೆತ್ತೆರ್‌ದಡ್ನಗಾಯೊಡು ಸಂದೈರ್
ವಿಶುಕುಮಾರೆರ್ .

ಗುಡ್ಡೆಗ್ ಗುಡ್ಡೆ ಅಡ್ಡ

ಎಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್

ಬಯ್ಯ ಆಜಿ ಗಂಟೆದ ಪೊರ್ತುಗು ಎಪಲಾ ಗುಡ್ಡದ ಕೊಡಿಟಿತ್ತಿನ ಕಟ್ಟೊಣಡ್ ಭಜನೆ ಕೇನೊಂದುತ್ತುಂಡು.

ರಾಧೆ ಶ್ಯಾಂ. . ರಾಧೆ.. ಶ್ಯಾಂ ! ತಾಲ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಕುಸುಮ, ಬೋಲೆ ಕನ್ನ್‌ನಿ ಅರ್ಲ್ದಾದ್ ದಾನೆ ಏರೆಗ್ಲಾ ಸ್ವರನೇ ಲಕ್ಕುಜ್ಜಿ... ಬಯ್ಯದ ಚಾ.. ತಿಂಡಿ ದೊಂಡೆಡ್ದ್ ಜತ್ತಿಜ್ಯಾ? ಅಲೆನ ಪಿಸಿರ್ದ ಸ್ವರಗು ಕೆಲೆವೆರ್ನ ಸ್ವರ... ಗಟ್ಟಿ ಆಂಡ್.

ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗ್ ಕಾರ್ ಉಂತಿನ ಶಬ್ದಗ್ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆನ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಕೆಬಿ ಸರುತ ಆಂಡ್. ಇನಿ ಏತಾರತ್ತ ? ಪೆರ್ಲಾಯೆರ್ ಬತ್ತಿಪ್ಪೊಡು.

"ಇಜ್ಯಪ್ಪ ಅರ್ನ ಕಾರ್ದ ಶಬ್ದ ಇಂಚ ಅತ್ತ್, ಸ್ಟೀವೆರ್ನ ಕಾರ್ ಆದಿಪ್ಪೊಡು"

ಅತ್ತತ್ತ್ ಇತ್ತೆ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಶಾರದಮ್ಮನೇ, ಬೋಡಾಂಡ ಪಂತ ಪಾಡ್ಲೆ. ಇಂಚ ಭಜನೆದ ನಡುಟು ಆಕ್ಲೆಕ್ಲೆನ ನಡುಟು ಚರ್ಚೆ ಸುರು ಆಂಡ್.

ಮಂಗಳಾರತಿ ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಶಾರದಮ್ಮನ ಪರಿವಾರ ಹಾಲ್‌ಗ್ ಬನ್ನಗ ಸುಶೀಲನ ತಿಗಲೆಗ್ ಮುಳ್ಳು ಕಂತಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಏತ್ ಸುಖತ ಸಂಸಾರ!ಕಂಡನೆ, ಮಗೇ ಮಾರ್ಮಲ್, ಪುಲ್ಲಿಡಕ್ಲು ಮಾತಾ ನಟ್ಟೊಂದು ಬರೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಸುಶೀಲ ಬೇನೆದ ಶ್ವಾಸ ಗೆತ್ತಲ್

ದಾನೇ ಸುಶೀಲಮ್ಮ ಇರೆಗೀತ್ ಪ್ರಾಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ನನಲಾ ಬುದ್ಧಿ ಬುಲೆದಿಜ್ಜಿ. ಈತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಕೋನೆನಿ ಇಂಚಾ ದೀಪುನಿ ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಡೋನರ್ಸ್ ಇಂಚ ಒರಾನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆವೊಂದೇ ಉಪ್ಪುನಗ, ಮುಲ್ಪ ಕ್ಲೀನ್ ಇಜ್ಜಿ, ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ನ ಜನ್ಮನಿ ಊದ್ಧಾರ್ಚನೆ ಮಲ್ಪೆರ್. ಅಬ್ಬಾ ಉಪ್ರಾಟಿದ ನೂದ್ ಜೋಕ್ಲೆನಿ ಆಂಡಲಾ ತೂವೊಲಿ. ಆಂಡ ಒರಿ ಪ್ರಾಯೆದರ್ನ ಬ್ಯಾರ ಅತ್ತ್. ಮಗಲೆನ ಪ್ರಾಯೊದ ವಾರ್ಡನ್ ಪಿರಿ ಪಿರಿ ಪನ್ನಗ ಸುಶೀಲ ಬಂಜಡ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಂಟೊಂದ್ ಕುಂಟೊಂದ್ ಕೋನೆ ಒತ್ತರೆ ಮಲ್ಪರೆಗ್ ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡಿಯಾಲ್, ಎನ್ನ ಮುಂಡದ ಬರವು ಸರುತ ಇತುದುಂಡ ಎನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ, ಈ ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತುಗ್ ರೆಂಕೆ ಕತ್ತಲ್ದಿನ ಪಕ್ಕಿಲೆನಲೆಕ್ಕ ಈ ಬಂಗಾರ್ದ ಪಂಜರಡ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಶಿಸ್ತುಡ್ ದಿನ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತುದೊಡೆ? ಪೊದೆಪು ಮಡಿತ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೈತ ನರಂಬು ತುಂಡಾಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ಒರಾನೇ ಬೇನೆ ಆಂಡ್. "ಓ ದೇವರೇ ಪಂಡ್ದ್ ರಾಗ ಒಯ್ಪುನಗ ಮೀನಾ, ಮೇರ್ ಏರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ, ವಾ ಜಾತಿ? ವಾ...ಊರ್? ದಾದ ಕಥೆ ಪಂಡ್ದ್, ಎಂಚೆಂಚ ಕೇಂಡಲಾ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಪುಜೆರ್? ಶಾರದಮ್ಮ ಅರ್ನೊಟ್ಟುಗ್ ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆದಿಡ ಪನ್ನೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಗೊಂಬೆದ ಲೆಕ್ಕ ಉಂತುದಿನ ಪರಬ್ಬೆ ಕಣ್ಣ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ದ್ ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ದಿನಗ್ ಏತ್ ಸರ್ತಿ ಇಂಚ ಅಯ್ಯೋ .. ಪಾಪ ಪನ್ಪಿನ ಕರುಣೆದ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಡು? ಸುಶೀಲ ಕಂಡಿದಲ್ಪ ಉಂತಿಯಲ್. ಗಂಟೆ ಏಲಾಂಡಲ ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು ಕರಗುನನೇ ನಿಧಾನ. ಮೀನಾ ಎಂಕ್ ಇಡೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಪಿರ ಪೋವರೆಗೇ ಮನಸ್ಸೇ ಇಜ್ಜಿ. ಮೈ ನಿಲ್ಕೆ ಬಂಗಾರ್ ಪದ್ದಾಯಿ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಪಟ್ಟೆ ಸೀರೆ ತುತ್ತ್‌ದಿನ ಶಾರದ ಪನ್ನೊದಿಪ್ಪುನಗ, ಅಂದಂದ್ ಬನ್ನಗ ಬನ್ನಗ ಇಂಚ ಏತ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಮುನ್ಸಿ ನುರ್ಪುನವೇ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಕಸುಬು ... ಒರ್ತಿ ಪರಬ್ಬ

ನನ್ನೊರ್ತಿಡ ಪಂಡಲ್.

"ಮೀನಾ ... ಮೆರ್ನ ಮಲ್ಲ ಕತೆ ಇತ್ತೆ ಎನ್ನ ಸರದಿ ಪಂಡ್ದ್ ಸುಶೀಲ ತರೆ ಕಂತ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯಲ್.

ಮೇರೆಗ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯಡೇ ಕಂಡನೇ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಇತ್ತಿನ ಒರ್ತಿ ಮಗಲೆನಿ ಭಾರಿ ಜೋಕೆ ಮೋಕೆಡ್ ತಾಂಕ್‍ದ್ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಮೀನಡ ಶಾರದಮ್ಮ ಅಂಚ ಪನ್ನೊಂದಿಪ್ಪುನಗನೇ ಇತ್ತೆನೆ ಬರೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಆರೆಗ್ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಫೋನ್ ಬತ್ತಿನೈಟ್ದಾವು ಶಾರದಮ್ಮ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಪಿರಪೋಯೆರ್ "ಅಂದ್ ತಾಂಕ್ಯ, ಬಂಜಡ್ ಕಲ್ಪಾಯೆ. ಅಮ್ಮಾ ನಿಕ್ಕ್ ಬಂಗಾರ್ದ ನುಪ್ಪು ಪಾಡ್ಲೆ ಪಂಡ್ದ್ ಮಗಲ್ ಹೇಮಾ ಸಾಧನೆ ಬತ್ತ್‍ದ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಲ್ತಾಲ್, ಮಗಲೆನ ಪೊರ್ಲು ಸಂಸಾರ ಪುಲ್ಲಿತಿನೊಟ್ಟುಗು ಅರ್ತಿ ಕುಸಾಲ್‍ಡ್ ದಿನದೆಪ್ಪುನ ಕನ ಕಟ್ಟೊಂದಿಪ್ಪುನಗನೇ ತೆಡಿಲ್ ರೆಂಕಿಲೆಕ್ಕ... ಅಮ್ಮ ರಡ್ಡೇ ರಡ್ದ್ ವರ್ಸ ಪಿದಾಯಿ ದೇಶಡ್ ಕೈ ನಿಲ್ಕೆ ಸಂಬಲ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಪ ಸ್ವಂತ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂ ದೀಪೆ. ಆತಿನಂಗೆ ಈ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಡ್ ಎಡ್ಡೆ ತಿಂಗಲ್ ತಿಂಗಲ್ ಕಾಸ್ ಕಡಬುಡ್ಪೆ ಪಂಡ್ದ್, ಅಪ್ಪೆನ ಕನ್ನನೀರ್‌ಗ್ದಾ ಬಿಲೆ ಕೊರಂದೆ ಪಾರ್ ಪೋಯಿನಲೆನ ಸುದ್ದಿ ಇತ್ತೆ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಆಜಿ ತಿಂಗಲ್ ಸರಾಗ್ ಸಾರ ಸಾರ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಬುಡಿಯಲ್. ಅಪಗ ಮುಲ್ಪ ಎನ್ನ ಗತ್ತ್ ದಾನೆ? ಹಮ್‌ಸಾನಿ ದಾನೆ? ಇತ್ತೆ ಯಾನ್ ಕಾಕಜಿ ಪಾಡುಂಡಲಾ ಅವು ಪಿರಾನೇ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅಲಾ ಅಲ್ಪ ಏರೆನಾ ಮೋಕೆ ಮಲ್ತ್‍ದ್ ಮದ್ಮೆ ಆದಿತ್ತುಂಡ ಎನ್ನ ಗತಿ ದಾದ? ತೈನಂಗೆ ಕುಚ್ಚನದ ಈ ನರಕಡೊ ಓ.. ದೇವರೇ? ಆನಿ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಗತಿದಾಂತಿನ ಯಾನ್ ಸೋದರಮಾಮಿನ ಜ್ಯಾಲೆದ ಸಿರೆಂಗ್‍ಡ್ ಮಲ್ಲೆ ಅತಿನಾಲ್. ದಾದನ ಪುಣ್ಯಡ್ ಮದ್ಮೆದ ಯೋಗ ಕೂಡ್ದ್ ಬನ್ನಗ, ಕಂಡನೆನ ಮಲ್ಲ ಸಂಸಾರದ ಪುದೆನಿ ತೂದ್ ಆಲ್ತ್ ಮುರೆಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಪೋತಿನಿ, ಮಾಮಿ ಸೀಕ್‍ಡ್ ಪಜೆಟ್ ಒರೆಂಕ್‍ನಗ ಓಲ್ ಕಾಸ್ ಕೇನ್ವೆರಾ ಪಂಡ್ದ್ ಕಂಡನೆನಿ ಕಡಬುಡಂದೆ ಕುಲ್ದಿನಿ, ಸೋದರ ಮಾಮಿನ ಬೊಜ್ಜಗ್ದಾ ಪೋವಂದೆ ಕುಲ್ಲುನಗ ತುಕ ತುಕ ಅಲೆಗ್ದಾ ಒಂಜಿ ಸಂಸಾರ ಉಂಡತ್ತ, ತೈನಿನ್ನೆಕ್ದಾ ಬರಂದಿನಾಲ್ ಆಲ್ ಒಂಜಿ ನರಮಾನಿನ ದಿನ ಪೋಂಡಲಾ ದಿನತವಾಸಿ ಪೋವಂದ್, ಗುಡ್ಡೆಗ್ ಗುಡ್ಡ ಏಪಲಾ ಅಡ್ಡ ಉಂಡು ಪಂಡ್ದ್ ಆನಿ ಮಾಮಲ್ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಡ ಬೇನೆಡ್ ಪನ್ತಿನವು, ಇತ್ತೆ ಸುಶೀಲಗ್ ನೆಂಪಾದ್ ಆ ರಾತ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಗರ ಮಲ್ತೇ ಕುಲ್ಲಿಯಾಲ್.

ಸತ್ಯೊದ ತುಡರ್

ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ನಾಯಕ್ ಬಂಗಾರಡ್ಕ

ಕೊರಗಜ್ಜೆ ಕೋಲೂರೊಂದು ಜಾಲ್‌ತ ಕೋಡಿತ ಮಣ್ಣ ಚಿಟ್ಟೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ತ್ ಕುಳ್ಳೊಂದೆರ್. ಅಂಚನೆ ಬಾನೊದಂಚಿ ಒರೊ ತರೆ ದೇರ್ತ್ತ್ ತೂಯೆರ್.

ಹಾಂ ಕಲ್ಜಿಗನೇ, ಈ ಆರಾದ್ರೆ ನಕ್ಷತ್ರೊಟುಲ ಬರ್ರೊ್ಸಿ ಇದ್ಯಾಂತೆ ಪೋಂಡೆ. ಬರ್ರೊ್ಸಿಡ್ತು ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಮುಗಲ್‌ಲಾ ಬಾನೊಡು ತೋಜುಜಿ. ಅರೆಗಾಲೊತಲೆಕ್ಕೊ ದೊಂಬು ಕಾಯುಂಡು. ಬರ್ರೊ್ಸಿ ಬರೊಡಾಯಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಬರ್ಪುಜಿ. ಬೊಡ್ಚಾಂತಿ ಪೊರ್ತುಟು ಬರ್ಪುಂಡು. ಸುರುತ ಬರ್ರೊ್ಸಿಡು ನೇಜಿ ಪಾಡ್‌ನವು ಮಲ್ಲೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ನಡಿಯರ ದಿನೊ ಕರಿಯೊಂದು ಉಂಡು. ಬರ್ರೊ್ಸಿ ಇದ್ಯಾಂತೆ ನಡ್ಪುನಾಂಡಲ ಎಂಚ ? ದುಂಬು ಮಾಂತ ಇಂಚ ಪೂರಾ ಆಪೆತ್‌ಜಾಂಡಪ್ಪ ನನ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಕೆಯಿ ಕೊಯ್ಯರಾನಕ ಬುಡಾಂತೆ ಬರು. ಅರ್ದೊ ಕಂಡೊಟು, ಅರ್ದೊ ಜಾಲ್‌ಟ್. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಬಾರ್ ಕೊಡಿಪ್ಪುನೆಂದ್‌ಲ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆ ಇತ್ತೆ ಒವುಲಾ ಸರಿ ಇದ್ದಿ ಪೂರಾ ಅದಲ್ ಬದಲ್ ಕಲಿಯುಗತ ಮಹಿಮೆನೊ ದಾನೆನೊ ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ಆರೆನಾತೆಕೇ ಪಂಡೊಂದು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಉಸುಲು ಬುಡಿಯೆರ್.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಆ ಊರುಕೇ ಧನಿಕ್ಕುಳು. ಪಣವುಟುಲಾ ದಾನೊ ಧರ್ಮೊಟುಲಾ ಆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಪಡೆತೆರ್. ಬಡವೆರೆ ಬಡವು ಎಂಚಿನವುಂದು ಆರೆಕ್ ತೆರಿವು.

ಮರಿಯೊಲೊತ ಗಾಳಿ ಬರ್ರೊ್ಸಿಕು ಗುಡಿಚ್ಚಿಲ್ ಕಳೆವೊನುನಕುಳೆಕ್ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಿಯರ ದುಡ್ಡು ಕೊರ್ತೆರ್. ಊರುತ ಬಡವೆರೆನ ಪೊಣ್ಣ್ ಜೋಕುಳೆನ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತ್ತ್ ಕೊರ್‌ನಕ ದುಡ್ಡು ಕೊರುತ್ ಸಾಯ ಮಲ್ತ್‌ತೆರ್.

ಊರುಟು ಒವುವೇ ಒಂಜಿ ಗಲಾಟೆ ದೊಂಬಿ ಆಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ ಪಂಚಾತಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ತ್ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆಕ್ಕ್‌ಲ ತೊಂದರೆ ಆವಂತಿಲೆಕ್ಕೊ ರಾಜಿಟ್ ತೀರ್‌ತ್ ಬುಡುವೆರ್.

ಊರುಕು ಒಂಜಿ ಶಾಲೆ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ತ್, ಆರೆನ ದುಡ್ಡುಟೇ ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಾತೆರ್. ತೋಡುಕು ಕಂಗ್‌ತ ಪಾಪು ಇತ್ತಿನೆನ್ ದೆತ್ತ್‌ತ್ ಸಂಕೊ ಕಟ್ಟಾದೆರ್. ಊರುಕು ಪರವೂರುಲೆ ಜನೊ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆನ ಇಲ್ಲಾಲ್ತ ಅಟ್ಟಿಲ್ತ್ ರುಚಿ ತೂವಂತೆ ಪೋಪುನೆಂದ್ ಇದ್ದಿ. ಮಾಂತೆರೆಕ್‌ಲ ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ದೇವೆರೆಕ್ ಸಮೊ ಆಯಿನ ನರಮಾನಿ ಆತ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ಇಲ್ಲ್ ನಿಲಿಕ್ಕೆ ಅರಿಬಾರ್. ಜಾಲ್ ನಿಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಯಿ -ಬ್ಯಯಿ, ಕಿದೆ ನಿಲಿಕ್ಕೆ ಕಂಜಿ -ಕೈಕಂಜಿಲು, ಕಂಡೊಡು ಪಚ್ಚೆ -ಪಜೀರ್ ದಿಂಜಿತ್ ತರೆ ಕಂತ ಪಾಡ್ತ್ ಗಾಳಿಕ್ ಆಡುನ ಕುರಲ್‌ತ ಪೊರ್ಲು ತೂಂಡ ಬಂಜಿ ದಿಂಜ್‌ತ್ ಬರು. ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆಕ್ ಒರಿಯೆ ಮಗೆ ಮೋಹನೆ ಪಂಡ್‌ದ್. ಕಳ್ಪುನೆಟ್ ಎಡ್ಡೆ ಉಸಾರ್ ಇತ್ತೆ. ಅಂಚಾತ್ ಬೇಕೊನೆ ಬೆಂಗ್ಳೂರುಟು ಬೇಲೆ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಸಂತೋಸುತ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಆಯನ ಬೇಲೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಡ್ ಆತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಎಡ್ಡೆ ಕಡೆತ್ತ ಪೊಣ್ಣನ್ ತೂತ್ ಮಗಕ್ಕ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಇಲ್ಲ್‌ಕ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪೊಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿನೆನ್ ತೂತ್ ಕೆಲವುತಕುಳು ನಂಜಿ, ಪಾತೆರ್‌ಂಡಲ, ಸತ್ಯೊ ಧರ್ಮೊಟು, ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಡ್ ನಡಪುನ ಇಲ್ಲ್‌ಕ್ ಏಪೊಲ ಸೋಲು ಬರಂದ್.

ಮಾಮಿ ಸಮ್ಮಲೆ ಮರ್ಮಳೆನ್ ಮಗಳೆಲೆಕ್ಕೊ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಕುಳೆಕ್ ಸರಿಯಾತ್ ಆಳ್‌ಲ ನಡತ್ತೊಂದು ಇತ್ತಳ್.

ಆಂಡ ದಾನೆ, ಮದಿಮೆ ಆತ್ ಆಜಿ ವೊರ್ಸೊ ಆಂಡಲ ಆಳ್ ಬಂಜಿನಾಳ್ ಆತ್‌ಜಳ್. ಡಾಕ್ಟ್ರ್ ಪಂಡ್ತ್ ಇತ್ತೆರ್. ದಾಲ ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಿ. ನಿದಾನೊಡು ಜೋಕುಳು ಆವುಂದುಂಡು. ಈ ಇಸಯೊಡು ಆಳೆಕ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಆಯಿನ್ ಏರೆಟ ಪನ್ಪುನೆ ? ಮನಸ್‌ಡೇ ದೀವೊಂದು ಕೊರಗೊಂದು ಇತ್ತಳ್.

ನರಮಾನಿಯಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಯರ ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟೊ ಉಂಡು. ಅವುವೇ ಹಾಳಾಯರ ದಾಲ ಹೆಚ್ಚ ಬೇಲೆ ಇಜ್ಜಿಗೆ. ಅಂಚನೆ ಆಂಡ್ ಮುಲ್ಪ.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆನ ಕಂಡೊತ ನೇಜಿ, ಕೆಯಿಕೆ ರೋಗೊ ಸುರು ಆಂಡ್. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಮರ್ದ್ ಬುಡ್‌ಂಡ ಅವು ಅಯಿಕ್ಕ್ ನಾಟಂದೆ ಪೋಂಡು. ಅರೆ ನರಕ್ಕೊಟು ಬುಳೆಯಿನ ಕೆಯಿನ್ ಎಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಕೊಯ್ಯೊಡುಂದು ದಿನೊ ದೀಡ್‌ಂಡ, ಆನಿಯೇ ರಾತ್ರೆ ಓಲುಲಾ ಇದ್ಯಾಂತಿನ ಪಂಜಿಳು ಬತ್ತ್ತ್ ಪೊಡಿ ದೆತ್ತ್ತ್ ಬುಡಿಯೆ.

ಸುಕ್ರ ವಾರೊತಾನಿ ನಟ ಮಧ್ಯಾನೊಟು ಕಿದೆಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಗೋಣೆ ಒಂಜಿ ಕೈಕಾರ್ ಹಾಕೊಂಡು ಬಾಯಿಟ್ ನೆತ್ತೆರ್ ಕಕ್ಕ್ತ್ ಸಯಿತ್ತ್ ಪೋಂಡು. ಪೆತ್ತಳು ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪುನ ಕಮ್ಮಿ ಮಳ್ತೋ. ಇಲ್ಲಾಲ್ತ ರಡ್ಡ್ ನಾಯಿಳು ರಾತ್ರೆ ಇಡೀ ಇಲ್ಲ್‌ಕ್ ಸುತ್ತ್ ಬತ್ತ್ತ್ ಏರೆನೋ ತೂಯಿಲೆಕ್ಕೊ ಕೊರೆಪ್ಪಿಯರ ಸುರು ಮಳ್ತೋ .

ಈತ್ ಮಾಂತ ಪಿದಾಯಿಡ್ ಆಂಡ ಇಲ್ಲ್‌ತ ಉಳಾಯಿ ನರಮಾನಿಯಕ್ ಒರಿಯಕ್ ಅತ್ತ್ಂಡ್ ಒರಿಯಕ್ ಸೌಖ್ಯ ಇದ್ಯಾಂತೆ ಆಯರ ಸುರು ಆಂಡ್. ಕಲ್ಲ್‌ತಲೆಕ್ಕೊ ಇತ್ತ್‌ನ ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ಕಂಗಾಲಾಯರ್. ದಾನೆನೋ ಒಂಜಿ ಪೋಡಿಗೆ ಆಯಿಲೆಕ್ಕೊ, ಏರೋ ಪೋಡಿಪಾಯಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಆಯರ ಸುರು ಆಂಡ್.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆಕ್ ಒವುಲಾ ತರೆಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಜಿ. ಮಗಕ್ಕ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕಡಪ್ಪುಡಿಯೆರ್. ಅರ್ಜಂಟ್ ಬತ್ತ್ತ್ ಪೋಲಂದ್.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ತಿಕ್ಕಿನ ಕೂಡ್ಲೆ ಗಡಿ ಬಿಡಿಟ್ಟೇ ಆಯೆ ಪಿದಾಡ್ತ್ ಬತ್ತೆ. ಇಸಯೊ ಪೂರಾ ತೆರಿಯೊಂದೇ ಕಡೇಕ್, ಈತೆನೋ, ಈತ್ ಎಲ್ಯ ಇಸಯೊಕು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕಡಪ್ಪುಡೊಡಿತ್ತಿಂಡೊ? ಕಂಡೊಕು ರೋಗೊ, ಪುರಿ ಬೂರ್‌ಂಡ ಮರ್ದ್ ಬುಡ್ಲೆ, ಪೊಸ ನಮುನೆತ ಮರ್ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡೇ. ಗೋಣಕ್ ದಾನೆನೋ ಸೀಕ್ ಬತ್ತ್ತ್ ಸಯಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇತ್ತ್‌ನ ಗೋಣಗ್ ಒಂಜಿ ಜತೆ ಮಳ್ಪು ಈಡೆಕ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಆಂಡ್ ಪಂಡೇ.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆಕ್ ಉಂದು ದಾಲ ಸರಿಯಾಯಿಜಿ. ಇತ್ತೆತಕುಳು ಒಯಿನ್‌ಲಾ ನಂಬುಜೆರ್. ಅವು ಸೀಕ್ ಉಂದು ಸೀಕ್ ಪಂಡ್ತ್ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಮರ್ದ್ ಉಂಡುಂದು ಪನುವೆರ್.

ಆನಿ ರಾತ್ರೆ ಬುಡೆತಿ ಕಂಡನಿಯಟ ಪಂಡಳ್ ಅಂದ್‌ಯೆ, ಮಾಮಣ್ಣೆ ಪನ್ಪುನೆಟ್ ಸತ್ಯೊ ಉಂಡುಂದು ತೋಜುಂಡು. ದಾನೆನೊ ಇಸಯೊ ಇಪ್ಪೊಡು. ಇಜ್ಯಾಂಡ ಇಂಚ ಪೂರಾ ಆವಂದ್ ಪಂಡಳ್.

ಈ ಒರೊ ಮನಿಪ್ಪಂದೆ ಕುಳ್ಳುವನೊ ಇದ್ಯನೊ. ನಿಕ್ಕ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆಪುಂಡ ಎನ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಗ್ಳೂರುಕು ಬಲ ಪಂಡೇ ಆಯೆ.

ಎಂಕ್ ಹೆಚ್ಚ ದಿನೊ ರಜೆ ಇದ್ದಿ ಪಂಡ್ತ್ ಆಯೆ ಮನತಾನಿಯೇ ಪಿದಾಡಿಯೆ.

ಊರುತ ಜನೊಕ್ಕುಳೆನ ಪ್ರತಿ ಒರಿಯನ ಬಾಯಿಟ್‌ಲಾ ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆನವೇ ಸುದ್ದಿ. ಆರೆಕ್ ದಾನೆ

ಆಂಡ್? ದಾಯೆ ಇಂಚ ಆಂಡ್. ಇಂದೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣೊ ದಾನೆ? ಅಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ನರಮಾನಿಯಕ್ ದೇವೆರ್ ಇಂಚಿನ ಕಷ್ಟೊ ಕೊರಿಯರ ಆವಂದ್. ಇತ್ತೆತ ಕಾಲೊಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಲ್ತ್‌ನಕುಳೆಕೇ ದೇವೆರ್‌ಲ ಸಾಯೊ ಮಳ್ಪುನೆ. ಇಂಚ ಮಾಂತ ಪಂಡೊಂಡೆರ್. ನರಮಾನಿಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಎತೆ ಪತ್ತ್‌ಂಡ ಆಯಕ್ ಬೇತೆ ದಾಲ ಬೋಡೊ? ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ದಿನೊಡ್ದು ದಿನೊ ಸಯಿರೊಟು ಕಂಗಾಲಾವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

ಆರಾದ್ರೆ ಕರಿತ್ ಪುನರೊಸು ಆಕೇರಿ ಆನಗ ಬರ್ಸೊ ಬರಿಯರ ಸುರು ಆಂಡ್. ಊರುತ ಜನೊಕ್ಕುಳು ಮಾಂತ ಬೆನ್ನಿತ ಬೇಲೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚನೆ ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆ ಕಂಡೊಟುಲ ನೇಜಿ ದೆತ್ತ್‌ತ್ ನಡಿಯರ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ತಿರ್ತ ಇಲ್ಲಾಲ್ತ ಸುನಂದಕ್ಕಲ ಆಯರೆತ ತಿಮ್ಮಕ್ಕಲ ಸೇರ್‌ತ್ ಪತ್ತ್ ಜನೊ ನೇಜಿ ನಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಬಯ್ಯತ ಪೊರ್ತುಕು ಒಂತೆ ಬರ್ಸೊ ಕಮ್ಮಿ ಆತ್ ಬೊಳ್ಳಿರಿ ಕಾಯಿಂಡ್. ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ಕಂಡೊತ ಪುಣ್ಣಿಕ್ಕ್ ಬತ್ತ್‌ತ್ ಕುಳ್ಳೊಂದೆರ್.

ಏರೋ ಪಂಡೆರ್. ಸುನಂದಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಪಾಡ್ದನ ಆಂಡಲ ಪನ್ಲೆಯೆ. ಪೊಕ್ಕಡೆ ಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚುನೆಕ್ ಅವು ಆವು ಪಂಡೆರ್ ಬಾಕಿತ್ತಿನಕುಳು.

ಅಂಚನೆ ಸುನಂದಕ್ಕಲ, ತಿಮ್ಮಕ್ಕಲ ದ್ವಂದ್ವ ರೀತಿಡ್ ಕೋಟಿ -ಚೆನ್ನಯ ಪಾಡ್ದನ ಪನಿಯರ ಸುರು ಮಳ್ತೆರ್.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆಕ್ ಪಾಡ್ದನ ಕೇಂಡ್‌ತ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕೆಬಿಕೊರುತು ಕೇನೊಂತು ಇತ್ತೆರ್. ನೇಜಿ ನಡ್ಪುನಕುಳೆನ ಕೈಕುಳು ಬೀಸೊ, ಬೀಸೊ, ಪೋವೊಂತು ಉಂಡು.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಪಾಡ್ದನ ಅರ್ದೊಟು ಉಂತಾತ್ 'ಜುಮಾದಿ ದೈವೊತ ಪಾಡ್ದನ ಸುರು ಮಳ್ತೆರ್. ದಾಯೆ ಇಂಚ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಮಾಂತೆರ್‌ಕ್‌ಲಾ ಬೆಕ್ಕಸೊ ಆಂಡ್. ಸುನಂದಕ್ಕನ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಜುಮಾದಿನ ಪಾಡ್ದನ ಒಲ್ತೊಡ್ದು ಒರೊಕ್ಕು ಏರೊಂದು ಉಂಡು.

ಕಂಡೊತ ಪುಣ್ಣಿಟ್ಟ್ ಕುಳ್ಳ್‌ತ್ ಇತ್ತಿನ ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ಓ ಜಯಾ ಪಂಡ್‌ತ್ ಕೈಯಿನ್ ತರೆಕ್ಕ್ ಹಾಕೊಂಡೆರ್. ಜಯಾ ಆರೆನ ಬುಡೆತಿ ಆರೆನ ಸ್ವರೊಕ್ಕು ಪಾಡ್ದನ ಉಂತುತು ಪೋಂಡು. ಏರೋ ಕೇಂಡೆರ್. ದಾನೆ ಆಂಡ್ ಅಜ್ಜೆರ್‌ಂದ್ ಅಯಿನ್ ಕೇನ್‌ತ್‌ಲ ಕೇನಂತಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಳ್ತ್‌ತ್ ಆರ್ ಇಲ್ಲಾಡೆ ಪೋಯೆರ್.

ಬುಡೆದಿ -ಮರ್ಮಳೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ತ್ ಬೂತೊತ ಗುಂಡೊತ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್‌ತ್ ದೀಪೊ ಪೊತ್ತಾಯೆರ್ ಜುಮಾದಿಯೇ ಎನ್ನ ತಪ್ಪಾಂಡ್‌ಂದ್ ನಿಕ್ಕ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರೊಂದು ಉಲ್ಲೆ. ಎಂಕ್ ಈ ಕ್ಷಮೆ ಕೊರೊಡು. ಯಾನ್ ಪರಕೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಏತೊ ವೊರ್ಸೊ ಆಂಡಾ. ಎಂಕ್ ಮರತ್ ಪೋಯಿನೆನ್ ಈ ಇನಿ ನೆಂಪು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತ. ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಕೊ ಯಾನ್ ಪಂಡೊನ್ನ ಪರಕೆನ್ ಸಂದಾಪೆ. ಎಂಕ್ ಮಾಪು ಕೊರೊಂಡುಂದು ಕೊರಗಜ್ಜೆರ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರಿಯೆರ್.

ಜಯಾ ಉಂದು ದಾದ ಮರಪುಯಾ, ನಿಕ್ಕ್‌ಲ ನೆಂಪು ಆವಂತೆ ಪೋಂಡತ್ತ? ಪಂಡೆರ್. ದಾದ ಮಾಮಾಣ್ಣ? ಮರ್ಮಳ್ ಕೇಂಡಳ್ .

ಎಂಕ್ಲೆಕ್ ಮದಿಮೆ ಆತ್ ಪತ್ತ್ ವೊರ್ಸೊ ಆಂಡಲ ಜೋಕುಳಾಯಿಜ. ಮನ್ತಿ ಮರ್ದ್, ಮಂತ್ರೊ, ತಂತ್ರೊ, ಪೂರಾ ಮಳ್ತ್‌ಂಡಲ ದಾಲ ಪ್ರೇಜನೊ ಆಯಿಜಿ. ಕಡೇಕ್ ಜುಮಾದಿ ಗುಂಡೊತ ಬಾಕಿಲ್

ದೆತ್ತ್‌ತ್ ದೀಪೊ ಪೊತ್ತಾಯೊ .ಅವು ಸತ್ಯೊತ ತುಡರ್. ಎಂಕ್ಲೆಕ್ ಒಂಜಿ ಆಣ್ ಬಾಲೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡ್ ಜುಮಾದಿಕ್ ಗಡದ್ದ್‌ಟ್ ನೇಮೊ ಕೊರ್ಪೊಂದು ಪರಕೆ ಪಂಡೊಂಡೆ.

ಅಯಿಡ್ತ್ ಬುಕ್ಕೊ ಆಳ್ ಬಂಜಿನಾಳ್ ಆಯಳು. ಆಣ್ ಬಾಲೆಕ್ ಜನ್ಮೊ ಕೊರಿಯಳ. ಬಾಲೆ ಪೋತು ಜವ್ವನೆ ಆಯೆ. ಬೇಲೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡಲ ಪಂಡಿನ ಪರಕೆ ನೆಂಪು ಆವಂತೆ ಬಾಕಿ ಆಂಡ್.

ಇನಿ ಇತ್ತೆ ಜುಮಾದಿಯೇ ನೆಂಪು ಮಳ್ತ್ ಕೊರ್ತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಗನ್ ಬರು ಮಳ್ಪೊಡು. ಪಂಡಿನ ಪರಕೆ ಸಂದಾವೊಡು. ಬುಡೆತಿಟಲ ಮರ್ಮ್ಮಳೆಟಲ ಪಂಡೆರ್.

ಮಗನ್ ಬೆಂಗ್ಳೂರುಡ್ತ್ ಬರ್ಪುಡಾತ್ ಇಸಯೊ ಪೂರಾ ಪಂಡೆರ್. ಬೂತೊಕು ನೇಮೊ ಕೊರಿಯರ ದಿಂಜಿ ಮನಸ್‌ಟ್ ಆಯ ಒತ್ತೊಂಡೇ.

ನಲಿಕ್ಕೆತ ತುಕ್ರನಾಡೆ ಪೋತು ನೇಮೊಕು ದಿನೊ ದೀಡಿಯೆರ್. ನೇಮೊತಾನಿ ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆ ಜಾಲ್ ನಿಲಕ್ಕೆ ಜನೊ ಸೇರ್‌ಂಡ್.

ಅರ್ದಾಳ ಪೂಜಾತ್ ಐತೊ ಸಿಂಗಾರೊ ಆತ್ ಬೂತೊ ಲಕ್ಕ್‌ತ್ ಉಂತುಂಡ್. ಬೂತೊಕು ದರ್ಶನ ಬತ್ತ್‌ತ್ ದೊಂದಿ ದೇರ್ತ್ ಪತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಗ್ಗರ ಪಂದಾತ್ ಲಾಯ್ತು ಬೂರ್‌ಂಡ್.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆನಾ ದುಂಬು ಲೆತ್ತ್‌ತ್ ದೊಂದಿ ತಿಗಲೆಕ್ ದೀಡೊಂಡು. ಆರ್ ಶಾಂತ ಆಲಂದ್ ಪಂಡೆರ್.

ಭೂತೊ ಗರ್ಜನೆಟ್ ಕೇನ್‌ಂಡ್ . ಪಂಡಿನ ಪರಕೆ ದಾಯೆ ಬಾಕಿ ಆಂಡ್. ಮರತ್ ಪೋಂಡು ಎಂಕ್ ಮಾಪು ಕೊರೊಂಡುಂದು ಅಜ್ಜೆರ್ ನಟ್ಟೊಂಡೆರ್.

ಯಾನ್ ನೆಂಪು ಪುಟ್ಟಾಯೆ. ಇನಿ ಪರಕೆ ಸಂದಾತರ್. ಸಂತೋಸು ಆಂಡ್, ಸಂತೋಸು ಆಂಡ್. ನನ ದುಂಬು ನರಮಾನಿಯಕ್ ಆವಡ್ ಬುಳೆ ಸಲೆಕ್ಕ್ ಆವಡ್ ಕೈಕಂಜಿಲೆಕ್ ಆವಡ್ ವಾ ರೀತಿಟ್‌ಲಾ ತೊಂದರೆ ಆವಂದ್.

ನಂಬೊನುಲೆ ನಂಬುನಾಡೆ ಬೆರಿ ಸಾಯೊ ಆತ್ ಕಾಪುವೆ. ಬೂತೊ ಅಭಯ ಕೊರುಂಡ್.

ಕೊರಗಜ್ಜೆರೆನ ಮೋನೆಟ್ ಸಂತೋಸುತ ತೆಲಿಕೆ ಮೂಡ್‌ಂಡ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

* ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲೆ			ರೂ.
೧.	ರೆವರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (೧೯೯೫)	: ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	೧೨.೦೦
೨.	ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗೋತೆರ್ (೧೯೯೫)	: ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೩.	ಬಡಕ್ಕೈಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯ್ಯೆರ್ (೧೯೯೫)	: ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೫.೦೦
೪.	ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (೧೯೯೫)	: ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	೧೨.೦೦
೫.	ಎನ್. ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್, ಪೊಳಲಿ (೧೯೯೫)	: ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೧೦.೦೦
೬.	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ (೧೯೯೫)	: ನಾ. ವುಜಿರೆ	೧೨.೦೦
೭.	ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (೧೯೯೫)	: ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	೧೨.೦೦
೮.	ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (೧೯೯೬)	: ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡ್ಕ	೧೨.೦೦
೯.	ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (೧೯೯೭)	: ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೨.೦೦
೧೦.	ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೧೯೯೭)	: ಎಂ. ರತ್ನ ಕುಮಾರ್	೧೨.೦೦
೧೧.	ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (೧೯೯೭)	: ಡಾ. ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	೧೨.೦೦
೧೨.	ವಿಶು ಕುಮಾರ್ (೧೯೯೭)	: ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	೧೨.೦೦
೧೩.	ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೭)	: ಎನ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೧೪.	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	: ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	೧೨.೦೦
೧೫.	ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	: ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	೧೨.೦೦
೧೬.	ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (೧೯೯೮)	: ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	೧೨.೦೦
೧೭.	ನವಯುಗದ ಪೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೯)	: ನರೇಂದ್ರ ರೈ, ದೇರ್ಲ	೧೨.೦೦
೧೮.	ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (೨೦೦೧)	: ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	೧೨.೦೦
ಬೇತೆ ಪ್ರಕಟಣೆಲು			
೧.	ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳು ಕತೆಕುಲು (೧೯೯೬)	: (ಸಂ) ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ	೨೮.೦೦
೨.	ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು (೧೯೯೭)	: ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೨೮.೦೦
೩.	ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ (೧೯೯೭)	: (ಸಂ) ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಕೆ. ಆರ್. ಚಂದ್ರ	೩೦.೦೦
೪.	ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	: ಕೆ. ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ	೨೫.೦೦
೫.	ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ (೧೯೯೮)	: (ಸಂ) ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೫.೦೦
೬.	ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬದ ಸಿಂಗಾರ ಪದೊಕುಲು (೧೯೯೮)	: (ಸಂ) ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್	೨೦.೦೦
೭.	ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ (೧೯೯೮)	: ಡಾ. ಯು. ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೩೦.೦೦
೮.	ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು (೧೯೯೮)	: ಡಾ. ಕೆ. ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ	೨೫.೦೦
೯.	ಜೋಕ್ಲೆದನಿ (೨೦೦೦)	: ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೫.೦೦
೧೦.	ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (೨೦೦೦)	: ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೨೪೦.೦೦
೧೧.	ತುಳುಲಿಪಿ (೨೦೦೧)	: ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦

ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಬೂಕುಲು

೧.	ಮುಗೇರರು-ಜನಾಂಗ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ (೧೯೯೭)	: ಡಾ. ಅಭಯ ಕುಮಾರ್ ಕೌಕ್ರಾಡಿ	೨೦೦.೦೦
೨.	ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಯೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (೧೯೯೭)	: ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ	೧೮.೦೦
೩.	ನಿಲೆ (೧೯೯೭)	: ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	೨೮.೦೦

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

೧.	ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೧೯೯೮)	: ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೧೫.೦೦
೨.	ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (೧೯೯೮)	: ಎ. ವಿ. ನಾವಡ	೧೫.೦೦
೩.	ಕೋಡ್ದಬ್ಬು (೧೯೯೮)	: ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೧೫.೦೦
೪.	ಪರತಿ ಮಂಗನೆ (೧೯೯೮)	: ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೫.೦೦
೫.	ಪುಳ್ಯೂರು ಬಾಚೆ (೧೯೯೮)	: ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೫.೦೦
೬.	ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ (೧೯೯೮)	: ಕೆ. ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ	೧೫.೦೦
೭.	ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ (೧೯೯೮)	: ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೮.	ಮಗ ಬರವು ಕಲ್ತೆ (೧೯೯೮)	: ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	೧೫.೦೦
೯.	ಮಾಯಂದಾಲ್ (೧೯೯೮)	: ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ	೧೫.೦೦
೧೦.	ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ (೧೯೯೮)	: ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	೧೫.೦೦
೧೧.	ಬನ್ನಾಲ್ (೧೯೯೮)	: ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್	೧೫.೦೦
೧೨.	ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್(೧೯೯೮)	: ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್	೧೫.೦೦
೧೩.	ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (೧೯೯೮)	: ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೧೫.೦೦
೧೪.	ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ (೧೯೯೮)	: ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	೧೫.೦೦
೧೫.	ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ(೧೯೯೮)	: ಕೆ. ಆರ್. ರೈ.	೧೫.೦೦
೧೬.	ಅಪ್ಪೊದಡ್ಯ (೧೯೯೮)	: ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	೧೫.೦೦
೧೭.	ನಾಗಸಿರಿ (೧೯೯೮)	: ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	೧೫.೦೦
೧೮.	ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	: ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೧೯.	ಮುಡಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (೧೯೯೮)	: ಎನ್. ಕೊಯಿರಾ, ಬಾಳೆಪುಣಿ	೧೫.೦೦
೨೦.	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ (೧೯೯೮)	: ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦

* ಪ್ರತಿಕುಲು ಮುಗಿದ್‌ಂಡ್

ಅಕಾಡೆಮಿದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ 'ಮದಿಪು'
ವರ್ಷದ ಕಿಸ್ತ್ ೫೦.೦೦
ಆಜೀವ ಚಂದಾ ೫೦೦.೦೦

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,
ಲಾಲ್ ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003.
ಮುದ್ರಣ : ಕೆ. ಜಯರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರೆಸ್, ಕದ್ರಿ, ಮಂಗಳೂರು - 575 002.

ಮದಿಪುದ ಲೇಖಕೆರ್

- ಉಷಾ ಪಿ. ರೈ, ಕೆ.
345 ಸಮೃದ್ಧ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಸ್ತೆ
ಶಾಂತಿ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560027

- ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ
ವಾರಾಹಿ ಫಾರ್ಮ್
ಪಾಣಾಜೆ - 574 259

- ಗಟ್ಟಿ ಕೆ. ಕೆ.
ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕಂಪೌಂಡು, ಶರವು ದೇವಳದ ಬಳಿ
ಮಂಗಳೂರು - 575 001

- ತಾಳ್ತಜೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ವಿದ್ವಾನ್
ಭೋದಾಯನ ಪಂಜಳ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ

- ಜಯರಾಮ ಡಿ. ಪಡ್ರೆ
ಕಲ್ಲಡ್ಕ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿ ಸಮೀಪ ಮನೆ
ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು 574222

- ಜ್ಯೋತಿ ಪೆರಾಜೆ
ಕಾನ ಪೆರಾಜೆ, ನೇರಳಕಟ್ಟೆ
ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು - 574 253

- ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ ಎಂ. (ಡಾ)
ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಬೆಸೆಂಟ್ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು
ಮಂಗಳೂರು - 575 003

- ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್
ಸಂಪಾದಕರು ತುಳು ಬೊಳ್ಳಿ
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ ಮಂಗಳೂರು - 575 003

- ಭಂಡಾರಿ ಕೆ. ಬಿ.
ದಿವಂಗತರು

- ಯಶೋಧರ ಎನ್. ಆಚಾರ್ಯ
ಅರದಾಲ್ ಮನೆ ಮುಂಡ್ಕೂರು - 5761 21

- ಯಲ್. ಟಿ. ಬೆಂಗಳೂರು
129/1 ಕೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ. ಕ್ವಾಟ್ರಸ್
ಜೀವನ ಬೀಮಾ ನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು - 5

- ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
ಸಂಪಾದಕರು : ವಜ್ರನೇತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆ
ಉರ್ವಾ ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 006

- ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಪ.
ಶಿವಶಕ್ತಿ ನಿಲಯ, ಮಚ್ಚಿನ 574 295

- ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ
340, ಲೂರ್ಡ್ಸ್
ಬೃಂದಾವನ ಬಡಾವಣೆ ಮೈಸೂರು - 570020

- ವಸಂತ ಎಂ. ದ್ರಾವಿಡ
ನಾಗವಿಹಾರ್, ಮಡೋಡಿ
ಕಕ್ಯ ಪದವು ಅಂಚೆ, ಉಳಿಗ್ರಾಮ
ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು - 574 326

- ವಿಠಲ ಕಬಕ
ಮೇರ್ಲ ಆರ್ಯಾಪು ಅಂಚೆ
ಪುತ್ತೂರು ದ.ಕ. 574 210

- ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ನಾಯಕ್
ಬಂಗಾರಡ್ಕ ಆರ್ಯಾಪು ಪುತ್ತೂರು - 574 210

- ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್ ಯಚ್. ಹಳೆಯಂಗಡಿ
ಲೇಖಕಿ ಗುಡ್ಡೆ ಮನೆ
ಹಳೆಯಂಗಡಿ ಮಂಗಳೂರು 5741

- ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಸಿ-1, ಜಲ್ -ಕೀರ್ತಿ, ಕೋಪರೇಟಿವ್
ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ನಿಯಮಿತ
ಜಯರಾಜ್ ನಗರ ಎಲ್. ಟಿ. ರಸ್ತೆ
ಬೋರಿವಿಲಿ (ಪ), ಮುಂಬಯಿ - 92

- ಸತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅಂಡಿಂಜೆ
ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಉಪನ್ಯಾಸಕ
ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು ಮಣಿಪಾಲ

Reg. WITH RNI No. KARTULOO 14/10/1/2000-TC